

ZAVESTNO!

Če bi se vprašali, katera prelomnica je, poleg strahotne druge svetovne vojne in poznejše dekolonizacije sveta, najgloblje zaznamovala sodobno človeštvo, bi skoraj lahko zanesljivo rekli: samoupravljanje! Misel o sodelovanju in soodločanju delavcev, proizvajalcev je bila sicer že stara, javljala se je pri Marxu in tlela na barikadah pariške komune. Toda v strnji, sistematični, široki ljudski reki je privrela na dan šele po tej svetovni vojni, po osvoboditvi Jugoslavije, v naši socialistični skupnosti. Zaradi tega smo lahko srečni in ponosni, moramo pa biti tudi odgovorni in vztrajni, kajti začeli smo pot, ki odpira nove strani človeške zgodovine, pot, ki je specifično naša, ki pa izraža tudi težnje milijonov in milijonov ljudi vseh narodnosti, z vseh kontinentov. Zato se zavedajmo, da smo samoupravljalci, na katere gleda svet, hkrati pa, da smo tudi samoupravljalci, ki morajo vsak dan reševati s tem orodjem najbolj konkretne probleme svojega dela in okolja.

V vsaki naši delovni organizaciji imamo danes svoje samoupravljalne organe, delavski svet in upravne odbore, imamo temeljne organizacije združene dela in komisije, imamo vsakovrstne odbore, imamo sestanke in razprave, imamo predloge in odločitve. Delamo vsi za enega in eden za vse, obenem pa upoštevamo pravilo, da je treba slehernega nagajati po njegovem delu. Smo tovariši, hkrati pa brez ovinkov naglašamo, da lenuhov v svojih vrstah ne trpimo. V razliko od kapitalističnega gospodovanja na Zahodu in birokratskega centralizma na Vzhodu gradimo sistem demokratičnega samoupravljanja, ki najbolj koristi nam samim in s tem skupnosti.

Samoupravljanje je postalo že del naše stvarnosti, naše vsakdanjosti. To, kar bi bilo za delavce kje drugje že povod za navdušenje in zmaganost, je pri nas že nekaj samo po sebi umevnega. Gre za prakso, ki temelji na visokih idealih socializma. Toda, ali se tega dovolj zavedamo? Ali vsak dan pomislimo, da bi lahko bilo tudi drugače? Ali preizkušamo učinkovitost tega svojega samoupravnega sistema tudi v odnosu na obseg in kakovost proizvodnje? Ali smo dovolj produktivni in ali smo med seboj hkrati dovolj tovariški? Koliko naše delavsko samoupravljanje ni v opreki s samoupravljanjem delavcem v sosednji tovarni, v opreki s interesi prebivalstva našega kraja na sploh? Koliko smo del skupnih prizadevanj celotne socialistične, federativne, prav tako samoupravne Jugoslavije? O marsičem bi lahko še in še razmišljali, se pogovarjali in odločali na bolje. Morda nam vsak dan časa za to primanjkuje, morda smo površni, vsak le vase zagledani?

Zato je tem bolj prav, če se kdaj tudi zaustavimo, sestanemo in si pogledamo iz oči v oči. Zato je toliko bolj prav, če imamo tudi kongres samoupravljalcev, na katerem si prijateljsko sežemo v roke in po vsestranski kritični analizi potrdimo zavestni dogovor o nadaljnjem razvoju samoupravljanja v naši deželi.

Mara Ovsenik

RAZVOJ DOMAČE RAČUNALNIŠKE PROIZVODNJE

Iskra: Mislimo, da je naš koncept pravi

Jože Hujs: Doslej še ni bil sprejet noben ukrep, ki bi ta razvoj spodbujal in pospeševal

Tako v Sloveniji v Jugoslaviji so dokaj različna mnenja o tem, kaj je lahko ali kaj naj bi bila naša domača računalniška proizvodnja. Ne samo v naši javnosti, temveč tudi med strokovnjaki iz vrst uporabnikov in proizvajalcev, ki se že ukvarjajo ali se šele nameravajo ukvarjati z njo. V Sloveniji je Iskra s podpisom dogovora o temeljih srednjeročnega plana prevzela obveznost nosilke razvoja računalniške proizvodnje in pripravila koncept, kako bo to nalogo uresničila. O tem, v čem se njihov koncept razvoja domače računalniške proizvodnje razločuje od drugih in kako uresničujejo prevzeto nalogo, so se s predsednikom in člani poslovnega kolegija SOZD Iskra Jožetom Hujsom, Antonom Stipaničem, Milošem Kobetom in Bošnjanom Barboričem pogovarjali glavni urednik Dela Jak Koprivc, urednica gospodarske rubrike Alenka Mišič in novinar Zdravko Stefančič, ki je povzetek pogovora pripravil za objavo.

HUJS: Naša družba se je začela resneje ukvarjati z računalništvom kot enim izmed osnovnih orodij za ureitev informacijskega sistema pred tremi leti, v okviru naporov za poenotenje informacijskega sistema. Ko so takrat ugotovili, da imamo v državi vse mogoče vrste računalniških sistemov, da je vpliv vseh velikih zunanjih firm izrazit in da je bila Jugoslavija eno najbolj odprtih bojišč za te družbe in za njihove medsebojne boje, so tudi ugotovili, da bi bilo treba nekaj storiti. Prvič pogledati, kje smo na tem področju, drugič doseči določeno standardizacijo opreme in s tem tudi postopkov za obdelavo informacij in, tretjič, da je treba — kolikor je le mogoče — naprave in postopke za te naše potrebe izdelati v domači industriji, kadar je to smotno, pametno in gospodarno. Državni organi so prepovedali vsak uvoz računalniške opreme, dokler se o vsem ne dogovorimo. Sestavni del take akcije je bil tudi ta, da je naša republika v svoj srednjeročni plan zapisala, da je računalniška proizvodnja ena od osnovnih smeri razvoja industrije v Sloveniji kot ena od tistih dejavnosti, ki zahteva predvsem investiranje v znanje, na pa toliko v energijo in vse drugo, česar v Sloveniji nimamo.

DVOJE ODLOČITEV

DELO: V Iskri ste se z razvojem računalniške proizvodnje ukvarjali že prej, še preden smo to nalogo uvrstili v srednjeročno razvojno usmeritev?

HUJS: Takoj po letu 1970, ko smo zaradi naših ostalih dejavnosti, predvsem telekomunikacij, začeli redno proizvodnjo centralnih procesorskih enot, računalnikov, smo začeli razmišljati o tem, kako daleč naj gremo z računalniško proizvodnjo. Predvsem s pomočjo inštituta Jožef Stefan in univerze smo se lotili izdelave elaborata o tem, kaj bi proizvodnja centralnih procesorjev lahko pomenila, v kakšno smer naj bi šel nadaljnji razvoj računalniške proizvodnje v Iskri, takrat še iz čistih tržnih vidikov, ne da bi računali na kakršnokoli družbeno podporo ali usmeritev.

Elaborat je analiziral stanje v Jugoslaviji in določil iz podjetniških vidikov, kateri so tisti segmenti računalniške proizvodnje, ki bi se jih izplačalo razviti doma brez zaščitnih ukrepov. Na tej osnovi smo si tudi začrtali dolgoročno politiko na tem področju. Potem smo v dogovoru o temeljih srednjeročnega plana podpisali obveznost, da bomo nosilci take usmeritve v republiki. Takrat so se naši pogledi na to, na kakšen način se je treba lotiti te proizvodnje, s kakšno hitrostjo in angažiranostjo in na

katerih segmentih računalniške proizvodnje, spremenili. Eno je bila odločitev o tem iz naših lastnih, podjetniških, komercialnih vidikov, drugo pa odločitev, kako se tega lotiti, kadar se družba odloči, da to povzame kot svojo prednostno nalogo.

ISKRIN KONCEPT RAČUNALNIŠKE PROIZVODNJE

Menili smo, da smo s tem tudi dolžni izoblikovati koncept o tem, kaj naj domača računalniška proizvodnja pomeni. Koncept je vseboval predvsem odločitev, da o računalniški proizvodnji ne moremo govoriti, če ne osvojimo fizične proizvodnje centralnega procesorja, to je samega računalnika. Ne oziraje se na to, kakšen delež predstavlja v računalniškem sistemu, odreja procesor zasnovano in uporabo programskega znanja, ki predstavlja v računalniškem sistemu že več kot polovico njegove vrednosti v polnem obratovanju. Torej pomeni obvladati proizvodnjo centralnega procesorja tudi obvladati celotno programsko opremo. Zato o samostojnosti v računalniški proizvodnji brez lastnega procesorja, na katerega je neločljivo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Iz temeljnih razvojnih nalog v letu 1979

Med dokumenti, ki jih bo v kratkem obravnavala skupščina SR Slovenije, so tudi temeljne razvojne naloge v letu 1979 in opredelitev njihovih nosilcev. To je v bistvu priloga k resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976-1980 v letu 1979 in so v njej zbrane pomembnejše naloge iz družbenega plana in dogovora o temeljih družbenega plana ter samoupravnih sporazumov o temeljih planov na področjih posebnega pomena za uresničevanje skupne razvojne politike. Te naloge bodo nosilci še posebej konkretizirali v svojih programih nalog za leto 1979 in sprejeli za to tudi potrebne ukrepe.

V 9. poglavju, ki zadeva področje strojegradnje, je v dokumentu zapisano:

Na področju elektroindustrije bo sestavljena organizacija združenega dela **Združeno podjetje Iskra** nadaljevala z izgradnjo kapacitet za proizvodnjo mikroelektronskih vezij ter začela z njihovo proizvodnjo za domače potrebe in za izvoz. S pospešenimi vlaganji v proizvodnjo in razvoj na področju računalništva ter povezovanji z drugimi proizvajalci v Jugoslaviji bodo postopoma omogočili ponudbo sistemov za obdelavo podatkov. Koncentracija kapacitet optoelektronike v novem objektu bo pospešila delo na tem področju, zlasti na telekomunikacijskih sistemih po optičnih vodnikih. Z izgradnjo centra za avtomatizacijske inženiringe se bo SOZD Združeno podjetje Iskra še bolj usposobila za izvajanje kompleksnih ponudb in dobav vodenja procesov z računalniki na področju elektroenergetike, prometa in industrije.

Pričela se bodo vlaganja v nove sodobnejše tehnologije in objekte, ki bodo osnova za nadaljnji razvoj profesionalne elektronike v naslednjem petletnem obdobju.

V Soteski je v nedeljo 29. oktobra Franc Leskošek Luka z varilnim aparatom prekinil jekleno vrstico in tako odprl pomembno asfaltno cesto -Partizansko magistralo od Soteske do Adlešičev, katere novi odsek v dolžini skoraj 18 kilometrov so dogradili letos. Slavnost se je nadaljevala z zborovanjem v Kotu pri Semiču, kjer je bil slavnostni govornik Janez Vipotnik, predsednik RO ZZB NOV Slovenije.

Generalni direktorji Elektronske industrije Niš, Iskre in RIZ Dragan Miljković, Jože Hujs in Mirko Kuliš so v okviru proslav ob 30-letnici Elektronske industrije v torek 7. t.m. v Nišu podpisali samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za zgraditev tovarne katodnih cevi za barvne televizijske sprejemnike.

Graditev nove tovarne v Nišu bo stala približno 1,7 milijarde dinarjev, obratovati pa naj bi začela v letu 1980. V njej bo zaposlenih 600 delavcev. Že v prvem letu naj bi izdelala za podpisnice -soustaviteljce 70.000 katodnih cevi, orientacijska proizvodna zmogljivost pa bo v naslednjih letih do 350.000 cevi na leto.

O tem pomembnem dogodku in sploh o obisku Iskrine delegacije na osrednji slavnosti ob 30 - letnici EI Niš bomo obširneje poročali v prihodnji številki našega glasila.

Lado Drobež

Sklic problemske konference

V sredo, 8. 11. je bil sestanek političnega aktiva vseh predstavnikov Iskrinih TOZD, ki naj bi formirali novo delovno organizacijo za področje NVO. Udeleženci so najprej analizirali potek razprav o reorganizaciji na delavskih svetih in zborih delavcev v omenjenih tozdih ter podali tudi analizo dosedanjih predlogov.

Na sestanku so sklenili, da morajo subjektivne sile, to so zveza komunistov, sindikati, ZSMS, aktivno sodelovati s komisijami po tozdih ter pripraviti predloge za spremembo predlaganih dokumentov, dalje

morajo pojasniti vse dosedanje razprave, se boriti proti drobnim ozkim interesom ter predvsem poudarjati osnovne cilje formiranja nove delovne organizacije.

Komisije in teami, ki bodo te dni izdelovali podrobnejšo mikroorganizacijo bodočih tozdov v novi DO se morajo obnašati odgovorno in odstranjujejo ozke ter manj pomembne probleme, ki lahko zavirajo politično akcijo, da o zaključku razprav ne bo nejasnih vprašanj brez potrebnih odgovorov.

Prav tako so se dogovorili, da naj bo prihodnji teden ali konkretno v sredo, 15. novembra, problemska konferenca zveze komunistov, kjer naj bi obravnavali in izoblikovali predloge iz javne razprave delavskih svetov in pripomb posameznikov.

In končno so sklenili, zadolžiti vse poslovodne organe tozdov, naj s svojimi strukturami podprejo elaborat za združevanje v novo delovno organizacijo za NVO.

D.Ž.

PRIZNANJE ISKRAŠEM

V okviru osmega jugoslovankega simpozija o merilih in merilni opremi je bil tudi občni zbor, na katerem so bili izvoljeni v ta pomembni organ kar trije Iskraši. Za predsednika so izbrali Rudija Zorka, direktorja TOZD Merilnih naprav, Franca Levovnika iz TOZD Števeci za člana in prof. Franca Mlakarja, direktor raziskovalne delovne organizacije skupnega pomena IKM za zaslužnega in častnega člana. Čestitamo!

Iskra: Mislimo, da je naš koncept pravi

JOŽE HUJS:DOSLEJ ŠE NI BIL SPREJET NOBEN UKREP KI BI TA RAZVOJ SPODBUJAL IN POSPEŠE VAL

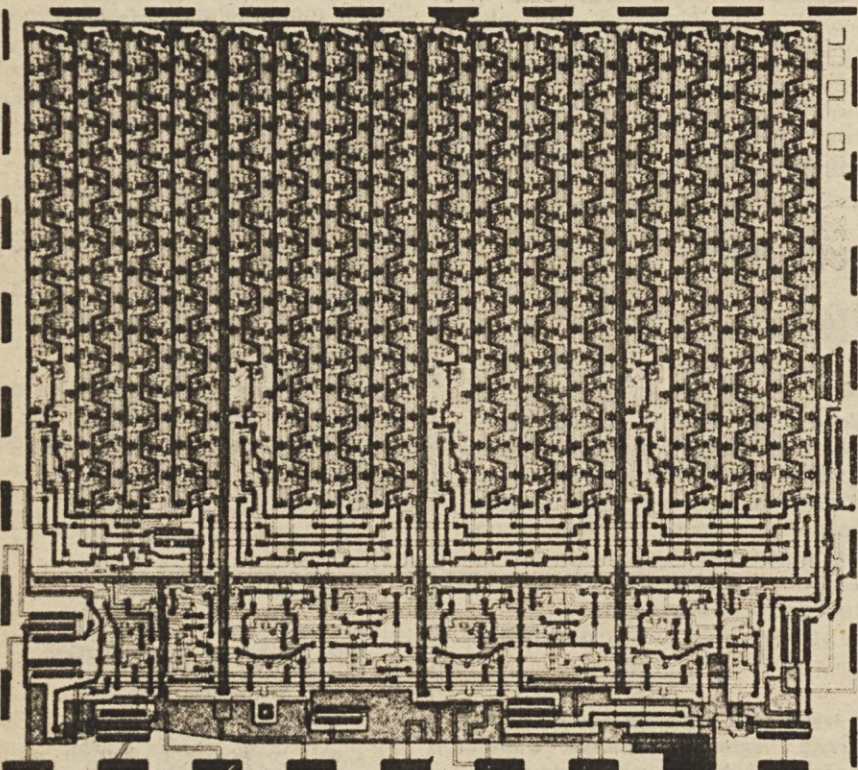
(Nadaljevanje s 1. strani)

vezana programska oprema, ni mogoče govoriti. Povsem nasprotno pa velja za periferno opremo, ki je danes v svetu v glavnem že standardizirana in je v veliki meri enako primerna za uporabo na različnih procesorjih. Ob tem pa smo se zavedali, da z znanjem in s kadri, ki jih imamo, nismo sposobni dovolj hitro in učinkovito konstruirati sodobnih centralnih procesorjev in jih spraviti v delovanje. Zato smo se odločili za to, da smo najprej kupili licenco za procesor, hkrati pa smo se lotili razvoja lastnega procesorja, ker smo se zavedali, da na licenci ne moremo ostati. Tako smo izoblikovali svoj temeljni koncept, nato pa začeli ugotavljati, kakšna so stališča drugih o konceptu lastne računalniške proizvodnje. Ko smo se o tem začeli pogovarjati z drugimi proizvajalci, ki so se s tem že ukvarjali — predvsem Elektrotehna in Rudi Čajevec — smo ugotovili, da imamo v bistvu enak koncept.

Zato smo obvestili izvršni svet in gospodarsko zbornico o tem, da so tudi v drugih republikah težnje za razvoj domače računalniške proizvodnje, da imamo v bistvu enak koncept o tem in da so možnosti za sodelovanje, delitve dela in enoten nastop na tem področju. Prepričani smo bili in smo še vedno, da je lotiti se lastne računalniške proizvodnje zahtevna naloga, s katero so imele dovolj težav večje države, kot je naša. Zato je vsako združevanje sposobnosti in znanja, fizičnih in umskih zmogljivosti v naši širši domovini dobrodošlo in potrebno. Tako v izvršnem svetu kot v predsedstvu gospodarske zbornice smo dobili podporo, da se dogovorimo znotraj vse Jugoslavije o sodelovanju. Nekako in istem času se je pojavila s svojim konceptom Elektrotehnina tozdr Digital s konceptom, ki je povsem nasproten Iskri nemu konceptu, kako se tega lotiti in kaj imenovati računalniško proizvodnjo pri nas.

NAJ VSAK ODLOČA PO SVOJE IN POVSEM NASPROTNO?

DELO: V čem je bistvo njihovega koncepta?

Pomnilni čip telefona je montiran sredi belega keramičnega substrata in vsebuje vezje za shranjevanje in klicanje štirih telefonskih števil.

HUJS: V tem, da menijo, da je treba procesor kupovati zunaj in so se pri tem odločili za enega samega tujega proizvajalca; nato kupiti

Novi mikroračunalnik Iskradata 1680, izdelan v Iskri po lastni konstrukciji.

periferno opremo bodisi od istega ali od drugega proizvajalca in vse to sestaviti v računalniški sistem, za katerega so potem trdili, da je prvi lastni jugoslovanski sistem. Pri tem so se odločili za proizvajalca procesorjev, ki je znan po tem, da prodaja tudi in predvsem same procesorje — kar večina velikih računalniških proizvajalcev v nobenem primeru niti ne dovoljuje, niti ne prodaja licence za osvajanje proizvodnje takih procesorjev. To pa pomeni biti s svojo programsko opremo, v kateri naj bi se akumulirala večina nacionalnega znanja, navezan samo na enega svetovnega proizvajalca.

Že od vsega začetka smo menili, da takšen pristop in koncept ne more biti osnova neke nacionalne politike. Potem je tisto, kar smo imeli doslej, še vedno boljše, ker vsaj ne povzroča zasvojenosti in odvisnosti od enega tujega proizvajalca. Povedali smo, da takšen pristop ni pravi, da ta filozofija ni prava in smo bili začudeni, da je lahko izvršni svet ali pa njegovi predstavniki bil hkrati za dva, povsem nasprotna pristopa.

Družba lahko sprejme en pristop ali drugega, ne pa dveh, ki sta povsem nasprotna. Če se ne želi odločiti za enega od obeh, potem mora to jasno in glasno povedati. Delati zmedo s tem, da se odločamo vsak po svoje in

dogovarjanja in sporazumevanja o razvoju domače računalniške proizvodnje ni bila sposobna združiti vseh slovenskih zmogljivosti za to in da je zato prav, da to poskušajo drugi.

HUJS: Z Elektrotehno smo imeli stike samo enkrat, ko se je pri nas ogledal direktor, ki nam je povedal, na kakšnih osnovah se poskuša njihova tozdr lotiti tega. Mi smo povedali, da smo pripravljeni sodelovati, vendar ne na teh osnovah, temveč na drugačnih,

če se želijo pogovarjati. Ugotovili smo, da imamo povsem nasprotna koncepta, ki nista združljiva. Mi mislimo, da je naš pravi, vendar niti malo ne želimo te družbe posiljevati z njim. Mi želimo samo imeti možnost, da obrazložimo, kaj je njegovo bistvo in kaj predstavlja v primerjavi z drugimi. Odločitev pa je stvar te družbe, njenih širših okvirov. Vendar pa mora taista družba, ki bo odločitev sprejela, nositi tudi odgovornost za svojo odločitev. Mislimo, da je ta odločitev tolikanj pomembna, da bo vplivala na razvoj naše računalniške proizvodnje v naslednjih desetletjih in s tem na razvoj in avtonomnost našega informacijskega sistema.

BARBORIČ: Očitek, da nismo uspeli združiti vseh zmogljivosti, se lahko nanaša samo na to, da se nismo uspeli sporazumeti z Elektrotehno tozdr Digital. Kar pa zadeva ostale zmogljivosti v Sloveniji in Jugoslaviji, je bil dosežen skupni imenovalec z njimi. Za tem konceptom razen Iskre stojita tudi inštitut „Jožef Stefan“, „Mihajlo Pupin“ iz Beograda, koncept imamo uskladen tudi z mariborsko univerzo.

ZA ČETRTEGA NI PROSTORA?

DELO: Kako je prišlo do sodelovanja med Iskro, Ei Niš in Čajavcem? Je to sad spoznanja, da le vsi skupaj zmorete tako zahtevno nalogo, ali pa interesa, da si razdelite interesne sfere in proizvodni program?

HUJS: Pobudo za to je dala naša armada, ki je imela razpis za računalniške potrebe in je rekla nam trem: „Če ste sposobni združiti sile za ustvarjanje domače računalniške proizvodnje, bomo v naši določitvi to podprli“. To je bil povod, da smo začeli ugotavljati, kje smo, kaj vsak od nas dela. Ugotovili smo, da se vsi po malem bojimo lotiti te naloge, ker se zavedamo, kako je težka in odgovorna. To je velik zalogaj za vsakogar od nas posebej, pa še za vse skupaj ne majhen. Domenili smo se, da bi skupaj naredili vse, kar se da narediti, ker nas bo že tako preveč pestilo, kako bomo zmogli potreben denar, ljudi in vse drugo. O tem smo si bili popolnoma enotni, zato ni bilo težavno sestaviti osnovnega dokumenta o sodelovanju. Naš sporazum, ki smo ga podpisali, daje možnost, da lahko k njemu pristopi vsak, ki je pripravljen sodelovati na dogovorjenem konceptu. Naš sporazum je torej odprt. Na osnovi tega zdaj pripravljamo samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev. Ni rečeno, da se bosta v teh odnosih cedila med in mleko. Mnogo stvari bomo morali še urediti. Vendar lahko zatrdim, da takega spoznanja in pripravljenosti, da je to potrebno delati skupaj, v naši panogi, v dvajsetih letih ni bilo.

(Nadaljevanje na 3. strani)

IZ SKLEPOV IX. KONGRESA SLOVENSКИH SINDIKATOV

8.UVELJAVLJANJE DEL EGATSKIH ODNOSOV V DRUŽBENOPOLITIČNEM SISTEMU

Pri odločanju delavcev o tistem delu njihovega dohodka, ki ga združujejo za zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb in interesov na področjih vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva in drugih družbenih dejavnosti ter za dejavnosti na področju materialne proizvodnje, si bomo sindikati prizadevali z družbenopolitičnim vplivom zagotoviti takšne razmere, da bodo delavci resnično vplivali na oblikovanje programov teh dejavnosti, načrtovali njihov razvoj ter v skladu s sprejetimi programi in sporazumi odločali o ustvarjanju, pridobivanju, razporejanju, delitvi in združevanju dohodka za te namene.

Vztrajali bomo, da se morajo o delu dohodka in posebej o delu osebnih dohodkov ter drugih prejemkov, namenjenih za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov delavcev, delovnih ljudi in občanov, neposredno samoupravno sporazumevati delavci, ki so ta dohodek ustvarili, ter delavci v družbenih dejavnostih, katerih rezultati dela so izraženi v tem dohodku.

To sporazumevanje mora temeljiti na razčlenjenih programih dela. Na teh izhodiščih bomo izoblikovali tudi aktivnost in odgovornost sindikatov dejavnosti ter zveze sindikatov.

Pri uveljavljanju svobodne menjave dela moramo razvijati sistem solidarnosti pri zadovoljevanju skupnih družbenih potreb na podlagi ustavnih in zakonskih pravic občanov. Razvijanje in uresničevanje odnosov solidarnosti in vzajemnosti mora temeljiti na samoupravni podlagi.

Delavci morajo imeti možnost, da pred začetkom poslovnega leta oziroma v rokih, ki so določeni za sprejem planov, ocenijo svoj ekonomski položaj, pogoje gospodarjenja ter skupne in splošne družbene potrebe in da se izrečejo o programih ter obveznostih, ki jih prevzemajo v temeljnih organizacijah. Ko spremljajo izvajanje programov dela in dohodka v samoupravnih interesnih skupnostih, se morajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela opredeliti tudi o razporejanju oziroma o razporejanju presežkov zbranih sredstev posameznih samoupravnih interesnih skupnosti.

Sindikati bomo svojo aktivnost na tem področju še posebej usmerili v pripravo planskih dokumentov za prihodnje srednjeročno obdobje.

Za nadaljnji razvoj odnosov v svobodni menjavi dela bomo pospeševali organiziranje temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti in enot samoupravnih interesnih skupnosti, da bo samoupravno odločanje o združenih sredstvih v samoupravnih interesnih skupnostih slonelo na neposrednem sporazumevanju samoupravno organiziranih delavcev in delovnih ljudi o njihovih skupnih interesih, načinu ter sredstvih njihovega uresničevanja.

Sindikati bomo pospeševali razvoj družbenoekonomskih odnosov in samoupravnih interesnih skupnosti, da bi tako delegatom omogočili odgovorno in učinkovito odločanje. Prizadevali si bomo, da se praviloma oblikujejo delegacije za vsako skupščino samoupravne interesne skupnosti. Sodelovali bomo pri uveljavljanju samoupravne delavske kontrole in samoupravnih interesnih skupnosti, ki se mora organizirati kot bistvena sestavina samoupravne aktivnosti ustanoviteljev samoupravnih interesnih skupnosti.

Spremljali bomo sodelovanje uporabnikov in organih upravljanja organizacij združenega dela — izvajalcev storitev na področju družbenih dejavnosti in spodbujali njihovo vključevanje v odločanje o družbeno pomembnih zadevah razvoja in dela teh organizacij.

Vztrajali bomo pri jasni opredelitvi funkcij strokovnih služb, izvršnih odborov in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, še posebej pri ločevanju vprašanj, o katerih naj odločajo izvršni odbori, o katerih morajo odločati skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

9. KLUBI SAMOUPRAVLJAVCEV

Z večjim vključevanjem delavcev, delovnih ljudi in občanov in z njihovo povečano aktivnostjo v delegatskem sistemu, prek delegatov in delavskih svetih, skupščin krajevnih skupnosti ter prek delegacij za skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti bomo sindikati aktivno sodelovali pri oblikovanju stališč, seznanjali bomo delegacije s svojimi stališči, se zavzemali za usklajevanje dela delegatov v različnih samoupravnih in skupščinskih telesih ter prispevali k ustvarjanju pogojev za delo delegacij in delegatov.

S svojim delovanjem in stališči bomo prispevali k temu, da bodo delegati spoznavali tudi interese drugih delavcev, širše družbene interese in zakonitosti družbenega razvoja ter s tem ustvarjali pogoje za demokratsko sporazumevanje in dogovarjanje ter za oblikovanje stališč delegacij, ki ne izražajo le interesov posameznega okolja, temveč upoštevajo tudi skupne in dolgoročne interese.

Kot del delegatskega sistema bodo sindikati skupaj z delegacijami in delavskimi sveti oblikovali stališča do problemov, ki jih rešujejo zbori združenega dela, skupščine SIS, banke, zavarovalnice in druge samoupravne organizacije in skupnosti, v katerih imajo organizacije združenega dela svoje delegate. S tem bomo preprečevali, da bi bili delegati in delegacije brez stališč in da bi v skupščinah glasovali za rešitve, ki bi jih kasneje kritizirali v svojih organizacijah združenega dela.

Zagotavljanje neposrednega in večjega vpliva na delo skupščin družbenopolitičnih skupnosti bo tudi v bodoče ena izmed sestavin prizadevanj sindikatov. Prizadevati si moramo, da bodo lahko delegati odločilneje vplivali na oblikovanje dnevnih redov delovnih teles skupščin družbenopolitičnih skupnosti, da bodo prišla na dnevni red tudi vprašanja, za katera delegati po napotkih svoje baze menijo, da so najbolj pereča in prednostna, da bomo odpravljali pomanjkljivosti pri obveščanju delegatov, delegacij in baze. Naša prizadevanja bodo veljala tudi krepitvi stika med delegati in njihovo delegatsko bazo v temeljni organizaciji združenega dela in krajevni skupnosti. Posebej bomo krepili in usposabljali delegacije sindikatov za njihovo uspešnejše delovanje v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti. Pri tem bomo dosledno uveljavljali prakso soočanja in preverjanja stališč v SZDL. Svojo aktivnost za sprejemanje odločitev v delegatski skupščini bomo uresničevali le na podlagi demokratske razprave in zavze-manja enotnih stališč v sekcijah, svetih in organih SZDL.

Občinski sveti zveze sindikatov so dolžni stalno spremljati delo delegacij in jim pomagati, da bodo razvile vsebinsko čimbolj popolno in učinkovito delo. Organi sindikatov na ravni republike so odgovorni za sodelovanje s skupščinskimi in izvršilnimi telesi v republiki pa tudi na ravni federacije. Organi sindikatov v republiki bodo razvijali svoje sodelovanje s skupščinami in izvršilnimi organi, se neposredno vključevali v njihovo delo s predlogi, s pobudami in z drugimi oblikami medsebojnega sodelovanja.

Sindikati na vseh ravneh organiziranosti se moramo zavzemati za ustvarjanje in zagotavljanje takšnih delovnih razmer, ki bodo omogočale uspešno delo delegatov v vseh samoupravnih in skupščinskih telesih. Delo sindikatov se ne more končati s ka-drovanjem in z izvolitvijo delegatov in delegacij, temveč se tedaj šele začne. Delegacije morajo imeti v sindikatih politično oporo pri svojem delu. Osnovna organizacija sindikata mora spodbujati in razvijati stike delegatov z delavci pri oblikovanju stališč in zagotavljati delegatom in delegacijam vso potrebno politično podporo. Spodbujati mora tudi medsebojno sodelovanje delegacij za različne samoupravne interesne skupnosti in družbenopolitične skupnosti ter zagotavljati usklajevanje njihovih stališč. S tem bomo prispevali k temu, da se bodo v delu vsake delegacije izražali celoviti in usklajeni interesi delavcev.

10. SAMOUPRAVNI ODNOSI V SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTIH

Spodbujali bomo ustanavljanje in delovanje klubov samoupravljalcev kot posebnih interesnih oblik organiziranja in povezovanja delavcev ter kot metodo delovanja za neposredno, stalno in načrtno izmenjavo izkušenj samoupravne prakse.

Zavzemali se bomo za takšno delovanje klubov, ki bo odsevalo neposredne interese in potrebe delavcev — samoupravljalcev in zagotavljalo sodelovanje širokega kroga samoupravljalcev v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in v samoupravnih interesnih skupnostih. Z različnimi neposrednimi oblikami izmenjave izkušenj o konkretnih vprašanjih samoupravnega življenja in prakse morajo klubi samoupravljalcev pomagati pri usposabljanju samoupravljalcev za uresničevanje njihovih pravic in dolžnosti.

V teh oblikah neposrednega soočanja samoupravne prakse in teorije se morajo oblikovati tudi zahteve in predlogi za sistematično in potrebam prakse prilagojeno usposabljanje in izobraževanje samoupravljalcev. Organizacija predavanja in drugih oblik izobraževanja ni neposredna naloga klubov, temveč za to zadolženi in usposobljeni izobraževalni organizaciji, zlasti delavskih univerz. Z njimi naj klubi samoupravljalcev sklenejo tudi ustrezne dogovore o medsebojnem sodelovanju in pomoči pri usposabljanju samoupravljalcev.

Občinski sveti zveze sindikatov so odgovorni za delovanje klubov samoupravljalcev. Skrbeli bodo za njihovo vsebinsko usmeritev, za množičnost njihovega dela, za ustrezno samoupravno organiziranost in delovanje ter zagotavljali kadrovske in drugo pomoč pri njihovem delovanju.

Še bolj izpopolniti samoupravno organiziranost

Smo v času, ko so za nami vsi kongresi, med drugim tudi sindikalni kongres; vsi so sprejeli vrsto pomembnih zaključkov in ukrepov, sindikalni gotovo tiste, ki nas pri vsakdanjem delu najbolj zadevajo. Zato smo se s prošnjo za razgovor obrnili na dolgoletnega prizadevnega sindikalnega delavca Jožeta Čebela, ki je bil delegat SOZD Iskra tudi na 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije, dobil pa je pretekli teden tudi plaketo Zveznega odbora sindikalnih delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije, ki je doslej ni prejel še noben Iskraš. To je plaketa, ki jo podeljujejo najbolj zaslužnim aktivistom sindikalnega dela, med katere sodi prav gotovo tudi Jože Čebela, saj je kar devet let volontersko opravljal funkcijo predsednika sindikata SOZD Iskre, potem pa še dve leti profesionalno, bil je štiri leta predsednik medpanožnega odbora elektroindustrije Jugoslavije, podpredsednik republiškega odbora sindikata delavcev kovinske industrije Slovenije štiri leta, član pa osem let, predsednik komisije za razvoj samoupravljanja pri republiškem odboru pa štiri leta.

Bili ste predsednik sindikata Iskre kar tri mandatna obdobja. Kako je sindikat v tem času deloval in kakšen je bil njegov neposreden delovni prispevek k sedanji stopnji Iskrine organiziranosti?

Čebela: „Sindikat je v Iskri organiziran skoraj osemnajst let na ravni SOZD. Že, ko so se združile Iskra Kranj, Telekomunikacije in IEV, so delavci čutili potrebo po taki organiziranosti sindikata, čeprav tedaj taka oblika še ni bila statutarno opredeljena.

Seveda je bil cilj takšne organiziranosti predvsem množičnost in preko tega informiranost delavcev ter dogovarjanje za skupno mobilizacijo. Že tedaj smo v Iskri začeli z zimskimi, letnimi športnimi igrami, planinstvom ipd., skratka z dejavnostmi, pri katerih se ljudje med seboj spoznava.

Iskra je med svojim razvojem beležila tudi tako imenovana krizna obdobja, pa tudi pomembne rezultate, ki pa se niso vedno v enaki meri odražali v vseh Iskrinih kolektivih. Da imamo Iskro danes na tako visoki razvojni ravni, gre brez dvoma dokajšnja zasluga tudi družbenopolitičnim organizacijam, še posebej sindikatu, ki je vseskozi deloval integrativno.

Sindikat poudarjam zaradi tega, ker je to gotovo najmožnejša organizacija delavcev in deluje res v vseh sredinah. Skozi tako obliko delovanja nam je bilo omogočeno množično in mobilizacijsko delovati ter tako razbijati lokalistične plotove, skrbeti za dokaj enakomeren razvoj vseh Iskrinih organizacij, doseči programsko delitev dela v smislu racionalnejšega gospodarjenja, združevati skupne funkcije in opravila, kakor tudi združevati sredstva v naložbe, ki koristijo vsem, seveda pa tudi voditi politične akcije v smeri razvoja samoupravljanja in njegove organiziranosti, ter, nenazadnje koordinirano delovati na vseh ravneh Iskrine organiziranosti za izboljšanje socialnega položaja delavca, razvoj kulture, športa in rekreacije.

Kakšne so bile priprave na 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije v Iskri in kako so Iskraši na kongresu tudi tvorno sodelovali?

Čebela: „Iz Iskre je na kongresu sodelovalo kar 5 delegatov. Na ravni SOZD smo se sestali pred kongresom in se dogovorili v katerih komisijah bomo sodelovali, s tem pa smo zagotovili naše sodelovanje v vseh komisijah kongresa. Tudi med kongresom samim smo se sestajali kontinuirano in o delovanju posameznih komisij sprotno izmenjavali mnenja.

Pred kongresom pa je koordinacijski odbor vodil akcijo v smeri

beležili v tako bogatem obdobju svojega sindikalnega delovanja?

Čebela: „Težko je teži najpomembnejšega prispevka sindikata izdvojiti iz celotne palete njegovega doslednejšega delovanja.

Ko sem pred enajstimi leti sprejel funkcijo predsednika sindikalnega odbora ZP Iskra, sem bil prepričan, da mi to delo ne bo delalo posebnih preglavic, saj sem izhajal iz IC, kot skupne organizacije, in sem imel dovolj vpogleda v delovanje Iskre kot celote. Kmalu pa sem spoznal, da je oreh trši. Ogromno problemov je izhajalo iz proizvodnje, ki niso bili s problemi Iskre primerljivi. Kot drug problem pa se je pokazal v tem, da se z ostalimi člani sindikalnega odbora, ki so izhajali iz drugih osnovnih organizacij Iskre, sprva nismo ujeli. Vladala je dokajšnja mera nezaupljivosti in nesproščenosti. Ko pa smo se med seboj spoznali, smo bili res zlit v celoto, stališča so bila vedno enotno usklajena in delo je predstavljalo užitek. Tu sem tudi našel motivacijo, da sem kasneje to funkcijo opravljal polne tri mandatne dobe.

Sicer pa mislim, da sem vedno ostal zvest hotenju, da sem čim širše zasledoval vse Iskrine interese, ki naj bi torej bili sprejemljivi za čim širši krog Iskrašev.

Kakšen je vaš komentar na zaključke kongresa, ter kakšna akcija bo kongresu slovenskega republiškega sindikata sledila?

Jože Čebela prejema plaketo Zveznega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva SFRJ.

Čebela: „Ob pregledu zaključkov lahko rečem, da je bil predlog le-teh zelo dobro pripravljen, kar potrjuje dejstvo, da so bili sprejeti praktično brez pripomb. Sklepi delovanja sindikata so vsebovani v sedmih zelo obsežnih poglavjih in posegajo prav na vsa področja našega dela in življenja.

Med seboj se prepletajo in so za vse pomembni, saj predstavljajo strokovno in politično oporo na vseh odgovornih področjih aktivnega delovanja.

Za Iskrin sindikat pa v prihodnjem obdobju menim, da mora biti usmerjen v smeri nadaljnjega samoupravnega organiziranja, predvsem ustanovitve novih TOZD in mora dejansko omogočiti delavcem, da bodo odločali o vsem, kar zadeva pridobivanje in razporejanje dohodka, pri tem pa ne smejo pozabljati na ostale delavce, s katerimi so dohodkovno povezani, kakor tudi interesov družbe kot celote.

Prav tako mora poenotiti nekatere osnove za urejanje medsebojnih delovnih razmerij v celotni Iskri, kot tudi poenotiti osnove in merila za delitev sredstev OD, tako iz živega kot iz minulega dela. Vzpodbujati mora samoupravno združevanje dela in sredstev, samoupravno planiranje in uveljavljanje dohodkovnih odnosov, posobitev tehnoloških postopkov, in skrb za dvig produktivnosti dela.

Pri uresničevanju sindikalnega programa pa bomo dosegli uspeh le, če bomo pošteno in enotno, z vso odgovornostjo, delovali vsi kot fronta delavskega razreda v borbi za izgradnjo samoupravnega socializma.

V Iskri smo vse doslej odlepljeni od takomenovanih tehnokratskih, ali pravilneje poslovnih struktur in na

ravni SOZD nismo delovali kot opozicija, čeprav smo se v stališčih mnogokrat razhajali. Nismo delovali le kot koordinator v sindikalnem delovanju, ampak smo bili mnogokrat tudi pobudnik in usmerjevalec posameznih sindikalnih akcij, posebno tistih, ki so zadevale Iskro kot celoto. Pri tem smo še posebej pazili, da si nismo lastili monopolizma in OOS izločali iz procesa obravnav, usklajevanja ter zavzemanja stališč, ki naj bi vse obvezovala.

V družbi pogosto slišimo o zlitju sindikalnih s poslovdskimi strukturami. Kako vi gledate na to?

Čebela: „V družbi res pogosto pavšalno ocenjujemo zlitje sindikalnih aktivistov s poslovdskimi strukturami. Menim, da s tem včasih več škodimo kot koristimo, saj nočemo konkretno povedati, kje je do zlitja prišlo, oziroma v katerih delovnih organizacijah bi se res lahko pogovarjali o zlitju. S tem pogosto demobiliziramo sindikalne aktiviste, da bi pri svojem delu tvorno sodelovali tudi s poslovdskimi organi. Kar pa se zlitja tiče, pa bi dejal, da bi nasprotno morali biti prav zadovoljni, da se pogovarjamo na isti ravni, enakovredno, saj smo končno vsi člani sindikata in se borimo za iste cilje.

Pretekli teden ste prejeli plaketo, ki jo Zvezni odbor sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije podeljuje zaslužnim sindikalnim delavcem. Kaj vam to odličje pomeni?

Čebela: „Moralno mi pomeni to priznanje več kot katerakoli materialna nagrada. To je vzpodbuda za naprej in priznanje za nazaj. Edina kritična misel, ki se mi je ob tem utrla, je ta, da v Sloveniji takih priznanj podeljujemo premalo, saj imamo veliko aktivistov, ki bi priznanje zaslužili.“

Mak

JOŽE ČEBELA

Razprava delegata SOZD Iskra na 9. kongresu ZSS

Tovarišice in tovariši delegati!

Ne morem mimo tega, da poudarim, da smo v lanskem letu dali polno obeležje partijskim in Titovim jubilejem in da letos hočemo na osnovi lani sprejetih stališč, ta ista konkretizirati v našem delu. Za letošnje leto lahko ocenim, da je leto akcije — leto kongresov vseh družbenopolitičnih organizacij v naši ožji in širši domovini. Skozi te naše dogovore sprejete na kongresih ZKJ, ZSM in ZZB in naposled tudi v sindikatu menim, da imamo dovolj gradiva in osnov za naše nadaljnje aktivnosti. Skratka strokovnega, idejnopolitičnega, skozi analize prikazanega stanja in naših perspektivnih načrtov razvoja družbenoekonomskega sistema imamo dovolj možnosti, da se v sindikatu dogovorimo za konkretne aktivnosti. Te pa mislim, da ne morejo izveniti samo skozi besede: prizadevali si bomo, zavzemali se bomo, podpirali bomo, sodelovali bomo itd. Delavski razred lahko mirno trdim, želi konkretne aktivnosti. Vsaj pri nas v Iskri je bilo v času predkongresne aktivnosti pogosto čuti predloge za konkretno delovanje, češ deklaracijska odnosno resolucijska stališča smo podprli in jih sprejeli, ugotavljamo pa, da se ne skrbi v dovoljni meri, da bi se ista tudi uresničila ter da je ne dovolj opredeljena odgovornost. Na 8. kongresu ZKS smo sprejeli sklepe o nadaljnjem delu članov ZK pri razvijanju družbenoekonomskega odnosov v naši družbi. Pri tem nadaljnjem razvoju družbeno ekonomskih odnosov bi opozoril na pomembno področje, o čemer je govora med nalogami Zveze sindikatov Slovenije, na razvoj samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov in političnega sistema samoupravljanja.

To je področje, če hočemo biti konkretni, razvoja naših proizvodnih kapacitet in izogibanja neracionalnega podvajanja kapacitet.

Vsakodnevno lahko zasledimo v sredstvih obveščanja, da se naši delovni ljudje sprašujejo, kako je možno, da v naši samoupravni socialistični družbi, ko razvijamo samoupravne elemente planiranja, prihaja do vrste podvajanja industrijskih kapacitet in to že na regionalnih, da ne govorimo na republiškem in celotnem jugoslovanskem področju. Res je, da to ni naloga samo nas članov sindikata, ampak vrste drugih odgovornih dejavnikov, mislim pa, da gre za ključne interese delavskega razreda za hitrejši in vsklajen razvoj našega gospodarstva, kar je eden izmed osnovnih predpogojev za dvig življenjskega standarda naših delovnih ljudi in njihove socialne varnosti.

Razumljivo je, da moramo tukaj v skladu z vrsto dokumentov, sprejetih tako na kongresih ZKJ in ostalih družbenopolitičnih organizacijah, nadalje v družbenih planih, pri uresničevanju samoupravnega planiranja, katerega nosilci so delavci v združenem delu, zagotavljati čimbolj skladen in dinamičen razvoj. Ne smemo dopustiti, kakor pravi resolucija 8. kongresa ZKS, da se pri tem sporazumevanju o skupnih razvojnih usmeritvah uveljavljajo monopolistične težnje, v obliki posamičnih skupinsko lastniških interesov. Odpravo vseh pomanjkljivosti moramo zagotoviti s samoupravnim planiranjem, Hkrati se moramo zavzeti, da bodo samoupravno sprejete naloge, cilji in obveznosti, zapisani v družbenih planih, z vso odgovornostjo izpolnjeni.

Kot primer naj navedem, da smo se z republiškim dogovorom o temeljih srednjeročnega družbenoekonomskega razvoja SRS dogovorili za razvojno usmeritev SR Slovenije in o glavnih nosilcih razvoja, danes pa imamo občutek, da se v naši družbeno gospodarski praksi ponovno uveljavlja nebrzdana programsko proizvodna stihija po principu „vsi — vse“. Izgleda, da nas ni izučila praksa, ko smo med občinami, regijami in republikami tekmovali in se naprezali, kako bomo vsi vse delali. To velja tudi za področje razvoja elektronike, kjer se vsi zavedamo njenega pomena in vpliva na posodobitev tehnoloških postopkov, racionalnejšega gospodarjenja in osvobajanja delavca od fizičnih naporov.

Toda mi v tem primeru ravnamo ravno obratno, kot smo se v programskih izhodiščih našega razvoja družbeno dogovorili. Že tako skromne kadrovske kapacitete, s katerimi razpolagamo, smo razčetrili in ustvarjamo družbeno nesprejemljivo konkurenco. Če temu dodamo še razlago pojma družbene lastnine, s katero upravljamo ter delimo skupaj ustvarjeni dohodek, temu ni več potreben komentar, ampak izrekanje družbenih ukrepov.

Nedvomno je to v nasprotju s stališči tov. Kardelja, katera je v svoji knjigi „Svobodno združeno delo“ obdelal in so doživela med delavstvom splošno priznanje in odobravanje. Vprašanje je med nami trenutno samo to, kdo in zakaj se te naše družbene usmeritve noče ali ne more pridržavati.

Moram reči, da so ta neracionalna podvajanja proizvodnje često le odločitev poslovdskih ali ožjih skupin in da o teh stvareh niso seznanjeni, še manj pa odločajo delavci, če tudi gre za njihove življenjske interese.

Za izvajanje vseh teh nalog, ki jih bomo sprejeli na 9. kongresu sindikata, moramo biti zadolženi prav vsi. Za izvajanje teh nalog pa se moramo strokovno in politično oborožiti, ker le na ta način bomo te naloge lahko izvajali.

O KVALITETI DECEMBRA

Kakovost postaja vse glasnejša zahteva tržišča, s tem pa tudi vse bolj obvezna naloga naših delovnih organizacij. V Iskri je bil pojem kakovosti res že od nekdaj razvit bolj, kot marsikje drugje, saj so že izdelki sami po svoji naravi terjali natančnost, ter čim boljšo uporabnost in konkurenčnost. Pa vendar, marsikaj bomo še morali izpopolniti, izboljšati. Naša kakovost mora postati res sinonim za izdelek z imenom Iskra. Zato je razumljivo, da je tudi strokovno gibanje za kakovost prav v Iskri dobilo živahen zamah in da o rešitvah tako strokovnjaki kot preprosti delavci za stroji temeljito razmišljajo. Nič čudnega torej ni, če smo s pripravami na področno konferenco v Iskri segli globoko in široko, in da smo samo srečanje časovno že nekajkrat prestavili. Zdaj pa je končno sklenjeno in odloženo — Interna konferenca o kakovosti Iskre bo 6. decembra 1978 v klubu delegatov v Ljubljani.

Prepričani smo, da bo konferenca resnično nova vzpodbuda za dvig kakovosti v naši proizvodnji, osnova za še bolj usklajene in sistematične učinke poslovdskih ukrepov. Kot smo izvedeli, bodo na konferenco povabljeni vsi člani poslovdskih organizacij, DO, dalje pa direktorji TOZD, vodje področij oziroma služb v zvezi s kakovostjo ter, razumljivo, tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij SOZD in DO, na katerih je pomembna naloga, da povezujejo strokovno upravne linije z delovnimi ljudmi v proizvodnji in splošnimi cilji naše socialistične graditve.

Uvodno poročilo na konferenci bo imel generalni direktor Iskre Jože Hujs na temo Kakovost kot nujen pogoj za nadaljnji razvoj ZT poslovanja, s posebnim poudarkom na dejstvu, da je kakovost naših izdelkov eden od bistvenih pogojev za uspešno nastopanje na zunanjih tržiščih. Pregled nad stanjem kakovosti naših izdelkov, se pravi stvaren prikaz kakovosti, ki jo zdaj dosega, pa bo zatem podal inž. Lotar Kozina. Vzpodredno bo zaradi primerjave nanizal tudi siceršnje podatke o kakovosti domačih in tujih izdelkov danes. Iz njegove ocene in osnutka programa za izboljšanje naj bi izhajala vsestranska razprava.

Nobenega dvoma pa ni, da bodo hrbtenico za razgovore na naši konferenci morali nositi konkretni programi posameznih DO za dvig kakovosti izdelkov, saj skrb za to področje postaja vse bolj vsakdanja nujna vsakega delovišča. Konferenčni razgovor bo ob koncu sklenil v dogovor Iskre o kakovosti inž. Vladimir Klavs, ki bo iz podanih prispevkov in razprave izoblikoval smernice in sklepe. To pa bo osnova za sistematično, še bolj zagreto delo Iskre in vseh njenih članov za kakovost v prihodnje.

Mara Ovsenik

Pozdravljam konferenco kakovosti

Večkrat pravimo, da Iskraš nekaj veljajo. To se je pokazalo tudi na nedavnem občnem zboru YUKEM, kjer so kot edinega častnega člana izbrali svojega dolgoletnega sodelavca, pionirja na področju meritev, prof. Franca Mlakarja. Povsem razumljivo je bilo, da smo se tudi v zvezi s konferenco o kakovosti, ki jo pripravljamo v Iskri, obrnili s prošnjo za razgovor prav na tega zaslužnega in izkušenega strokovnjaka. Kot njegove izkušnje in osebni stiki ter pobude dnevno koristijo Inštitutu za kakovost in metrologijo, kjer dela, smo tudi prepričani, da bodo njegovi odgovori na naša vprašanja v marsičem tudi dragocen odgovor na naša vprašanja.

In kaj je pri obravnavanju kakovosti lahko bolj važno kot objektivno merjenje, o čemer nam je govoril prof. Franc Mlakar.

Kaj pravite o konferenci za kakovost v Iskri?

Idejo o konferenci toplo pozdravljamo in pričakujemo, da bodo rezultati taki, da bodo omogočili še uspešnejše delo za večanje kakovosti Iskrinih proizvodov. Konferenci pripisujem veliko pomembnost, še posebej zato, ker naj bi se na njej zbrali vsi, ki lahko kakorkoli vplivajo na nivo Iskrine kakovosti, še posebej pa poslovodni organi delovnih organizacij, ki morajo bolje spoznati svoje naloge v sklopu integralnega obvladovanja kakovosti.

Kaj menite o nalogah vašega inštituta v zvezi s kakovostjo?

Kot veste, je bil naš inštitut ustanovljen z zelo specifičnim namenom: raziskave in preizkusi kakovosti, zanesljivosti, električne varnosti, vzdrževanje etalonov električnih enot, verifikacija merilnih instrumentov ipd. ter na temelju tega izdajanje listin (atestov, potrdil, certifikatov), ki naj bi bile priznane v Jugoslaviji, po možnosti pa tudi v tujini. Zato so naši napor, ki niso majhni, usmerjeni v veliki meri v to smer. Po eni strani gre tukaj za samo preizkušanje na temelju normativnih aktov, za kar je potreben poleg opreme izkušen in vesten strokovni kader, ki se zaveda v polni meri odgovornosti tako v strokovnem kot v pravnem pogledu, po drugi pa gre tudi za reševanje organizacijskih vprašanj — tako znotraj Iskre kot zunaj nje. Angažirali smo se v obeh smereh in upam, da ne brez uspeha.

Omenili ste priznavanje vaših prekusov v Jugoslaviji. Ali lahko poveste o tem kaj več?

Zakon o standardizaciji, ki je stopil lansko leto v veljavo, uvaja za določene izdelke obvezno atestiranje. Le-to bodo izvajale pooblaščen organizacije združenega dela, ki morajo izpolnjevati, da bodo lahko dobile ustrezno pooblastilo, vrsto tehničnih in organizacijskih pogojev, ki se na našo razen na opremljenost organizacije, njene strokovne kadre ipd. še prav posebno na nepristransko in objektivno atestiranje za vse organizacije pod enakimi pogoji. Po letošnjem programu naj bi se obvezno atestiranje uvedlo za radiofrekvenčne motnje (obveznost znaka RSO se mora vskladiti z novim zakonom), za gospodinjstvene aparate široke potrošnje in za izolirane vodnike (z gumo in s PVC). Za druge proizvode naj bi se dnevno atestiranje uvajalo postopoma, za kar je Zvezni zavod za standardizacijo izdelal plan, ki ga je predložil zveznemu izvršnemu svetu.

Ali bodo ti atesti veljali tudi v tujini?

Neposredno ne. Ker pa zakon o standardizaciji predvideva možnost za sklepanje tovrstnih mednarodnih sporazumov, so v teku akcije, da pride do medsebojnega priznavanja prekusov s tujimi preskuševališči. Vendar bo to izvedljivo šele tedaj, ko bo sistem atestiranja pri nas stekel. Zato bo pač treba še nekaj potrepeljivosti.

Ali je to edina pot za priznavanje prekusov, opravljenih v vašem inštitutu, v tujini.

Kadar so potrebni mednarodni sporazumi, da. Vendar smo našli še druge možnosti in ta možnost se nam je na področju preskušanja ponudila v okviru evropske organizacije EXACT.

Kaj pa je EXACT?

EXACT International Exchange of Authenticated Electronic Component Performance Test Data) je mednarodna organizacija, ki so jo pred približno desetimi leti ustanovili proizvajalci elektronskih in podobnih naprav z namenom, da bi si posredovali avtentizirane podatke o preskusih ustreznosti elementov elektronskih naprav. V njo so vključeni proizvajalci, Inštituti in preskuševališča nekaterih evropskih držav, Kanade, Japonske in Izraela, zdaj pa sodelujejo prek podobne lastne organizacije VIDE. Kakor hitro je kak

Prof. Franc Mlakar.

element elektronske naprave v enem izmed laboratorijev, vključenih v ta sistem, preizkušen, se ti rezultati z vednostjo proizvajalca in njegovimi morebitnimi pripombami ali pojasnili vključijo v sistem zbiranja podatkov, ki jih prejema vsi člani. Preskusi pa so lahko tipski, primerjalni, uporabnostni, preskusi zanesljivosti, analize odpovedi, preskusi združljivosti, itd.

Kakšno je sodelovanje vašega Inštituta v EXACTU?

Po skoraj dveletnih prizadevanjih je bil letos na zasedanju sveta te organizacije, ki se je sestal septembra na Dunaju, naš Inštitut sprejet kot priznani preizkuševališče. S tem se je odprla možnost, da rezultate preskusov, opravljene v našem inštitutu, s pristankom proizvajalca, na predpisanih formulirjih dostavimo sekretariatu EXACT, ki jih potem vključi v banko podatkov. Te podatke prejema vsi pomembnejši proizvajalci elektronskih naprav v Zahodni Evropi.

In vaša morebitna druga pooblastila?

Kot je znano, je naš inštitut že nekaj let pooblaščen od pristojnih organov JLA za preskušanje elementov elektronskih naprav in za verifikacijo merilnih instrumentov. Prav tako je že nekaj let od jugoslovanskega ladijskega registra priznan kot arbitražna kontrolna institucija za klimatske, mehanske in električne preskuse elektronskih in elektrotehničnih naprav, ki se vgrajujejo na ladje. Od zveznega sekretariata za gospodarstvo pa je določen za homologacijo motornih vozil v pogledu odprave radiofrekvenčnih motenj. Ko bodo izdani ustrezni predzakonski akti za pooblaščenje na temelju zakona o standardizaciji, oziroma zakona o merskih enotah in merilih, pa bomo vložili pri pristojnih organih potrebne vloge za ta pooblastila.

Mak

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA
DSSS Sektor za organizacijo in računalništvo, vas vabi v kolikor imate sposobnost vodenja, da se javite

— za vodenje organizacijske službe

Za opravljanje tega dela od kandidata pričakujemo, da ima visoko šolsko izobrazbo in vsaj 5 let delovnih izkušenj.

Prav tako vabimo k sodelovanju sodelavca, ki ima veselje do samostojnega programiranja in svetovanja. Od kandidata pričakujemo, da ima visoko šolsko izobrazbo in 3 leta delovnih izkušenj.

V kolikor pa imate le 2 leti delovnih izkušenj in višjo šolsko izobrazbo pa vas vabimo za programiranje po definiciji.

Za vsa dela je obvezno 3 mesečno poskusno delo.

Kandidate prosimo, da svoje vloge pošljejo v roku 15 dni po objavi v časopisu na naslov Kadrovska služba ISKRA COMMERCE Ljubljana, Topniška 58.

Za dodatne informacije pokličite telefon št. 324-376.

Razprava o statutu

V ponedeljek, 6. novembra, je bil skupni sestanek IO KOOS in sekretariata KS ZSM SOZD Iskra, na katerem so obravnavali osnutek statuta TOZD Iskra. Na začetku je predsedujoči Jože Čebela poudaril, da je potrebno o tako pomembnem dokumentu razpravljati skupaj, torej sindikati in mladina, kar bo prispevalo k poglobljeni razpravi o osnutku tako pomembnega dokumenta.

Član poslovodnega kolegija SOZD Iskra Pavle Gantar je v svojem kratkem uvodu najprej opozoril na rok 11. 12., ko je treba vso našo interno samoupravno zakonodajo uskladiti z zakonom o združenem delu. Zato je v tem kratkem času, ki je še pred nami, treba storiti čim več za registracijo teh aktov, ki veljajo tako za TOZD kot DO in SOZD. Ugotovil je, da zadeve nekako tečejo, čeprav so ponekod že skoraj v časovni stiski. Opozoril je tudi na prihodnje zasedanje delavskega sveta SOZD Iskra, ki mora sprejeti sklepe o javni

razpravi in referendumih za vrsto aktov, ki morajo biti, kot smo že omenili, do 11. 12. sprejeti in potrjeni.

Udeleženci so nato razpravljali o osnutku statuta SOZD Iskra po posameznih poglavjih ter opozarjali in dodajali nekatere popravke, ki jih bodo upoštevali v osnutku. Tako je bilo tudi rečeno, da naj člani, ki obravnavajo problematiko planiranja in so uvrščeni bolj proti koncu statuta, najdejo svoje mesto nekje na začetku zaradi svoje tehtnosti in pomembnosti.

Ob koncu razprave so udeleženci sestanka potrdili in dali vso politično podporo osnutku statuta SOZD Iskra.

Pod točko razno so udeležence obvestili, da so pripravili nove dokumente za sindikalno konferenco, ki pa jih na republiškem svetu še niso verifikirali zaradi nedavnega kongresa v Mariboru. Razpravljali so tudi o tem, da je treba delegatski sistem še bolj utrditi in delegate ustrezno infor-

OD NIČ DO MIKROELEKTRONIKE

30 let dela z elementi

Magister Milan Slokan, svetovalec v programski službi SOZD Iskra letos obhaja tridesetletnico dela na področju elementov za elektroniko. Ko sva o tem govorila z magistro Meto Limplovo mi je rekla: „Slokanovo delo pa zares zasluži pozornost. Ta mož si je vse življenje prizadeval biti na tekočem o vseh dosežkih na področju elementov, dognanja in dosežke pa je skušal in to največkrat z uspehom, spraviti v proizvodnjo. Nikoli mu ni bilo žal časa za strokovno izpopolnjevanje in to strokovnost je prelival v svoje delo“.

Milan Slokan je star 58 let. V Ljubljani je končal gimnazijo in se je že zgodaj povezal z OF v tedanji okupirani Ljubljani. Zato so ga Italijani internirali, poslali so ga najprej v Gonars in nato v Treviso. Pa ni klonil. Po vrnitvi domov je leta 1944 diplomiral in se po vojni vključil v delo. Leta 1948 je prišel na IEV in tam je vodil kemični sektor. Teh časov se Ivan Močnik, razvijalec v TOZD Feriti spominja takole:

„Iz nič smo začeli. Delali smo v bivši lekarni na Vegovi. Delali smo pod vodstvom prof. Zege, ki je bil fizik in je zato vodil laboratorij. Magister Slokan pa je sektor energično vodil v nemogočih razmerah. Posrečilo se mu je zbrati vrsto najboljših strokovnjakov: inženirjev in tehnikov elektrostroke, strojne inženirje, fizike in celo ekonomista, kar je bilo za takrat res posebnost.“

V tem „možganskem trustu“ je imel Slokan veliko avtoriteto. Pa ne z disciplinskimi nastopi. Nasprotno, bil je široko demokratičen vodja, vendar je zahteval red in odkritost. Največ spoštovanja je dosegel z obširnimi znanjem in razgledanostjo. Pa kakšen organizator je bil! Veste, nismo imeli praznopravnih kaj vzeti v roke. Zato smo delovne priprave, inštrumente in pripomočke izdelovali sami. Vse je bilo treba šele poiskati, ampak ne v trgovini, pač pa kjer smo vedeli in znali. Slokan pa je bil okreten in spreten in z njegovimi nasveti nam je uspelo izpeljati najzahtevnejše naloge. Tako je tudi uspelo prof. Žegi prvič v Jugoslaviji razviti in izdelati ferite.“

Leta 1948 do 1950, leta osamljenosti Jugoslavije, leta pritiskov Informbiroja in Zahoda. Ni bilo zvez z znanstvenimi institucijami, ni bilo izkušenj, potreb pa ogromno. Treba je bilo ustvariti telekomunikacijski sistem, začeti izdelovati vse potrebno za široko potrošnjo. IEV in drugi v Sloveniji so bili na čelu tega programa. Imeli so le znanje, strokovno literaturo in predvsem so vedeli, kaj hočejo. Ne le vedeli, hoteli so, še več, trmasti so bili. V laboratorijih so izdelovali prve upore, ferite, kondenzatorje in polvodnike za prve radioaparate in prve profesionalne telekomunikacijske naprave. Teh časov pa se Ivan Milič, vodja konstrukcije v IEZE takole spominja:

„Slokan nikakor ni bil v lahkem položaju. Ker je upravljal z oddelkom s samim visoko strokovnim kadrom, je lahko obvladal položaj le človek njegovega kova, široko razgledan, strokovno na višini in z naravnim občutkom za organizacijo.“

Na rednih tedenskih sestankih smo razgrnili strokovno in tehnično problematiko, ki se je nabrala med tednom. Slokan pa, ki je sestanek vodil, je svetoval, usklajeval sodelovanje med delavci na različnih področjih, pohvalil in pogrjal. Predvsem moram reči, da je bil moč, realist in je imel vedno trdna tla pod nogami in

jasen pregled nad položajem v oddelku, ki ga je vodil.

Druga in najresnejša ne le človeška, ampak kar doktorska naloga pa je bila takrat v tem, da je bilo treba z jasnim ciljem opraviti začetek začetkov v začetniških pogojih. Posledica močnih naporov in tudi improvizacij so bili najprej laboratoriji in delavnice, raztresene od Ljubljane do Črnuč, nato pa so prizadevanja rodila sadove. Iz teh zametkov so se na podlagi razvojnih iskanj in ugotovitev, tehnoloških snovanj in strokovnega dela počasi rodile tovarne. Najprej na Pržanu, nato še v Šentjerneju in Semiču. Zrastle so tovarne: Keramika v Vižmarjih, Tovarna Feritov, Tovarna Magnetov in tovarna Polprevodnikov, oz. polvodnikov, kot smo jim rekli takrat.

Ker na Pržanu ni bilo prostora za proizvodnjo elektrolitskih kondenzatorjev so sodelavci poiskali možnost drugod in ustanovili današnjo TOZD Elektroliti v Mokronogu. Iz teh potreb je zrasla tudi Tovarna keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku in še nekateri manjši obrati.

Za vsem tem pa je stala ekipa združenih strokovnjakov, ki je kvaliteto elementov razvila, izpopolnila in sproti posodabljal tako, da so bili sposobni za serijsko, bolj rečeno velikoserijsko industrijsko proizvodnjo. Kdo bi vedel, koliko ur mozganja, koliko poti, koliko prečutih noči ob strokovni literaturi je to stalo Milana Slokana? To ve le on in slutimo mi, njegovi sodelavci, ki smo po njegovi široki razgledanosti in strokovnih utemeljitvah odločitev lahko sklepali, koliko zna, ve in zmore.“

V letih 1953/54 pa so začeli že sodelovati na mednarodni ravni. Tako so dobili možnost, da so se seznanili z dosežki v tujih laboratorijih in menjavali znanja je še pospešila razvoj naše elektronike. Tudi tu je prišla do izraza široka razgledanost magistra Slokana. O tem pravi Franc Somrak, nekdanji sodelavec IEV:

„Prav Slokan in še nekateri sodelavci imajo zaslugo, da smo navezali stike s CNET (francoski Narodni center za študij telekomunikacij), to je bil že takrat poštni inštitut s svetovnim ugledom. Nadalje smo navezali stike s CNRS (francoski Nacionalni center za znanstvene raziskave). Skupaj s temi inštituti smo za nas in zanje razvili in osvojili proizvodnjo keramike za keramična tesla, ki se rabijo za proizvodnjo elementov za elektroniko, pravtako ferite.“

Hkrati pa smo reševali tudi vprašanje proizvodnje. Ker nismo imeli prostorov, smo začeli graditi tovarno na Pržanu. Manjkalo je delavcev. Zato smo najprej podirali drevje, izsušili močvirja, včasih smo bili do kolen v vodi, ko smo zabijali pilote za temelje nove tovarne. Nato smo mešali beton, vozili pesek, mešali malto, stregli zidarjem, tesarjem in krovcem. Delali smo sistematično, 8 ur v službi, 8 ur na udarnem temenu na Pržanu in 8 ur mo

mirati, da bodo v različnih skupščinah, od občin do republike, znali zastopati in usklajevati interese Iskre.

Ob koncu so udeležence obvestili, da je sindikat pripravil samoupravni dogovor o skupni izbiri delovnega časa v SOZD, ki naj bi načeloma urejal čase kolektivnih dopustov, športno rekreacijo in koledar delovnih sobot, hkrati pa tudi nadomeščanje delovnih dni ob državnih praznikih.

Po končani skupni seji pa se je sestalo še predsedstvo mladine SOZD Iskre. Mladi so obravnavali predvsem tekočo problematiko, največ pozornosti pa so namenili MLADINSKEMU POHODNEMU ODREDU „Partizanske delavnice 99 D“. Ugotovili so, da odred še ne deluje povsem v skladu z zastavljenimi cilji; še posebej šepa delo po bataljonih in četah. Sprejeli so tudi sklep, da bodo tem vprašanjem v bodoče posvečali več pozornosti, še letos pa je potrebno doseči, da bodo vse osnovne organizacije, ki imajo v odredu svoje člane, v predračun stroškov za prihodnje leto vnesle tudi to postavko.

D. Ž.

Magister Milan Slokan.

spali. Vsi smo vihteli krampe, lopate in vlekli žago: tehniki, fiziki, inženirji, direktorji, delavci in tajnice. Tako smo naredili prvo moderno tovarno.

Tudi pri tem delu se je pokazal Slokan velikega in resnega moža. Vedel je, da težko delamo, pa je bil vedno vder. Spodbujal nas je na udarnem in pri strokovnem delu. Prvi je bil s krampom in prvi v znanju, ki ga je širokogrudno razdal vsem. Sicer pa sami pogledajte: Prav je imel in sadovi njegovega dela so čeprav skriti v razvoj in organizacijo vidni v naših sodobnih tovarnah.“

In kaj pravi Milan Slokan sam? „Res je današnja problematika elementov za elektroniko, kateri sem zvest vse do zdaj, različna od nekdanje. Tako sem na primer, ko nam je manjkalo folije iz 99,9 odstotnega aluminija poiskal kolega Zalarja v tovarni aluminija v Lazovcu in našla sva tak aluminij, da je proizvodnja lahko stekla.“

Danes pa se dajemo z mikroelektroniko, ki smo jo začeli osvajati že leta 1962. Pri tem moram omeniti velike zasluge prof. Tauzesa in dr. Zalarja — zadnjega smo poslali v Ameriko na specializacijo. Takrat je bil podarek na iznajdljivosti, danes je na visoki kvalitativni ravni profesionalne tehnike. Pot pa res ni bila lahka. Morali smo biti vztrajni, da ne rečem kar trmasti. Tako smo prišli od nič do mikroelektronike.“

Nato pa je magister Slokan še skromno dodal: „Vidite, nismo se trudili zaman. Iz najskromnejših začetkov smo postali znani po svetu in sodelujemo z največjimi proizvajalci elementov in znanstvenimi institucijami po svetu.“

Glavni direktor DO IEZE, dolgoletni Slokanov sodelavec Gojmir Blenkuš pa pravi, da Iskra ne bi bila Iskra, če ne bi strokovnjaki, kakršni je Slokan, s tolikšnim entuziazmom vložili v razvoj elementov življenjskega dela.

Nadaljeval je: „Iz vsega srca čestitam magistru Milanu Slockanu ob visokem delovnem jubileju in mu izrekamo vse priznanje za 30-letno požrtvovalno delo. Osnove znanstvenega raziskovanja, razvojnega dela in praktičnih aplikacij so rodile današnjo industrijo, za kar gre velika zahvala Slockanu in njegovim sodelavcem, ki so v malem kemičnem laboratoriju zastavili delo pred 30 leti. Magistru Slockanu želimo še mnogo let ustvarjalnega dela, da bi tako še naprej prispeval svoj delež k razvoju elementov.“

KF

Pomnik revolucionarnih tradicij

Tako, kot vsako leto jeseni, so se tudi letos, 28. oktobra, zbrali Iskrini prvoborci in predsedniki aktivov borcev na svoje tradicionalno srečanje. Srečanje, ki je bilo v novem domu DO Kondenzatorji v Črmošnjicah, je bilo povezano s slavnostnim odprtjem Partizanske magistrale — odseka od Podturna do Ručetne vasi, za katere uresničitev se je porodila pobuda prav na srečanju naših prvoborcev pred petimi leti na Mirni gori.

Na letošnjem srečanju prvoborcev in predsednikov aktivov ZB žal ni sodelovalo precej prvoborcev, ki jih je v SOZD Iskra blizu 50, srečanja pa so se udeležili tudi Vladimir Logar, Rudi Jančar, podpredsednica RO ZZZB NOV Slovenije Dragica Rome, predsednika DS in IO KOOS SOZD Iskra Otmar Zorn in Jože Čebela, sekretar DPO Miloš Pavlica in predsednik ZSMS SOZD Iskra Avguštin Čiuha.

Tudi letošnje srečanje v Črmošnjicah v lepo urejenem domu Industrije Kondenzatorjev, je poteklo po ustaljenem „voznem redu“. Najprej je vse prisotne pozdravil predsednik aktiva ZB SOZD Iskra Franc Križnar. V prvem delu je bilo srečanje, kot vselej, delovno, saj so se številni govorci v svojih kratkih izjavah ogrevali za vrsto akcij, ki naj bi jih nekdanji borci pa tudi mladi v Iskri izpeljali pri urejanju znamenitih Starih žag in predvidenega spominskega obeležja. Aktivnost ZB SOZD Iskra bi morala najti več prostora tudi v listu „TV — 15“.

Med govorci je bil tudi Pavle Gantar, ki je opravičil službeno zadržanega predsednika poslovnega kolegija Jožeta Hujsa in pozval

nekdanje borce, da še naprej vstrajajo v boju za uresničitev začrtanih ciljev Iskre in za uveljavitev vseh zastavljenih poti v našem združenem delu.

Nekdanji borci so se v drugem delu predali obujanju spominov, naslednjega dne pa so se udeležili praznovanja ob odprtju Partizanske magistrale. Medtem ko je najprej v Soteski minila proslava in je Franc Leskošek Luka simbolično odprl novo cesto, dolga kolona vozil pa odbrzela proti Semiču, so Iskrini borci v Črmošnjicah pozdravili številne goste: Sergeja Kraigherja, Lidijo Šentjura, generala Franca Tavčarja in Jožeta Ožbolta, Ivana Mačka Matijo in druge.

Po pozdravu gostov v Črmošnjicah so se udeleženci srečanja prvoborcev in predsednikov aktivov ZB Iskre odpeljali v Kot pri Semiču, kjer je bilo veliko ljudsko zborovanje, kot zaključna slavnost ob odprtju Partizanske magistrale. Za predsednikom Občinske skupščine Črnomelj je imel slavnostni govor Janez Vipotnik, predsednik RO ZZZB NOV Slovenije. Po njegovih izjavah, katerih doberšen del objavljamo spodaj, so najbolj zaslužni za izgradnjo Partizanske magistrale podelili priznanja, zborovanja pa se je končalo s kulturnim programom.

Za goste na zborovanju v Kotu pri Semiču je bilo nato še kosilo v solidno urejeni novi menzi naše semiške tovarne, nato pa so se udeleženci razšli v zavesti, da je bila uspešno opravljena še ena pomembna naloga in z odprto Partizansko magistralo znova okrepljen spomin na težko, vendar slavno pot naše NOV.

—C—

Predsednik aktiva ZZZB Iskra Franc Križnar pozdravlja udeležence srečanja.

Udeleženci srečanja pred domom v Črmošnjicah.

IZ GOVORA PREDSEDNIKA RO ZZZB NOV SLOVENIJE JANEZA VIPOTNIKA

Kaj pravzaprav želimo s takšnimi zamislimi, kot je partizanska magistrala? Želimo skrajšati razdalje med centri in podeželjem. Odpirati ljudem ob njej krajšo pot do boljšega kruha, do večjih možnosti zaposlitve v centrih, ne da bi se bilo treba seliti vanje.

Želimo torej pomagati ljudem v krajih, ki so bili zvesto na strani Osvobodilne fronte. S partizansko magistralo želimo razbremeniti druge ceste, zlasti avtocesto. Hočemo pa predvsem tudi oživljati revolucionarne tradicije, o katerih je bilo veliko govora tudi na zadnjem kongresu Zveze združenj borcev Jugoslavije.

Tradicije so vredne toliko, kolikor gradijo prihodnost. Osvajajo jih ljudje takrat, kadar z njimi spodbujamo k ustvarjanju novega. Tradicije narodno-osvobodilnega boja prenašamo na nove generacije zato, da revolucijo razvijamo naprej. Kajti niti ena revolucija ni stvar samo enega pokolenja, pokolenja, ki jo je pričelo in izbo-

jevalo prvo bitko, marveč je zgodovinski interes tudi bodočih narodov. Če se pri širjenju fronte revolucionarnih sil z mladimi, svežimi močmi, stalno sklicujemo na tisto, kar je bilo že storjenega, če torej nenehoma čutimo potrebo, da tolmačimo tradicije revolucije, ne delamo tega zaradi preteklosti, marveč zaradi nuje, da gremo od storjenega naprej, da se revolucionarna ustvarjalnost nadaljuje. Gre nam torej za to, da mladi rod naše izkušnje in naše delo sprejema kot svoje, da mu je naš primer spodbuda za vedno nova, globlja in širša revolucionarna vrenja v dobro delovnega človeka in njegovega dostojanstva, da zastavo revolucije dviguje višje in višje.

Ustvarjalnost mladih je danes tudi tako zasnovana. Pravkar končan kongres slovenske mladine to potrjuje. Potrjuje, da je mladi rod dorasel in zrel za dediščino preteklosti. Potrjuje pa tudi spoznanje, da mora imeti vsak revolucionarni čas, vsako revolucionarno obdobje svojo čvrsto, napredno silo, ki je sposobna gibati in voditi množice v enotni volji, k dejanjem progressa.

Partizanska magistrala je pomnik revolucionarnih tradicij. Nova naloga

je zdaj, da se bodo tega zavedali vsi tisti, ki se bodo vozili po njej. Da ne bo ostalo le ime, ki se prenaša po ustnem izročilu ali zapiše v zemljevide, marveč da z različnimi pisanimi in drugimi izročili in obeležji opozarjamo na dogodke, povezane s kraji ob magistrali iz časa narodno-osvobodilnega boja. In odpiranje tega lepega sveta vedno novim potnikom terja še druge ukrepe: ureditev okolice ceste, da bo čimbolj obdržala svoj nekdanji pristni izgled, urbanistično in komunalno prireditve naselij, skozi katera se vije magistrala, njihov zunanji izgled, pa tudi če so pogoji, njihovo drugačno usmeritev.

In partizanska magistrala bo tako na svoj način prispevala k odpravljanju tiste zaostalosti tega področja, ki še obstaja. Sicer pa se vsem nam, ki smo spoznavali te kraje med vojno in prej, širi srce od zadovoljstva, kaj so storili ljudje tu naokrog za svoje in skupno boljše življenje.

Povsod, kjer je sposobnost in pridnost premagala zaostalost in neznanje, se življenje bistveno spreminja. To velja tako za novomeško kot za črnomaljsko občino, skozi kateri teče magistrala, kot velja za vse občine na Slovenskem. Janez Vipotnik je ob tem konkretiziral napredek črnomaljske občine, nekdanje zibelke

Predsednik RO Združenja zveze borcev NOV Slovenije Janez Vipotnik med govorom na ljudskem zborovanju v Kotu pri Semiču.

partizanstva, in navedel njeno veliko gospodarsko rast ter razvoj družbenih dejavnosti. Resnično nas lahko navdaja ponos, je dejal, da tudi črnomaljska občina postaja čedalje pomembnejši gospodarski, družbeni politični činitelj in da delovni ljudje razumejo osnovno vodilo socialistične družbe — da je napredek odvisen v prvi vrsti od zagona, požrtvovalnosti in dela lastnih rok. Zavedati se moramo, je v nadaljevanju poudaril, da je naša usoda predvsem stvar nas samih, vsakega posameznika njegovega dela ter njegovih sposobnosti in sposobnosti družbe kot celote.

Napori, ki jih vlaga belokranjsko ljudstvo v boj za boljše življenje, so sestavni del skupnih naporov. Opredelili so jih kongresi Zveze komunistov, resolucije SZDL, kongresa sindikatov in mladine in tudi kongres Zveze združenj borcev. Stopamo v izredno pomembno obdobje družbene preobrazbe. V čas, ki zahteva čimbolj utrditi politično sprejeta načela ustave, zakona o združenem delu, o političnem in delegatskem sistemu in podobnem. Pred nami je torej nadvse odgovorna naloga, da ta načela čim hitreje praktično uresničimo, da bodo postala last in potreba vsakogar, da jih ne bo treba in ne bo mogoče spremeniti, ker bodo v življenju dokazovala, da nas hitreje in bolj učinkovito vodijo po poti napredka. Ob tem pa združevati vse sile, da dvigamo osebno in družbeno storilnost, da večamo dohodek na osnovi moderne organizacije dela, znanosti, tehnologije in drugih činiteljev, ki vplivajo na rast dohodka.

Toda kakorkoli imeti velike načrte in želje po gospodarskem in drugem razvoju in jih tudi uresničevati, ne smemo pozabiti, da nam gre pri vseh teh stvareh predvsem in samo za človeka. Razglasili smo se za socialistično družbo na samoupravnih temeljih, to pa pomeni, da hočemo dvigniti čez vse drugo državljana in njegovo podobo, njegovo hotenje po ustvarjanju, po uporabi njegovega znanja in izkušenj, ki morajo priti do izraza. Samoupravljanje je sprostilo neznanke delovne energije vsakega delovnega človeka, njegovih misli, njegovega razuma.

V NAPREJ VSKLAJENO!

Gotovo bi bilo preveč, če bi se spuščali v podrobnosti razprave na sestanku skupine delegatov Iskre, ki delegirajo v zbor občine in zbor združenega dela skupščine SRS v zvezi z boljšim poslovanjem teh organov, strokovnim poznavanjem stvari in njihovo učinkovitostjo. Ustavimo se samo pri ugotovitvi delegata iz kranjske Elektromehanike, ki je tolmačil vtis mnogih, ko je ugotovil, da se je v zadnjem času sorazmerno malo predlogov Iskrinih delegatov uveljavilo na ustreznih skupščinskih organih, ker so bili vsi delegati premalo pripravljeni in ker tudi sicer niso nastopali usklajeno.

Sestanek, ki je bil 28. oktobra 1978 v poslovni stavbi Iskre v Ljubljani in za katerega je dal pobudo izhajajoč iz svojih bogatih tovrstnih izkušenj ter težnje po večji demokratični aktivizaciji naše delovne organizacije, član poslovnega odbora Pavle Gantar, je bil dejansko prvi na tem področju. Je pa že samo spoznanje, da naša delegatska skupina doslej ni bila dovolj učinkovita, to srečanje ne samo utemelji, ampak že zdaj dalo tudi pobudo za podobne sestanke v prihodnje. Stik med bazo in ustreznimi skupščinami je pač osnova delegatskega sistema in čim bolj bomo vsi za to strokovno, problemsko in osebno obveščeni, tem lažje in tem popolneje bodo naši delegati lahko vse to prenašali na skupščine in od njih sprejeli tudi zaželjene sklepe.

V tem duhu je v uvodu povezal sestanek naših delegatov tovariš Pavle Gantar. Beseda je najprej stekla o medsebojnem sodelovanju in o pravočasnem obveščanju o problematiki Iskre. Za uvod je tovariš Gantar navzoče seznanil z vsemi pomembnimi novostmi, tako z zakoni, ki bodo, ali pa so pravkar izšli. Pri tem je opozoril, da smo v Iskri že v preteklosti sodelovali pri oblikovanju in uresničevanju zakonov. Zaradi slabega stika med delegati republiške in občinske skupščine ter poslovnimi organi SOZD pa je vpliv Iskre na sprejemanje in oblikovanje zakonov v zadnjem času manjši. Zaradi tega, kot

je opozoril eden izmed delegatov, bo v prihodnje potrebno več strokovnih informacij za usklajen nastop. Tako da bodo naša stališča lažje prodrla v republiške in občinske odbore, v naših delovnih sredinah pa bo tudi želja po povratni informaciji večja. Pri obravnavanju problemov, s katerimi se delegati srečujejo pri svojem delu, so opozorili tudi na to, da delegat čisto nima prave vloge, saj vplivi na republiške in občinske organe pogosto dobivajo informacije in s tem, seveda priteka tudi vpliv od drugod, ne pa prek delegatov. Da bi to nepravilno pot informacij zavrl in preprečili, so se dogovorili, da se bodo v prihodnje pred pomembnimi sestanki delegati sestali s predstavniki svojih delovnih organizacij in člani poslovnega organa, ter prediskutirali vse, kar je pomembnega za nas in na kar mi, Iskraši želimo vplivati. Tako bo nastop Iskrinih delegatov enotnejši, jasnejši, tako se bo Iskrin glas bolje slišal. To misel so podprli tudi člani poslovnega odbora Vladimir Klavs, ter Ivo Klešnik, predsednik centralnega delavskega sveta Otmar Zorn, koordinacijski sekretar DPO Miloš Pavlica ter predsednik zveze borcev Franc Križnar.

Že iz samega osnovnega razloga minulega sestanka delegatov o delovanju doslej, je tudi naravno izhajalo, da so se v nadaljevanju sestanka zelo konkretno pogovorili še o investicijskem razvoju SOZD in o tem je obširno spregovoril član poslovnega organa Ivo Klešnik.

Vsi vemo, da je trenutno za nas izvedba investicijskega programa izredno važna. Če to vemo mi, bomo morali toliko bolj prepričljivo to predložiti tudi drugim delegatom v skupščinah. Tako je bila tudi ta informacija v bistvu že del naše delegatske priprave.

Če torej povzamemo, lahko na splošno ugotovimo, da so se na tem sestanku delegati s predstavniki poslovnega odbora dogovorili za medsebojno sodelovanje in pomoč za čim boljše poznavanje problematike Iskre ter ob tem za čim boljše opravljanje delegatskih dolžnosti.

Mak

Zato naš socializem nikakor ne gre razumeti le kot boj za gmotne dobrine. Skrb za duhovno, kulturno podobo, za humanizem je bistveni sestavni del naše vsebine. Gre nam torej za višje cilje, za zavest o samem sebi kot polnopravnem, častnem občanu, ki je s svojim sodelovanjem v samoupravljanju udeležen pri uresničevanju velike socialistične preobrazbe naše družbe, jugoslovanske skupnosti narodov in narodnosti, pa tudi vsega sveta in človeštva.

Zato smo dolžni storiti vse, kar je v naših močeh, da bodo naši notranji procesi uspešni, pa tudi da bo naš socializem res čim popolnejše uresničevanje humanizma. Zlasti mi

nekdanji borci smo dolžni visoko dvigniti svoj glas proti vsemu tistemu, kar je krivično in prizadeva ljudi v medsebojnih odnosih. Včasih je lahko tudi črka zakona, suho uresničena, v opreki z našim priglasenim humanizmom.

Tudi nas partizane čaka na tem področju še veliko dela pri razvijanju tovariške pomoči, kadar so je ljudje potrebni. Da nas civilizacija ne bo odtujevala, marveč združevala na tistih načelih tovarištva in prijateljstva, ki smo jih v partizanskih časih postavili na prvo mesto. In odpravljanje krivic tudi v naših lastnih, borčevskih vrstah lahko izloči včasih neprijetne politične posledice.

Številni gostje na proslavi v Soteski pred odprtjem Partizanske magistrale.

Naši borci so v Črmošnjicah gostom postavili zasedo s kruhom, soljo in žganjem.

Stanovanjska problematika v analizi socialne politike

Pred nekaj meseci smo bralce tega glasila seznanili z grobim orisom obširne analize „Socialna politika in socialno razlikovanje v občini Kranj“, katere pobudnik in nosilec je bil občinski sindikalni svet. Eden pomembnejših ciljev te analize je bil spoznati, koliko je socialna politika postala sestavni del vsakodnevne in perspektivne ekonomske politike združenega dela in kako je vgrajena v samoupravni sistem.

Od takrat pa do danes se je že široko razmahnila razprava o zaključkih te analize. Tako so ugotovitve obravnavali delegati v vseh zborih občinske skupščine. Prav tako so bile ugotovitve na dnevnih redih večine samoupravnih interesnih skupnosti.

Razprava se je na pobudo sindikalne konference začela tudi v Elektromehaniki. Ob koncu septembra je bil namreč sklican sestanek samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter poslovnih delavcev. Eden izmed zaključkov tega pogovora je bil, da bi morale TOZD organizirati in voditi podobne razprave, ob upoštevanju njihovih posebnih pogojev in možnosti uresničevanja socialne politike. Nadaljnjam razpravam je namenjen tudi tale prispevek.

Stanovanje je dobrina, ki je med vsemi vidiki socialnega položaja delavcev najbolj tesno povezana s produktivnostjo dela. Ta povezava se potem nadaljuje. Preko produktivnosti dela uspešna stanovanjska politika omogoča ustvarjanje takih rezultatov dela, ki zagotavljajo višjo socialno varnost. To so v tej analizi povedali tudi delavci s tem, da so bili do stanovanjske problematike precej kritični. Stanovanjsko področje so med vsemi področji socialne politike v kranjski občini uvrstili na tretje mesto po neurejenosti.

Delali bi napako, če današnjega stanja na stanovanjskem področju ne bi gledali tudi skozi polpreteklo obdobje. Na ekonomski in družbeni razvoj Kranja je nedvomno pomembno vplivala stanovanjska gradnja, saj je bilo v desetletnem obdobju 1965–1975 zgrajenih preko 6000 stanovanj. Uvajanje ekonomskih

zakonitosti na stanovanjsko področje od l. 1965 dalje je kazalo tudi nekaj pomanjkljivosti. Poleg velike pozitivne strani, da se je začela utrjevati zavest, da je skrb za stanovanje predvsem tudi stvar posameznika, ki mu družba pomaga, se je kazala tudi negativna stran. Stanovanje je postalo vedno manj dosegljivo za delavce z nižjimi osebnimi dohodki.

Novo obdobje se je začelo z znano pobudo kranjskih sindikatov l. 1971 in z začetkom delovanja samoupravne stanovanjske skupnosti v l. 1973. Tako je bilo v obdobju od 1973–1976 zgrajenih 388 stanovanj na leto (podvojeno glede na prejšnje obdobje), povprečno pa se je na leto vselilo v svoje hiše 274 delavcev (povečanje za 50 % glede na prejšnje obdobje). V petletnem obdobju 1973–1977 je dobilo iz tako imenovanega solidarnostnega sklada stanovanje 436 delavcev. Temna točka tega obdobja je neusklajenost gradnje glede na plan, saj je bil v štiriletnem obdobju petletni plan dosežen s 87 % glede na število zgrajenih stanovanj in s 114 % glede na kvadraturu zgrajenih stanovanj. Najvažnejše pa se dogaja prav sedaj, ko je dinamika gradnje stanovanj močno popustila in se za naslednje dve leti pričakuje veliko pomanjkanje stanovanj.

Zanimive so razlike med gospodarstvom in negospodarstvom oz. družbenimi dejavnostmi. V obdobju 1975–1976 je v gospodarstvu dobil stanovanje en delavec na 14 zaposlenih. Pri solidarnostnih stanovanjih v obdobju 1974–1975 pa je drugačna slika. Eno solidarnostno stanovanje je prišlo na 90 zaposlenih v gospodarstvu in na 112 zaposlenih v družbenih dejavnostih. Ob tem pa ima v gospodarstvu povprečno vsaka OZD en stanovanjski samoupravni splošni akt, v družbenih dejavnostih pa povprečno vsaka druga OZD. V l. 1976 so se delavci v gospodarstvu bolj odločali za individualno gradnjo, v družbenih dejavnostih pa za družbena najemna stanovanja.

V analizi je bil vključen tudi poseben mnenjski vprašalnik, kjer je na posamezna vprašanja odgovarjalo 800 delavcev, od teh 75 delavcev iz

Iskre Elektromehanike. Poglejmo, kaj menijo delavci Elektrotehnike:

– skoraj polovico vprašanih delavcev v zadnjih 10 letih ni vlagalo prošnje za stanovanje, petina vprašanih v naslednjih petih letih ne bo vlagala prošnje, približno vsak osmi delavec pa ima namen v naslednjih petih letih vložiti prošnjo za stanovanje.

– Polovica vprašanih ne pozna pravilnika o delitvi stanovanj in stanovanjskih kreditov v naši DO, vsak tretji vprašani pa se s takim pravilnikom ne strinja.

– Večina vprašanih je bila mnenja, da naj bi DO oz. TOZD pomagala pri reševanju stanovanjskih vprašanj predvsem s krediti za nakup stanovanj v blokih, polovica vprašanih se opredeljuje za kredite za gradnjo lastne hiše, le vsak peti pa se opredeljuje za način z dodeljevanjem družbenih najemnih stanovanj.

– Velika večina vprašanih delavcev meni, da bi se pri odločitvah o tem, kdo naj dobi stanovanje ali stanovanjski kredit, moral upoštevati kriterij stanovanjskih razmer, tretjina vprašanih se odloča tudi za socialne in zdravstvene razmere prosilca ali v družini. Naslednji kriterij, ki ga poudarja vsak sedmi delavec, pa je odnos do dela in uspešnost pri delu.

– Delavci največkrat stanujejo v lastni hiši ali stanovanju in v hiši staršev ali sorodnikov. Preostala petina pa ima družbeno najemno stanovanje. Z neznatnimi deleži so zastopani drugi načini prebivanja.

– Za perspektivno stanovanjsko politiko je zelo pomemben podatek, da ima le tretjina vprašanih ustrezno stanovanje, skoraj polovica delavcev delno ustrezno, preostali pa neustrezno stanovanje.

To je le nekaj skupnih objektivnih podatkov in subjektivnih menj delavcev. Taki in podobni podatki so nujno potrebni za tekočo in perspektivno stanovanjsko politiko. Zato bi bilo treba za naše razmere raziskati še ostale pojave in probleme, ki so specifični za delavce naših delovnih kolektivov in jih občinska analiza ni izpostavila.

P. P.

TOZD MERILNE NAPRAVE

KOMPLET NAPRAV ZA UMERJANJE DM 25

V naši tovarni stikal v Kranju že pol leta deluje komplet elektriških naprav za proizvodnjo motorskih zaščitnih stikal DM 25. V tem času so naprave, ki so bile izdelane v Merilnih napravah, prilagajali izdelku, narejenih je bilo nekaj sprememb z ozirom na našo tehnologijo glede na licenčno dokumentacijo. Podobne naprave ima tudi licenčni partner v Zah. Nemčiji, vendar so naše izdelane bolj industrijsko, zahtevajo manj napora, omogočajo več meritev in imajo večjo točnost.

Prva naprava, največja po dimenzijah, je naprava za justiranje bimetalnih sproznikov. Sestavljata jo dve samostojni enoti, vsaka ima 30 vpenjalnih mest. Streže ji ena delavka. Justirano stikalo DM 25 ima tri bimetale. Vsakega od njih je treba posebej segreti in justirati. Segrevanje pred justiranjem traja 7 minut. Zato je treba povezati po en bimetal od 30 vpetih stikal zaporedno in izbrati segrevalni tok, lahko izbiramo med 12 tokovnimi območji.

Umerjana stikala morajo biti čvrsto vpeti. Z vgrajenim kontrolnikom vpetja otipamo vsa stična mesta, da se prepričamo, če je tokokrog zanesljivo sklenjen. Če je rezultat pozitiven, se vključi segrevalni tok, ki se avtomatsko nastavlja na predpisano vrednost, kljub spremembi upornosti zaradi segrevanja bimetalov. Po 7 minutah so bimetali pripravljeni za justiranje, kar signalizira zvočni in svetlobni poziv. Nato delavka zjustira vseh 30 bimetalov, nakar preklopi stikala na drugi bimetal in ves postopek ponovi za druge in končno še tretje bimetale. Pri polni izkoriščenosti naprave dela izmenoma na prvi in drugi polovici naprave.

Na ta način je možno zjustirati dnevno 800 stikal pri tekoči proizvodnji. Po končanem umerjanju stikala pakirajo.

Najpomembnejši del opisane naprave je elektronski stabilizator toka, ki otipava padec napetosti na uporih za posamezna tokovna območja in z ozirom na referenčno napetost deluje preko ustreznega pogona na

Priznanje montažno servisni organizaciji

Montažno servisna organizacija ima zelo pomembno vlogo v razvoju sistemov na področju telekomunikacij, ki jih razvija Iskra. Prejšnji mesec je ta temeljna organizacija Iskre Elektromehanike prejela priznanje PPT Celje za posebne zasluge, prizadevanje in dosežke pri razvoju in modernizaciji PTT prometa na območju Podjetja za PTT promet Celje. Vodja Jože Fendre, ki je vodil in koordiniral delo za montažo objektov na tem področju pa je prejel v priznanje za uspešno delo zlato značko.

Poglejmo glavne objekte, ki so bili zgrajeni na področju PTT Celje od leta 1964 do 1978:

– glavna telefonska centrala v Celju

– rajonska centrala

– voziščne centrale Velenje, Žalec, Šempeter, Mozirje, Slovenske Konjice, Rogaška Slatina, Šentjur in Kozje

– 25 končnih central

Največji objekt, ki ga bodo gradili v Celju, bo nova glavna centrala metacenta CN. To bo tretja centrala sistema metacenta, ki bo zgrajena v Sloveniji poleg central v Mostah in Ljubljani.

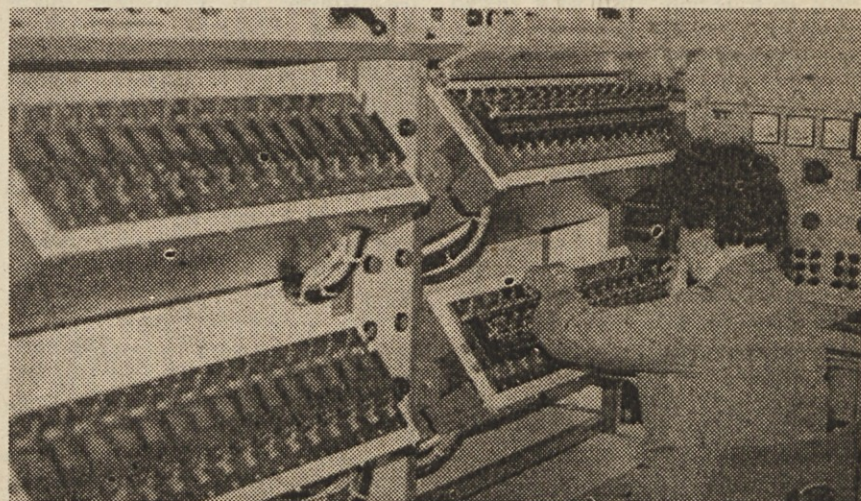
Montažno servisna organizacija

Strokovnjaka preizkušata opremo.

praznuje letos 25-letnico obstoja. 15. decembra bo na Laborah v tovarni Telekomunikacij slavnostno srečanje kolektiva MSO, na katerem bodo podelili priznanja delavskega sveta Elektromehanike kolektivu in delavcem MSO in priznanja jubilejantom dela. Več o tem srečanju in obširnejši predstavitev Montažno servisne organizacije bomo pripravili v eni od prihodnjih števil glasila.

A. Boc

Delavka pri justiranju DM stikal pred glavno napravo, opisano v članku.

drsnik varjaka v pozitivni ali negativni smeri in tako vzdržuje usmerjeni tok z 1 % odstopanji, kar popolnoma ustreza. Nadzor in ročno popraviljanje nastavljenega toka med segrevanjem bimetalov s tem odpravi. Čas segrevanja je izkoriščen za justiranje na drugi polovici naprave in ostala dela.

Na ostalih merilnih napravah, ki sledijo tej, so potrebni krajši časi. Proizvodnja DM stikal naj bi se odvijala tekoče in brez zastojev ali kopičenja komadov na delovnem mestu, za kar gre zasluga prav napravi, ki so jih zasnovali v Merilnih napravah.

Sprejemno-oddajna postaja omogoča zvezo med TOZD v gorenjskih občinah.

Radijska zveza med TOZD Elektromehanike

Pred dnevi je bila vzpostavljena lastna brezžična zveza med temeljnimi organizacijami Iskre Elektromehanike, ki imajo svoje prostore v drugih gorenjskih občinah: Tovarna mehanizmov Lipnica, Tovarna instrumentov v Otočah in TEL na Blejski Dobravi. S tem je sklep odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito DO Elektromehanike delno realiziran. Relejna postaja je montirana na Joštu, tako bo možna tudi vzpostavitev radijskih zvez s temeljnimi organizacijami v ljubljanskih občinah, ki je prav tako predvidena. Za to smo porabili okrog 400.000 dinarjev. Radijska zveza zagotavlja hitro intervencijo ob naravnih in drugih težkih nesrečah. Sprejemno-oddajna postaja UKM 8 – 2 D je vezana tako, da je možno radijsko sporočilo vezati v telefonsko omrežje. Center za vodenje opisane radijske mreže je v Kranju.

Takšne radijske zveze imajo velik pomen za potrebe civilne zaščite.

Zato se razmišlja tudi o postavitvi centra brezžičnih radijskih zvez na nivoju SOZD Iskra, s čimer bi povezali vse delovne organizacije med seboj in tudi z drugimi centri.

A. Boc

OBVESTILO SMUČARJEM

Komisija za šport in rekreacijo Iskre Elektromehanike obvešča vse ljubitelje smučarskega teka, da je trening vsak ponedeljek ob 15,30 na stadionu Stanka Mlakarja. Zborna mesto je pri tribuni.

ISKRA INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMECHANIKO KRANJ
MONTAŽNO SERVISNA ORGANIZACIJA LJUBLJANA

Objavlja

prosta dela in naloge

na montaži in preizkušanju avtomatičnih telefonskih central za naslednja območja:

ENOTA MONTAŽNE OPERATIVE LJUB LJANA

1. 1 ELEKTROINŽENIRJA – lahko tudi pripravnik
2. 5 MONTAŽNIH TENIKOV – lahko tudi pripravniki
3. 2 TT MEHANIKA
4. 1 MONTERJA
5. 1 SPAJKARICO

ENOTA MONTAŽNE OPERATIVE MARIBOR

6. 2 MONTAŽNA TEHNIKA – lahko tudi pripravnik
7. 2 TT MEHANIKA
8. 1 MONTERJA

ENOTA MONTAŽNE OPERATIVE CELJE

9. 2 MONTAŽNA TEHNIKA – lahko tudi pripravnik
10. 2 TT MEHANIKA
11. 1 MONTERJA

ENOTA MONTAŽNE OPERATIVE NOVO MESTO

12. 1 MONTAŽNA TEHNIKA – lahko tudi pripravnik
13. 1 TT MEHANIKA
14. 1 MONTERJA

ENOTA MONTAŽNE OPERATIVE NOVA GORICA

15. 2 MONTAŽNA TEHNIKA – lahko tudi pripravnik
16. 2 TT MEHANIKA
17. 1 MONTERJA

ENOTA MONTAŽNE OPERATIVE KOPER

18. 1 MONTAŽNA TEHNIKA – lahko tudi pripravnik
19. 1 TT MEHANIKA
20. 1 SPAJKARICO

Pogoji:

- a) pod – 1 – elektroinženir I. stopnje
- b) pod – 2, 6, 9, 12, 15, 18 – elektrotehnik šibki tok
- c) pod – 3, 7, 10, 13, 16, 19 – TK ali RTV mehanik
- d) pod – 4, 8, 11, 14, 17 – 8 razredov osnovne šole
- e) pod – 5, 20 – 8 razredov osnovne šole

Za vse kandidate je pogoj uspešno opravljen psihološki pregled. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Izbrani kandidati bodo opravljali po sklenitvi delovnega razmerja poskusno delo in sicer največ 3 mesece.

Interesente vabimo, da vložijo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Iskra Montažno servisna organizacija, Ljubljana, Medvedova 28, v 15 dneh od dneva objave.

O izidu izbire bomo objavljene kandidate pismeno obvestili v 30 dneh po izteku roka za prijave.

Sodobni pristopi k reševanju bolezenske odsotnosti in invalidnosti

Kljub temu, da je v naši družbi veliko storjenega za izboljšanje zdravstvenega varstva, delovnih pogojev, socialne varnosti in rasti življenjskega standarda, hitro raste število invalidov. Po informaciji, ki je bila oktobra letos posredovana Zboru združenega dela skupščine SRS, je stopnja rasti števila invalidov v zadnjem desetletju približno 6 % letno. Notranja struktura kaže, da je pri poškodbah izven dela stopnja 6 %, v zvezi z nesrečami pri delu 6,5 % in 0,8 % zaradi poklicnih obolenj.

Priznavanje invalidskih pravic je ponekod že kar masovni pojav. Nanj vplivajo tudi številni „nemedicinski“ faktorji. Predvsem pa je tendenca da se kadrovski problemi v organizacijah združenega dela rešujejo s priznavanjem pravic iz invalidskega zavarovanja. Na tak način se rešujejo tudi mnogi socialni in poklicno ogroženi delavci. Pritisk na zdravstveno službo in invalidske komisije s strani gospodarstva je ponekod pripeljal do stanja, da so invalidski upokojenci najštevilnejša kategorija delovnih invalidov (v SRS je v zadnjih treh letih število invalidov I. in III. kategorije skoraj povsem izenačeno!).

Ko je odbor za družbeni standard in varstvo pri delu Elektromehanike v mesecu septembru obravnaval problematiko varstva pri delu, je osvojil predlog, da se zdravstvena problematika zaradi kompleksnosti in zapletenosti obravnava posebej. Že vnaprej je jasno, da bo osrednji problem bolezenska odsotnost z dela, ki je v l. 1977 glede na prejšnja tri leta v kranjskem delu Elektromehanike porasla kar za 30 %.

Če se torej bolezenska odsotnost z dela (bolovanje) jemlje kot kazalec zdravstvenega stanja delavcev, pridemo v Elektromehaniki do zanimive ugotovitve, da vidno vlogo igrajo prav tista obolenja, ki jih republiška statistika navaja tudi kot glavne vzroke invalidnosti:

— bolezen dihal: l. 1977 v Elektromehaniki zavzemajo prvo mesto 13,7 % od skupne bolezenske odsotnosti, kot vzrok invalidnosti v SRS pa s 5,41 % zavzemajo šesto mesto,

— boleznosti kosti in gibal (boleznosti kosti, mišic in veziv): 11,4 % in drugo mesto ter 23,60 % in prvo mesto,

— poškodbe izven dela: 7,9 % in tretje mesto ter 5,72 % in četrto mesto,

— sledijo revmatična in neregularna obolenja srca in ožilja (cirkularna obolenja), psihične in psihonevrološke motnje (duševne motnje) ipd.

Že ti poenostavljeni podatki kažejo na potrebo po bolj organizirani zdravstveni dejavnosti. Predvsem gre za učinkovitejšo in racionalnejšo preventivno dejavnost, ki vključuje tudi zgodnje odkrivanje, pravočasno zdravljenje in rehabilitacijo.

Posebno pozornost pa je treba posvetiti preventivni dejavnosti na področju kroničnih obolenj. Zanimivi in znani so primeri delavcev srednjih let, ki se počutijo popolnoma zdravi, ki nenadoma obolijo za akutnim infarktom. Raziskave so pokazale, da so ti bolniki v zadnjih mesecih ali vsaj v zadnjem letu čutili določene znake kot so: občutek manjše sposobnosti za aktivno delo, želja po daljšem počitku, daljše spanje, utrujenost, razdražljivost idr. Pravočasno odkrivanje in zgodnji rehabilitacijski postopek je predpogoj, da se taki delavci vrnejo v popolno fizično kondicijo in da se prepreči hude posledice.

Sodoben pristop predstavlja prav rehabilitacija v najširšem pomenu te besede. In to predvsem tisti ukrepi, s katerimi se zmanjšuje število invalidnih upokojencev in poveča število tistih delavcev, katerih preostala delovna sposobnost lahko pride do izraza pri drugem odgovarjajočem delu ali pri delu s skrajšanim delovnim časom. S tako rehabilitacijo je treba ne samo obnoviti prejšnjo delovno kapaciteto, temveč razvijati delavčeve fizične in umske sposobnosti do optimizma. Naloge take rehabilitacije so:

— usposabljanje bolnikov za delo (1. za delo, ki ga je prej opravljal, 2. za drugo odgovarjajoče delo s polnim delovnim časom, 3. za delo s skrajšanim delovnim časom in 4. za delo pod posebnimi pogoji)

— invalidsko upokojevt kot skrajni ukrep varovanja zdravja.

Ker je rehabilitacija v širšem pomenu te besede sprejeta kot sestavni del medicine, je nove pristope treba sprejeti tudi v vseh drugih dejavnostih. Uporaba tako imenovane zgodnje rehabilitacije, v katero so vključene kadrovske, socialne in druge službe v organizacijah združenega dela, ne le skrajšuje zdravljenje in s tem neposredno vpliva na bolezensko odsotnost z dela, temveč daje tudi možnost oblikovanja enotne metodologije za kontinuirno spremljanje bolnikov in njihovo vračanje v delovno okolje.

Iz kranjske analize o socialni politiki in socialnem razlikovanju je razvidno, da invalidnost največkrat nastopi med 30. in 40. letom (43,4 % invalidov), da ima le četrtna organizacij združenega dela evidentirana dela in naloge z večjimi nevarnostmi, pri katerih obstaja potencialna nevarnost za nastanek invalidnosti in da je ocenjeno, da 20 % vseh zaposlenih v Kranju dela na nevarnih in zdravju škodljivih delih in nalogah.

V vseh teh podatkih je z nekim deležem zajeta tudi Elektromehanika. Zato je pri delavcih vzbudila veliko zanimanje tako imenovana aktivna rekreacija kot rekreacijska oblika, ki jo po posebnem pravilniku spodbujamo iz sredstev združenega regresa. V smeri sodobnih pristopov pri reševanju bolezenske odsotnosti in invalidnosti pa gre tudi sklep odbora za družbeni standard in varstvo pri delu, naj se oblikuje redna oblika sodelovanja strokovnih služb DO z zdravstvenimi delavci.

P. P.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem termoplastov in osnovni organizaciji sindikata za lepa darila. Želim jim nogo osebnosti sreče in delovnih uspehov

Pavel Žibert.

Mladi v DSSS spet povezani

Reorganizacijo Iskre Elektromehanike je najbolj občutila delovna skupnost skupnih služb, ki je sedaj precej manjša. Zato so se tudi mladi delavci, ki so še ostali v DSSS, ponovno povezali in ustanovili osnovno organizacijo Zveze socialistične mladine. V torek, 31. oktobra so se zbrali na ustanovni konferenci osnovne organizacije in izvolili novo vodstvo.

Novi predsednik OO ZSM v DSSS je Vinko Kobal, programer iz računskega centra. Za sekretarja so mladi izvolili Jano Juvan iz investicij. V novem predsedstvu pa so: Franc Černe (IPD), Benedikt Potisek (DEO), Anita Erjavec (informiranje), Gorazd Uršič (kultura), Milan Benedik (LO in DS) in Jani Jenšterle (šport).

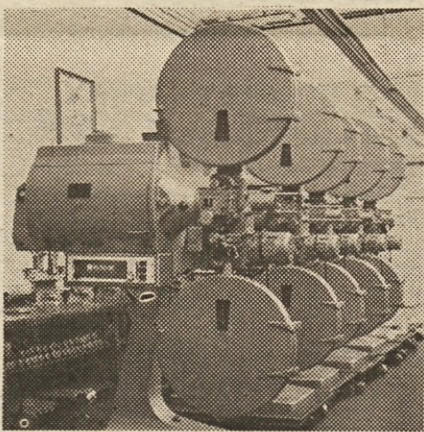
Vinko Kobal je zbranim mladinkam in mladincem prebral programsko usmeritev in opredelil glavne naloge in področja, kjer se bodo v prihodnjem obdobju največ angažirali.

Konference se je udeležil tudi Vinko Strgar, sekretar OO ZK DSSS. Mladim v DSSS je zaželel uspešno delo in plodno sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v delovni skupnosti. Za uspešen začetek dela v novi OO je mladim svetoval, naj črpajo ideje v dokumentih in usmeritvah letošnjega kongresa slovenske mladine. Več bi se morali vključevati v uresničevanje zakona o združenem delu in dograjevanju medsebojnih dohodkovnih odnosov.

Menimo, da so si mladi v DSSS zadali dober program. Uresničili ga bodo lahko le ob aktivnem sodelovanju vseh članov OO ZSM, ki jih je precej več kot smo jih lahko videli na konferenci.

A. Boc

Srečanje pionirjev kinooddelka

Prvič po letu 1970, ko je bila ukinjena proizvodnja kinoprojektorjev in ojačevalnih naprav, so se zbrali pionirji oddelka na družabnem srečanju pri Jelenu v Kranju. Obudili so spomine na leta, ki so jih preživeli skupaj vse od ustanovitve tega oddelka pa do leta, ko je bila proizvodnja ukinjena.

Večina od 50 udeležencev srečanja je že v pokoju in so bili ob snidenju, ki ga je zelo dobro pripravil organizacijski odbor, prijetno presenečeni in zelo veseli. Obujali so spomine na uspehe in težave, ki so jih spremljale pri njihovi proizvodnji, zanimalo jih je tudi sedanje stanje v Iskri.

Navzoče je v imenu pripravljalega odbora pozdravil Anton Bozovičar. O pomenu kinooddelka v tistih letih, njegovi proizvodnji in prodaji sta spregovorila Maks Vrtačnik in Janez Velkavrh.

Vsi udeleženci tega prijetnega srečanja so izrazili željo, da bi srečanje postalo tradicionalno in bi se zbrali v takšni ali še večji zasedbi vsako leto. Vemo, da jim ni bilo težko žrtvovati svojega prostega časa za doseganje lepih uspehov, s svojimi izdelki so ponesli po svetu ime Iskre.

J. Kuhar

INFORMATIVNI SESTANEK

V dvorani ATC na Laborah bo v torek, 14. novembra 1978, ob 16. uri informativni sestanek za seznanjanje s predlogi osnutkov samoupravnih splošnih aktov s področja delitve dohodka. Člane delovnega kolektiva vabimo, da se sestanaka udeležijo v čimvečjem številu, da bi se lahko aktivno vključili v javno razpravo.

Postopek za sprejem samoupravnih splošnih aktov s področja delitve OD

Na osnovi dosedanjih razprav o osnutkih aktov za delitev OD so pripravljene spremembe in dopolnitve osnutkov naslednjih samoupravnih splošnih aktov:

- samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev dohodka in čistega dohodka v delovni organizaciji,
- pravilnika o osnovah in merilih za delitev dohodka in čistega dohodka v temeljni organizaciji in delovni skupnosti skupnih služb,
- samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev OD v delovni organizaciji

pravilnika o normah

pravilnika o kvalitetni normi,

pravilnika o avtokontroli,

pravilnika o dodatkih za posebne pogoje dela,

pravilnika o osnovah in merilih za delitev OD v temeljni organizaciji in delovni skupnosti skupnih služb.

Za sprejem in potrditev teh aktov predlagamo naslednji postopek:

Do 20. 10. 1978 — razdelitev osnutkov TOZ D, družbenopolitičnim organizacijam, odboru za OD DO in odboru za uveljavljanje ZZ D.

Do 27. 10. 1978 — sestanek odbora za uveljavljanje ZZ D in odbora za OD DO.

Do 31. 10. 1978 — dopolnjevanje osnutkov v TOZD (komisije za DR in OD) in usklajevalni sestanek dne 31. 10. 1978 ob 8. uri.

Do 8. 11. 1978 — priprava predloga za DS TOZD in DS SS — za skupne akte pa DS DO. Seja DS DO dne 8. 11. 1978.

Do 14. 11. 1978 — zbiranje predlogov za samoupravne sporazume in skupne pravilnike; usklajevanje pravilnikov TOZ D.

Do 14. 11. 1978 — obravnava na družbenopolitičnih organizacijah; informativni sestanek.

Do 17. 11. 1978 — zaključek javne razprave; usklajevanje predlogov za samoupravne sporazume in pravilnike.

Do 21. 11. 1978 — sklepanje o predlogu na DS DO in DS TOZD; razpis referendum in potrditev skupnih pravilnikov.

Do 6. 12. 1978 — izvedba referendum za samoupravne splošne akte o OD in statut SOZD ISKRA.

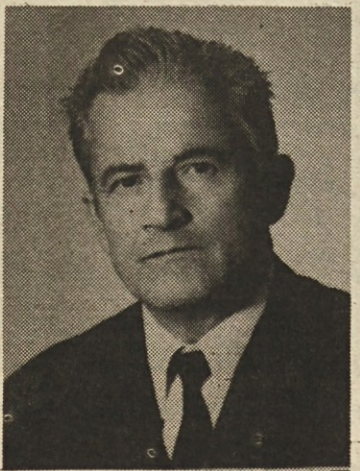
Do 25. 12. 1978 — priprava čisto pisov za SSA.

Do 29. 12. 1978 — priprava programov za obračun in pričetek izvedbe.

S 1. 1. 1979 — uporaba aktov.

Odbor za uveljavljanje zakona o združenem delu

Petru Žagarju v slovo

Spet je neizprosna smrt zamahnila s svojo koso. Prezgoda je omahnil človek, skromen in delaven, borec NOV in dober tovariš Peter Žagar. Kot sin številne družine, ki je okusil vso trdoto življenja v uporni Beli Krajini, je že 17-leten segel po puški. Tako kot v NOV pa je tudi po osvoboditvi marljivo sodeloval pri izgradnji. Dvaindvajset let je bil Iskra, zadnjih šestnajst let član delovnega kolektiva TOZD TEN, kjer si je s svojim delom in odnosom pridobil širok krog prijateljev.

Mnogo prezgodaj ga je strla bolezen in ne samo v njegovi družini, tudi kolektivu je njegova prezgodnja smrt zarezala globoko rano. Petra Žagarja bomo ohranili v trajnem spominu. Sodelavci iz TOZD TEN

Predstavniki invalidov in socialne službe Iskre Avtoelektrike so pred nedavnim obiskali Iskro Elektromehaniko, kjer so se sestali s predstavniki aktiva invalidov in se seznanili z delom aktiva. To področje jih je še posebej zanimalo, ker želijo tudi v svoji delovni organizaciji ustanoviti aktiv invalidov. Ogledali so si tudi proizvodnjo v tovarni Telekomunikacij, zanimala so jih predvsem dela in opravila invalidov. Popoldne so si skupaj ogledali še spominski muzej v Begunjah.

ISKRA

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko
K R A N J

Na podlagi sklepa DS Delovne skupnosti skupnih služb

razpisujemo

dela in delovne naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostjo

1. VODJA PROGRAMSKO TEHNIČNE SLUŽBE
2. VODJA RAČUNOVODSKE SLUŽBE
3. VODJA SLUŽBE ZA PLANIRANJE
4. VODJA KADROVSKE SLUŽBE
5. VODJA SLUŽBE ZA ORGANIZACIJO IN AOP

Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod tč. 1.:

— visoka ali višja izobrazba tehniške smeri,

— 5 let delovnih izkušenj.

Pod tč. 2., 3.:

— visoka ali višja izobrazba, ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri,

— 5 let delovnih izkušenj;

Pod tč. 4., 5.:

— visoka ali višja izobrazba ekonomske, pravne, tehniške ali organizacijske smeri,

— 5 let delovnih izkušenj.

Kandidati morajo izpolnjevati tudi pogoje, ki jih določa samoupravni sporazum o izvajanju kadrovske politike v občini Kranj.

Mandat razpisanih del in nalog traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo svoje prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: ISKRA ELEKTROMECHANIKA KRANJ, Kadrovska služba, 64000 Kranj, Savska loka 4, do 27. novembra 1978.

O sklepu o izbiri bomo kandidate obvestili v 60 dneh po poteku razpisnega roka.

Ocena dela na področju družbenih dejavnosti

Zdravstvena skupnost

Med prioritete naloge zdravstvene skupnosti v srednjeročnem programu 1976/80 spada predvsem ohranitev doseženega nivoja zdravstvenega varstva, intenzivnejše varstvo aktivnejšega prebivalstva in borcev NOV ter program razširitve materialne osnove dela v zdravstvu.

V primerjavi z letom 1976 se je v kranjski občini povečal obseg opravljenih storitev splošnega in dispanzerskega varstva za 4,3 % kot delež izdatka te vrste zdravljenja v celotnem znesku neposrednega zdravstvenega varstva. Zdravstveno varstvo aktivnega prebivalstva je zadovoljivo, neposredno ga preko obratnih ambulant sofinancirajo tudi organizacije združenega dela. Zadovoljivo je tudi zdravstveno varstvo borcev NOV, tako s posebnim sporazumom o zdraviliškem zdravljenju, kot s sistemskimi preventivnimi pregledi v ambulantah.

Uspehi so doseženi pri bolnišničnem zdravljenju. V primerjavi z letom 1976 se je znižalo število oskrbnih dni, ležalna doba, število bolnikov in oskrbnih dni v bolnišnicah izven regije.

Učinkoviti so bili tudi stabilizacijski ukrepi v letu 1976, zmanjšala se je poraba zdravil, znižala bolniška odsotnost z dela v breme OZD, medtem ko se je v breme skupnosti povečala predvsem zaradi porasta izostankov zaradi nege družinskih članov.

K večji dostopnosti zdravstvene službe veliko pripomorejo investicije. V letu 1976 je dobila Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo sredstva za medicinsko opremo, Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik za adaptacijo ter Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske sredstvo za izdelavo načrta novogradnje. V letu 1977 se je začela gradnja zdravstvene postaje in lekarne v Stražišču in odobritev sredstev za gradnjo zavoda za socialno medicino. V letošnjem letu pa bi bila zagotovljena sredstva za medicinsko opremo Zdravstvenemu domu Kranj, Zavodu za socialno medicino in higieno kot tudi za pokritje škode zaradi potresa v Inštitutu Golnik.

Poleg nekaterih temeljnih planov sta bila v letu 1978 po razpravi v združenem delu, ki se je pričela že decembra v preteklem letu, sprejeta dva pomembna sporazuma in sicer sporazum o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva in republiški sporazum o pravicah in obveznostih iz enotnega programa v SR Sloveniji. S samoupravnim sporazumom o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva so se od 1. 5. 1978 razširile pravice zavarovancev pri denarnih nadomestilih in povračilih.

Tako je v breme zdravstvene skupnosti tudi za prvih 30 dni izplačano nadomestilo v primeru bolezní v višini 90 % povprečnega OD preteklega leta. Izjema so le nadomestila za nego dru-

žinskih članov, spremstvo in izolacijo, kjer se je osnova znižala na 70 %, predvsem zaradi porasta nege družinskih članov v zadnjih letih. Ugodnejša je povsem tudi osnova nadomestil OD borcev NOV. Sprememba je tudi valorizacija nadomestil. Pri valorizaciji nadomestil v višini porasta življenjskih stroškov v I. polletju 1978 bodo prišli v poštev vsi zavarovanci, ki bodo imeli 6-mesečno nepretrgano bolniško odsotnost z dela.

Poleg denarnih nadomestil so se z novimi predpisi povečali tudi izplačani zneski posmrtnim (od 3.051 din do 3.875 din) in pogrebni (za odrasle od 2.500 din do 3.875 din).

V breme zdravstvene skupnosti se poleg denarnih nadomestil v primeru nesreč pri delu, poklicnih obolenj in bolezni nad 30 dni izplačujejo v celoti nadomestila za nego družinskih članov, izolacijo in spremstvo. Med nove obveznosti je potrebno vnesti še razširjeno preventivo za športnike, no-sečnice, pravice za rejnike in uvedba mamografije.

Poleg finančnih obveznosti določa še naslednje konkretne naloge za leto 1978:

- uskladitev programa zdravstvenega varstva in njegovo izvajanje s sporazumom o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva, upoštevajoč zmožnosti združenega dela;
- pospeševati skladnejši in smotnejši razvoj zdravstvene službe z enotnejšim in plansko bolj usmerjenim razvojem integriranega zdravstva;
- izvajati stabilizacijske ukrepe in poiskati rešitve za odpravljanje čakalnih dob, pretirane porabe zdravil, zmanjšanje odsotnosti z dela;
- zaradi zaostajanja v zobozdravstvu izboljšati stanje s hitrejšim zaposlovanjem v tej dejavnosti;
- z drugimi interesnimi skupnostmi bo zdravstvena skupnost sodelovala glede zdravstvenega varstva otrok v vrtcih in strokovne nege na domu.

Zdravstvena skupnost ugotavlja, da so rezultati uresničevanja plana na vseh področjih dobri, z novimi nalogami pa bi v celoti uresničili cilje srednjeročnega plana.

Stanovanjska skupnost — Urejenost soseske

S srednjeročnim družbenim planom razvoja je bilo opredeljeno, da bo do leta 1980 v kranjski občini zgrajeno 3000 stanovanj, od tega 2000 v družbeni blokovni gradnji in 1000 v zasebni.

Ob letošnjem prvem polletju, to je na sredini srednjeročnega obdobja, je zgrajenih 1021 stanovanj v blokih in 535 v hišah. S tem smo v kranjski občini dosegli 51 % plana pri gradnji stanovanj v družbeni lasti in 53,50 % pri gradnji zasebnih hiš. Konec prihodnjega leta, ko bo končana stanovanjska gradnja v soseski S-5 na Planini ter nekateri drugi stanovanjski objekti izven te soseske, bo zgrajenih

v družbeni blokovni gradnji 1522 stanovanj ali 76 % planiranih s srednjeročnim planom. V letu 1980 pa se predvideva 600 na novo zgrajenih stanovanj v novi soseski A 9 b na Planini, kar pomeni izpolnitev srednjeročnega plana.

Nekoliko pred planom so sedaj še združena sredstva za stanovanjsko gradnjo; in sicer je bilo do letošnjega prvega polletja združenih za stanovanjsko gradnjo 152.350.000 dinarjev ali 44 odstotkov planirane vsote. Ker je plan sestavljen na podlagi ocene bruto rasti osebnih dohodkov, ki služijo kot osnova za obračun za stanovanjski prispevek, ni bojazni, da ne bi bil uresničen.

Vzporedno z družbeno usmerjeno gradnjo se izpopolnjuje tudi program izgradnje spremljajočih objektov v stanovanjski soseski na Planini. Poleg že dveh zgrajenih trgovin, so v načrtu še tri trgovine s široko izbiro blaga, nadalje prostor za servisne dejavnosti, zgrajena sta bila dva nova vrtca, dva sta urejena v blokih, gradi se šola s športno halo in bazenom, gradijo otroška in športna igrišča, pripravlja se gradnja družbenega centra itd. Gradnja vseh teh objektov naj bi bila končana hkrati s stanovanjsko gradnjo v tej soseski.

K. Pavli

Nič več kajenja!

Odbor za družbeni standard in varstvo pri delu DO Iskre Elektromehanike je na zadnji seji sprejel sklep, da je prepovedano kajenje v bifejih in restavracijah Iskre v Savski loki in na Laborah v času priprave in razdeljevanja hrane.

V zvezi s tem odbor naroča vodstvu Delavske restavracije, da svoj delovni kolektiv seznani s tem sklepom in uvede kontrolo izvajanja prepovedi kajenja ter omogoči ugašanje cigaret pred vhodi v te prostore. Oddelku za družbene zadeve pa naroča, da poskrbi za ustrezne opozorilne napise in vsebino omenjenega sklepa tolmači pri vseh akcijah

ISKRA

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko

KRANJ

TOZD Tovarna optičnih in steklopihaških naprav LJUBLJANA, Kotnikova 18

razpisuje

dela in delovne naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostjo:

1. VODJE TEHNIČNEGA RAZVOJA
2. VODJE PROIZVODNJE
3. VODJE TEHNIČNE KONTROLE
4. VODJE ODDELKA ZA EKONOMIKO
5. SEKRETARJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod tč. 1
- visoka izobrazba tehniške smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- pod tč. 2, 3
- visoka ali višja izobrazba tehniške smeri
- 4 leta delovnih izkušenj
- pod tč. 4
- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- pod tč. 5
- visoka ali višja izobrazba pravne, organizacijske ali družboslovne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj

Kandidati morajo izpolnjevati tudi pogoje, ki jih določa družbeni dogovor o načelih za izvajanje kadrovske politike.

Mandat razpisanih del in nalog traja 4 leta.

Prijave na razpis z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba vložiti v zaprti ovojnik do 27. 11. 1978 na naslov: ISKRA ELEKTROMECHANIKA KRANJ, TOZD „VEGA“ LJUBLJANA, Kotnikova 18, z oznako „na razpis“.

Kandidate bomo o izbiri po razpisu obvestili v roku 60 dni po zaključku razpisa.

ISKRA

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko KRANJ n. sol. o.

Delavski svet Tovarne avtomatskih telefonskih central Kranj in delavski svet Tovarne mehanizmov Lipnica

razpisujeta

prosta dela in delovne naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA TEHNIČNEGA RAZVOJA v temeljnih organizacijah združenega dela.

TOVARNA AVTOMATSKIH TELEFONSKIH CENTRAL KRANJ, TOVARNA MECHANIZMOV LIPNICA.

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, še naslednje pogoje:

- visoka strokovna izobrazba elektro ali strojne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- aktivno znanje enega od svetovnih jezikov,
- moralno politična neoporečnost in aktiven odnos do samoupravljanja.

Mandatna doba traja 4 leta.

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov: ISKRA ELEKTROMECHANIKA, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako „za razpis“.

Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 15 dneh po končanem razpisu.

Najbrž ste že slišali za progo Šamac-Sarajevo, ki jo gradijo brigadirji iz vse Jugoslavije. Celo iz drugih držav prihajajo in to je dokaz, da so take akcije priljubljene med mladimi. Mislim, da ni potrebno pojasnjevati zakaj, saj ste menda mnogi izmed vas doživeli brigadirsko življenje. Tako smo se je tudi Iskraši udeležili v septembrski šesti izmeni pod okriljem MDB Gorenjski odred. Mnogi so bili prvič na delovni akciji in že to, da nas je bilo enajst in smo odnesli štiri udarniške značke, dve pohvali in devet diplom s tečajev, priča, da nismo bili med najslabšimi. Vedrost in dobro voljo nam je dajala tako značilna brigadirska pesem in seveda mladost. Naše roke so pustile sledove na odseku proge od Zavidovičev do Doboja, delo in novi prijatelji pa v nas. Lepi trenutki nam bodo še dolgo ostali v spominu, tiste slabe — z žulji vred — smo pa že pozabili.

Duška Škerk

vzgoje in izobraževanja o varstvu pri delu in pri zdravstvenem prosvetljevanju delavcev.

V času malic in kosil je v naših bifejih in restavracijah često prihajalo do neljubih dogodkov, ko so kadičci onesnaževali že tako velikokrat nečisto ozračje še s cigaretim dimom, medtem ko so posamezni delavci že uživali obroke. Na oddelke za družbene zadeve so bile naslovljene številne pritožbe delavcev, ki so doživeli tako neuvidevnost svojih sodelavcev.

Delavski svet Elektromehanike je pred dvema letoma obravnaval priporočilo skupščine občine Kranj vsem temeljnim organizacijam v zvezi s kajenjem. V gradivu je bilo posebej priporočeno, naj se prepove kajenje v prostorih, kjer se pripravlja in servira hrana. Priporočilo je bilo vzeto na

znanje in mu zdaj sledi konkreten sklep o prepovedi kajenja. O škodljivosti kajenja, ki je strokovno dokazana, smo v glasilu že pisali. Pričakujemo, da bodo kadičci prepoved kajenja upoštevali.

A. Boc

V spomin

VLADU
RADOVANOVIČU

Ustavilo se je srce dobrega tovariša, plemenitega človeka in vzornega komunista. Upali smo že in se veselili vesti, da je premagal še eno življenjsko oviro, vendar nas je zapustil.

Skoraj dvajset let smo delili dobro in zlo pod isto zvezdo Iskre širom po Jugoslaviji.

Ni te več med nami, ostala je praznina v naših vrstah, izgubili smo čudovitega človeka. Ostajajo nam topli spomini nate in tvoje pošteno življenje. Življenje ne preneha, ko se ustavi srce, ti, dragi Vlado, si toliko lepega pustil za seboj, da boš še dolgo živel v nas.

Sodelavci TOZD
MSO — IP II Beograd

KADROVSKE VESTI

Prejšnji mesec so iz Iskre Elektromehanike odšli v pokoj naslednji delavci:

JOŽEFA JANŽEVEC, razmnoževalka iz TOZD Prodaja, inv. up.

PAVEL ŽIBERT, delavec na plastičnih masah iz TOZD TSD, inv. up.

ANA MOREL, sestavljalka števca iz TOZD Števci, star. up. VIKTORIJA KLEMENČIČ, vknjiževalka iz TOZD-ATC, inv. up.

ANICA LOTRIČ, sestavljalka števca iz TOZD Števci, star. up.

DRAGA BREZAR, sestavljalka elektronaprav iz TOZD ATC, inv. up.

ANA PAGON, čistilka iz TOZD Prodaja, star. up.

DANIJELA MOHORIČ, sestavljalka elektronaprav iz TOZD Mehanizmi, inv. up.

ISKRA — Industrija za avtomatiko

Ljubljana, n. sub. o.

TOZD Tovarna avtomatskih in varilnih naprav SVN

Ljubljana, Stegne 13, n. sub. o.

Delavski svet

razpisuje

v skladu z 88. členom statuta prosta vodilna dela

VODJA KADROVSKO SPL OŠNEGA SEKTORJA

Področje dela:

Organizacija in vodenje kadrovske politike ter opravljanje nalog na področju samoupravljanja (izdelava samoupravnih splošnih aktov, pomoč samoupravnim organom in družbenopolitičnim organizacijam pri njihovem delu).

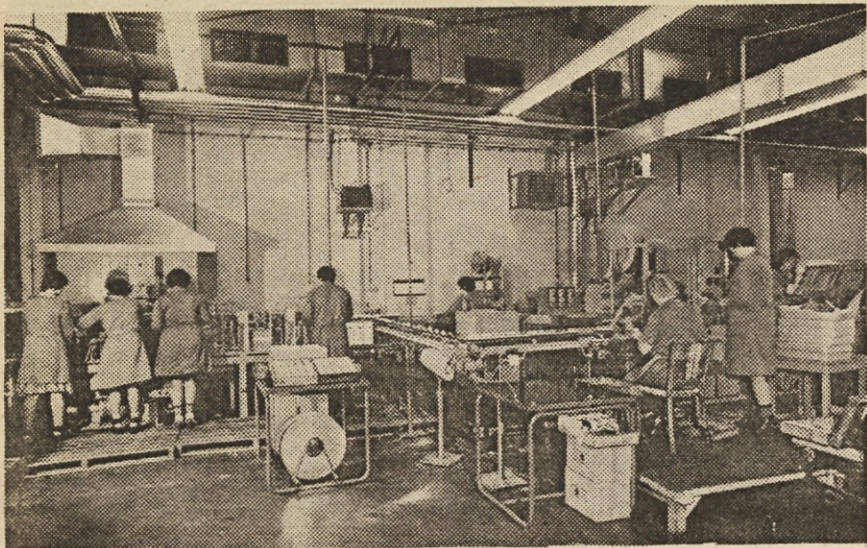
Poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti morajo visoko ali višjo izobrazbo pravne ali organizacijske smeri ter 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delih na področju izvajanja kadrovske politike in samoupravljanja,
- sposobnost vodenja, organiziranja in koordiniranja delovnega procesa in drugih aktivnosti v skladu s samoupravnimi splošnimi akti,
- ustrezne družbenopolitične in moralno etične vrline v skladu z družbenim dogovorom o temeljnih kadrovske politike na področju ljubljanskih občin, da niso bili kaznovani oz. da niso v postopku zaradi kaznivega dejanja ali prestopa v gospodarstvu.

Kandidate vabimo, da pošljejo pismene prijave z opisom dosedanjega dela in družbenopolitičnih aktivnosti, dokazila o izobrazbi in delovnih izkušnjah, potrdilo o nekaznovanju in dokazila o izpolnjevanju ostalih pogojev v 15 dneh po objavi in sicer v zaprti ovojnici z oznako „ZA RAZPISNO KOMISIJO“ na gornji naslov.

Podrobnejša pojasnila o organiziranosti TOZD in vsebini dela, pravicah in obveznostih ipd. lahko kandidati dobijo v kadrovske splošnem sektorju TOZD SVN, Ljubljana, Stegne 13.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa.

V Industriji baterij Zmaj bodo v tem tednu proslavili novo delovno zmago in sicer slovesno otvoritev novega tovarniškega kompleksa v Stegnah 23 in hkrati 55-letnico ustanovitve tovarne.

V sredo je že potekala slavnostna seja delavskega sveta industrije, ki jo je odprla v letu 1952 prva predsednica DS Francka Vrbec. Na seji so razpravljali o novi samoupravni organiziranosti, podelili delavcem za 55-letnico pohvale, medtem ko so priznanja prejeli zunanji sodelavci in poslovni partnerji.

Poglavitna slovesnost bo v četrtek, 9. nov., s pričetkom ob 10. uri v Stegnah. Osrednji govor bo predvidoma imel sekretar MK Marjan Orožen. Že prej pa bo v sklopu proslave tudi novinarska konferenca. Popoldne naslednjega dne bo v hotelu Lev slovesno praznovanje s kulturnim programom za celoten kolektiv industrije Zmaj.

O vseh teh pomembnih dogodkih bomo obširno poročali v naslednji številki našega glasila.

Marjan Kralj

9. novembra Viatorjev avtobus na Stegne

S skupnimi naporami ISKRE, ki jo je zastopala DO ISKRA ISE in ostalih koristnikov na področju ob novi Servisni cesti, nam je uspelo urediti, da bo od četrta, 9. 11. 1978, dalje vozil avtobus mestnega prometa št. 8 na relaciji Vižmarje—Črnuče, na odseku Celovška — Vižmarje, po Đakovičevi in Servisni cesti. Na Servisni cesti bo ustavljal na označenih postajališčih in sicer na križišču Stegenske s Servisno in na postajališču nasproti IMP. V konicah bo avtobus vozil na vsakih 6 minut, drugače pa na 10 minut.

Tak režim mestnega prometa bo veljal do dokončanja del na Celovski cesti. V tem času pa bodo koristniki skupaj z Viatorjem poiskali možnost za uvedbo stalne nove proge na relaciji, ki bo vključevala tudi Stegenski kompleks.

Istočasno obveščamo vse koristnike v Stegnah, da v četrtek, 9. 11. 78 preneha voziti avtobus Alpeturja na relaciji Stegne—Trg revolucije, ki sta ga skupno organizirala in financirala DO ZMAJ in ISKRA ISE.

S.M.

S sestanka na IskraInvest servis, kjer so se predstavniki zainteresiranih delovnih organizacij dogovorili in našli ustrezno rešitev, kot jo pojasnjuje zgornje sporočilo delavcem Iskre in drugih na tem področju.

Delo in življenje v Višnji gori

Obiskali smo IskraInvest obrat TOZD TV — Pržan v Višnji Gori in se pozanimali za njihove novosti v proizvodnji in družbeno-politično življenje. Najprej smo se obrnili na vodjo montaže Marjana Petriča, ki nam je predstavil letošnjo novost.

„Z letošnjim letom smo začeli proizvajati zvočno omarico OZ 40, ki sodijo k hi-fi gramofonom. Namenjena je kvalitetni reprodukciji zvoka v stanovanjih, ali manjših dvorah. Vsebuje 3 zvočnike, en visokotonski in dva srednjevisokotonska, ima nazivno moč 10 W, mejno 20 W in impedenco 40 hm. Njeno frekvenčno območje je med 60 in 15000 Hz.“

Sicer pa proizvajamo še lijačne zvočnike, ki jih bomo v tretjem trimesečju izvozili večje količino v ZDA in Francijo.“

Nadalje smo se obrnili na sekretarja ZK in se pozanimali za družbeno politično delovanje v obratu. Povedal nam je:

„ZK se predvsem aktivno vključuje v proizvodnjo. Zavzemamo se za čim-

prejšnjo izgradnjo novih delovnih prostorov in za posodobitev tehnologije. Naša želja je tudi, da bi se v bližnji prihodnosti osamosvojili in postali samostojen TOZD. Sicer pa je ZK v našem obratu pobudnik vseh razprav o samoupravnih sporazumih in drugih družbeno političnih akcij.“

Kako je pa z vašo narodno zaščito?

„Tu smo povezani s krajevno skupnostjo. Ob kongresih smo imeli povečano varnost — uvedli smo še dežurstvo, ki so ga izvajali člani narodne zaščite.“

O delu sindikata v njihovem obratu, je spregovorila predsednica sindikata Ivanka Ambrož.

„Imamo redne sindikalne sestanke. Na enem je bil tudi občni izbor sindikata, kjer smo sprejeli letni plan proizvodnje. Obravnavali smo tudi topli obrok, ki pri nas še ni rešen. Obenem pa se neprestano prizadevamo, da bi bile vse delovne norme pravilno postavljene in dosegljive delavcem.“

Drugače pa je naš sindikat pobudnik in organizator vseh sestankov za pripravo volitev za zbor združenega dela in samoupravne interesne skupnosti.“

Na koncu smo se še obrnili na re-

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA ŠIROKO POTROŠNJO

TOZD TOVARNA ZA ELEKTROMOTORJE

Novi koraki v uspešnejšo proizvodnjo

V Idriji se pripravljajo na širitev in posodabljanje proizvodnje. Z novo opremo iz ZDA si obetajo večjo storilnost in izboljšanje kvalitete svojih izdelkov. Pred odhodom naših strokovnjakov zadolženih za investicije k tovrstnim proizvajalcem opreme v ZDA, smo se pogovorili z direktorjem TOZD — Tovarna za elektromotorje Spodnja Idrija Cirilom Močnikom. Na kratko nam je povedal, kaj v Idriji pričakujejo od informativnega potovanja in nam ob enem podal zgodovino dejstev, ki so pripeljali do nujno potrebnih vlaganj v modernizacije proizvodnje.

„Izgube v poslovnem letu 1977 so pripeljale do sanacije, ki smo jo pričeli s tremi bistvenimi ukrepi.“

Tako smo se odločili za ureditev notranjih razmer, konsolidacije, izboljšanje kadrovske strukture, dodatno izobraževanje ter delo na notranji organiziranosti.

Kot nujno smo potem povzeli ureditev dohodkovnih razmerij z bivšo matično tovarno Iskra — TOZD Železniki, pri čemer naj bi uskladjili tudi določitev odgovornosti dobave, kvalitete delov itd.

V skladu s tem dogovorom smo prenesli tudi nekatere operative službe iz Železnikov v Idrijo. Organizirali smo lastno pripravo dela, nabavo, proizvodnjo, tehnologijo, službo za investicije in podobno. Vzporedno s tem pa smo se še dogovorili za prenos izdelave nekaterih polizdelkov (štancanje jarmov, vodilni ščetki, podložki, obdelavo odlitkov itd.).

Za opravljanje omenjenih funkcij smo zaposlili precej novega kadra, ki pa jasno v tako kratkem času seveda še ni sposoben opravljati svojega dela tako kvalitetno kot bi moral. Samo kot primer naj povem, da je tehnološka služba organizirana šele eno leto, operativna priprava in nabava pa pol leta.

ferenta za šport in rekreacijo Martina Groznika.

„Imamo atletiko, šah in redne kegljaške treninge, ki se jih udeležuje 9 delavcev. V bližnji prihodnosti nameravamo svoje delo razširiti še na strelstvo, badminton in žensko odbojkarstvo ekipo.“

Ob 500-letnici Višnje Gore se bomo udeležili krosa, ki ga prireja telesno kulturna skupnost našega mesta.

Sicer se pa imamo možnost rekreirati v Višnji Gori, kjer razpolagamo z bazenom, nogometnim, košarkaškim in odbojkaškim igriščem. 20. oktobra bo še otvoritev telovadnice, ki bo seveda tudi na razpolago našim ljudem.“

Boris Čerin

ŽIVAHNEJŠE DELOVANJE MLADIH

Kratek sprehod med mladimi v široki potrošnji nam je pokazal, da je predkongresni čas poživljal delovanje na družbeno političnem, kulturnem in športnem področju.

Delo v posameznih TOZD sicer ni bilo povsod enako intenzivno, vendar so v glavnem vsi obdelali resolucijo za 10. kongres, pri čemer so največ časa posvetili tistemu delu, ki zadeva delovne organizacije.

Na sklepe resolucije ni bilo pripomb, bilo pa je precej kritike na račun lastnega dela v TOZD. Analizirali so svoje delo po 9. kongresu in ob tem ugotovili, da je bilo marsikaj narejenega, marsikaj pa bi lahko bilo boljše.

V glavnem velja ugotovitev, da se športnih in kulturnih dejavnosti mladina rada udeležuje, da je bilo v tem smislu tudi precej narejenega, da pa bi kazalo v bodoče še bolj okrepiti družbeno življenje.

DOPIŠUJTE V ISKRO

SESTANEK POLITIČNEGA AKTIVA DO ISKRA — ŠIROKA POTROŠNJA

V sejni dvorani Poslovne hiše v Škofji Loki je bil 6. 11. 1978 sestanek političnega aktiva DO.

Na dnevnem redu je bil pregled obravnave samoupravnega sporazuma o združenju v DO, metodologija sprejemanja ostalih samoupravnih aktov, Statut SOZD, Statut DO, samoupravni sporazum o ustanovitvi Interne banke SOZD Iskra, ostali samoupravni akti, metodologija splošnega samoupravnega dogovarjanja v DO in ostala problematika.

Politični aktiv je ugotovil, da vsklajevanje poteka ustvarjalno in da bo možno uspešno zaključiti referendum, ki je predviden za konec tega meseca.

Boris Čerin

vanja nove delovne sile, manj pa na vlaganju v visoko produktivno tehnologijo. Skratka, investicijski program A in B sta bila izdelana daleč premalo pogumno in nista prinašala v tovarno dovolj možnosti za proizvodnjo, ki bi z svojo produktivnostjo resnično zagotavljala socialno varnost delavcem.

Ta proizvodnja bo organizirana zaradi manjših stroškov na osnovi kooperacije med Iskro, Gorenjem in dansko firmo Danfoss, s katero Iskra že dolgo časa uspešno sodeluje. Vse to in dejstvo, da ima naša temeljna organizacija v Jugoslaviji najboljšo možnost za proizvodnjo večjih količin elektromotorjev, je vplivala na odločitev, da bo ta proizvodnja v Idriji.

Podpisan je tudi samoupravni sporazum o skupnem vlaganju in skupnem rizikom med Iskro in Gorenjem.

Investicija v proizvodnjo pa zahteva moderno — avtomatizirano opremo, ki pa je žal draga. S tem sem hotel poudariti, da gre v tem primeru za tako velika vlaganja, da se iz samih ponudb in prospektov ne moremo odločiti. Za to bodo naši strokovnjaki, zadolženi za investicije, obiskali vse pomembnejše proizvajalce opreme za izdelavo takih motorjev.

Od teh ljudi pričakujemo, da si opremo in tovarne, ki že uporabljajo to opremo, dodobra ogledajo.

Zanima nas vse, predvsem pa dejansko število delavcev na traku, število vzdrževalcev, norme, izmeti, kakšne izdelavne materiale uporabljajo in možnost preskrbe z rezervnimi deli kakor tudi samo uvajanje naših kadrov.

Smatram, da so te stvari veliko pomembnejše, kot zgolj cena in da bodo morali imeti odločilno vlogo.“

Boris Čerin

IZGUBILI SMO DVA DOBRA TOVARIŠA

V petek, 27. oktobra, malo pred deseto uro zvečer, ko sta prihajala na tretjo izmeno, se jima je dogodilo najhujše. Voznik osebnega avtomobila Pavel Pintar, star 27 let, iz Godešiča, je vozil proti Jeprci. Na slabo osvetljenem vozišču skozi naselje Reteče je pri avtobusnem postajališču na sredini ceste tik ob prehodu za pešce zadel naša dva delavca, ki sta izstopila iz avtobusa in se namenila v tovarno. Osební avtomobil ju je zadel tako silovito, da sta bila takoj mrtva. Vzrok za to tragično nesrečo je bila neprimerna hitrost.

In tako ju več ni med nami. Bila sta dobra tovariša in pridna delavca. Mlajši Irfan, komaj 19

let mu je bilo, je bil prizadeven tudi doma. Njegov oče je povedal, da sta imela v planu za naslednje leto adaptacijo hiše, s čimer bi si sin pridobil lastno stanovanje. Zdaj so z njim omahnili tudi načrti.

Starejši Agan, 27 let je v svojem kraju zapustil dva neprekrbljena otroka, eden je v plenici, in ženo, ki bi jim njegova pomoč bila še tolikokrat potrebna. Še posebej ker žena, ki živi na deželi, ni zaposlena.

Nočna izmena, v kateri sta delala, je tako izgubila dva svoja zvesta člana. Izgubila sta se v temi, ki je prišla toliko let prezgodaj.

Novo vodstvo mladih v Avtoelektriki

Pretekli petek so se zbrali v dvorani delavskega samoupravljanja v novogoriški Iskri predstavniki mladih iz vseh devetih osnovnih organizacij ZSMS delovne organizacije Iskre – Avtoelektrike, manjkali so le mladi iz TOZD AET Tolmin. Na seji, ki ji je prisostvoval tudi predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Zmago Lasič in v. d. direktorja splošno kadrovskega področja Pavel Mermolja, so mladi, ki so zastopali skoraj 2000 mladink in mladincev, pregledali dosedanje delo, izvolili novo vodstvo in sprejeli obsežen akcijski program bodočega dela koordinacijskega sveta ZSMS – Avtoelektrika.

POROČILO O DOSEDANJE M DELU

Dosedanji predsednik Jože Orel je podal poročilo o delu koordinacijskega sveta v obdobju od 13. 1. 1977 do 27. 10. 1978. Poudaril je, da se je zveza socialistične mladine v Avtoelektriki kot idejnopolitična sila v zadnjem obdobju aktivno zavzemala z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami za nadaljnje utrjevanje samoupravljanja in družbenopolitičnih odnosov v vseh TOZD in DSSS, kot tudi na nivoju delovne organizacije. V vodstvu ZSMS v Avtoelektriki so se vseskozi trudili, da bi vse mlade člane kolektiva vključili v ZSMS in s tem k boljšemu političnemu delu, saj se je treba zavedati, je naglasil predsednik, da le resnična svoboda samoupravljanja vlije slehernemu človeku delovno moralo in s tem tudi boljši učinek.

ŽIVAHNA PREDKONGRESNA DEJAVNOST

Sicer pa se mladi iz Avtoelektrike upravičeno lahko pohvalijo z nekaterimi delovnimi in političnimi akcijami. Sodelovali so na zveznih in republiških mladinskih delovnih akcijah, ustanovili so pohodno četo, ki je sestavljena iz najboljših mladink in mladincev, sodelujejo z vojniki iz karavle Lovčice, nad katero ima Avtoelektrika pokroviteljstvo, na področju športa so dosegli izredne uspehe, v TOZD – Tovarni malih zaganjalnikov so ustanovili mladinsko kulturno komisijo, ki

nastopa ob raznih proslavah, na področju kadrovske politike v DO imajo tudi „svoj“ glas itd. In vendar z dosedanjim delom niso bili zadovoljni. To je bilo zaznati iz široke in živahne razprave ter iz akcijskega programa za delo sveta v prihodnje.

Nedavno končani 10. kongres ZSMS, ki je bil pretekli mesec v Novi Gorici, je dal mladim nove napotke, nove naloge in smernice, so poudarili v razpravi. Še bolj pa je bilo čutiti predkongresno dejavnost, ki je bila najbolj opazna v TOZD – Tovarni vžigalnih tuljav v Bovcu. V tej TOZD, ki šteje 92 članov ZSMS, so mesec pred kongresom pripravili volilno konferenco, izvolili novo vodstvo in si zadali vrsto nalog. Sklenili so tudi, da ne bodo več nadaljevali z dosedanjim prakso, kjer je bila mladinska organizacija „le na papirju“, pač pa bodo aktivno sodelovali na vseh področjih dela tako v TOZD, kot v delovni organizaciji.

SODELOVATI PRI VSEH DEJAVNOSTIH TOZD

V imenu glavnega direktorja, ki se zaradi odsotnosti ni mogel udeležiti seje, je mlade pozdravil Pavel Mermolja. V razpravi je poudaril pomen ZSMS v Avtoelektriki in apeliral na vse, da se morajo še bolj kot doslej zanimati in sodelovati pri vseh vprašanih, nalogah in delovanju celotne temeljne organizacije. Stremeti morajo, da se z urejanjem delegatskih in

Valter Bensa novi predsednik ZSMS.

Simon Bratuž novi sekretar ZSMS.

družbenoekonomskih odnosov seznanijo vsi zaposleni. Pri obravnavi raznih samoupravnih splošnih aktov ne sme sodelovati le koordinacijski svet ZSMS, z njimi morajo biti seznanjeni vsi mladi v vseh TOZD in DSSS. Prav mladi bi morali biti pobudnik za širše javne razprave pred sprejemom sporazumov in pravilnikov, ki nam jih nalaga zakon o združenem delu, je poudaril Pavel Mermolja.

Zmago Lasič, predsednik OOS je izrazil željo o tesnejšem sodelovanju z ostalimi DPO, saj je to predpogoj za uspešno delo na vseh področjih skupnega pomena.

VALTER BENSA – NOVI PREDSEDNIK

Po predhodnih kandidacijskih konferencah v vseh osnovnih organizacijah ZSMS, so bili obravnavani predlogi za novo vodstvo mladinske organizacije Iskre – Avtoelektrike. Na podlagi teh predlogov, so zbrani mladinci in mladinke soglasno izvolili novega predsednika Valterja Bensa, za sekretarja pa Simona Bratuža. Potem, ko sta se oba zahvalila za izkazano zaupanje in odgovorno nalogo, je podal novi predsednik obsežen akcijski program dela koordinacijskega sveta ZSMS.

Prva in najpomembnejša naloga za mladega človeka je idejnopolitično in kulturno izobraževanje ter izobraževanje ob delu. Zavzeli se bodo, da bodo dokončali osnovno šolo vsi tisti delavci, ki le-te še nimajo dokončane. Skrbeli bodo, da bo v okviru potreb DO dana slehernemu članu kolektiva možnost izobraževanja ob delu.

Sklenili so, da se bodo udeleževali politične šole in ostalih oblik izobraževanja, ki jih bo organizirala občinska konferenca ZSMS Nova Gorica in KS SOZD Iskra. Organizirali bodo seminar o sistemu poslovanja DO. Na razpis štipendij za izobraževanje ob delu bodo dali predloge in pripombe. Mlade delavce bodo osveščali, da se bodo borili za izboljšanje družbeno-ekonomskega, samoupravnega in socialnega položaja delovnega človeka. Politično in moralno bodo vplivali na mlade ljudi v DO za pravilno odločanje, sodelovali bodo pri reševanju stanovanjskih problemov mladih in pri skrbi za otroško varstvo.

Vključevali se bodo v reševanje problemov nagajevanja, obravnavali bodo vse samoupravne splošne akte in sodelovali pri njihovem izvajanju. Dosledno bodo izvajali načela delegatskega sistema: tesna povezanost z mladimi – delegati v samoupravnih organih in SIS. Zavzemali se bodo za pravilno kadrovske politiko v delovni organizaciji. Ob sprejemu novih članov v DO, jih bodo seznanili z delom v ZSMS v Avtoelektriki. V Zvezo komunistov bodo kadrovali mlade, ki so se z delom in primernim obnaša-

Živo pričevanje naših borcev

Pred nedavnim se je v našem obmorskem mestu Budvi končal 8. kongres Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije. Kongres, ki je potekal v trenutku, ko vse organizirane socialistične sile na čelu z zvezo komunistov krepijo zgodovinsko bitko za praktično uveljavitev vladajočega položaja delavskega razreda in delovnih ljudi v družbeni re-produkciji, so budno spremljali tudi borci Iskre Avtoelektrike. Prav v času kongresa se nam je zdel najprimernejši trenutek za kratek pomenek s predsednikom aktiva zveze borcev v Avtoelektriki Živkom Kokljem.

„Kongresno delo smo vsi borci v naši delovni organizaciji budno spremljali, prav tako tudi nedavno končani kongres ZK Slovenije in Jugoslavije ter kongres slovenske mladine. Že pred začetkom našega borčevskega kongresa smo se organizirali po delegatskem sistemu tako, da imamo v vsaki TOZD, kjer so najmanj trije člani ZB, organizirane aktivne zveze borcev.“

V Avtoelektriki je skupno 89 članov zveze borcev, polovica teh pa ima status ZB. V temeljnih organizacijah v Novi Gorici je 56 članov, v AET Tolmin 11, v tovarni vžigalnih tuljav v Bovcu 15 in v tovarni odlitkov Komen 7 članov. V vseh temeljnih organizacijah smo delegatsko zastopani v vseh samoupravnih organih od DS DO do raznih komisij. Torej se lahko pohvalimo, da smo glede na delegatski sistem, kateremu je prav naš 8. kongres dal največ poudarka pravilno organizirani in, da je naše delo pravilno usmerjeno.“

Kakšen je program dela vaše organizacije v prihodnje?

„Naš program dela je v celoti zasnovan na priporočilih in sklepih kongresov ZK in ZKB. Torej so vse naše aktivnosti, ki jih že in jih še bomo izpeljali, naslanjajo na kongresne dokumente. Naša glavna skrb in dolžnost je vsekakor še nadalje prenašati tradicije narodnoosvobodilne vojne na mlajšo generacijo, na vse mlade, ki jih je v naši delovni organizaciji prek 1000. Še naprej bomo skrbeli za klimatska zdravljenja naših članov, za periodične zdravstvene preglede, za razreševanje raznih socialnih problemov itd.“

Z veseljem ugotavljamo, da smo veliko teh problemov že zadovoljivo rešili, prav tako pa smo skoraj v celoti rešili stanovanjske stiske naših članov. Še naprej bomo poizkušali pripravljati organizirana srečanja članov ZB naše DO, kot tudi z ostalimi člani iz drugih DO ter obisk najznamenitejših partizanskih postojank.

Letos smo organizirali za 18 naših članov skupen izlet v Sovjetsko zvezo, kjer smo obiskali Moskvo in Leningrad, še najdlje pa smo se zadržali v Volgogradu, nekdanjem Stalingradu. Tu smo si ogledali kraje, kjer je potekala znamenita stalinograjska bitka in veliko spomenikov, ki so postavljeni v spomin na to bitko. Za ta izlet je prispevala naša organizacija plačilo dve tretjini stroškov iz sklada skupne porabe.“

„V novogoriški občini so razne delovne organizacije zgradile svoje obrate na obmejnih in strateško zelo pomembnih območjih (Vozila v Lokovcu, Iskra na Ligu, itd.). Kakšnega pomena so ti obrati po vašem mnenju?“

„Na prvi pogled bi človek pomislil le na to, da so ti novozgrajeni obrati le zato, da zastavijo izseljevanje prebivalcev iz teh odročnih krajev in, da se v njih zaposli domača delovna

sila, predvsem ženske. Vendar ni tako. Naša usmeritev, točneje usmeritev tovarne velikih zaganjalnikov, da je zgradila nov obrat na Ligo, kjer je danes že 28 zaposlenih, je še kako pomembna.“

V času NOB so prebivalci teh krajev nosili najhujše breme, bili so pod stalnim pritiskom sovražnika in vendar niso klonili. Vzdrževali so naše borce in jim pomagali. In naša družba ni pozabila na njihov prispevek k osvoboditvi, zato se jim je hotela za njihov trud vsaj delno na ta način oddolžiti. Seveda so ti obrati tudi drugega pomena, saj bi v morebitni tretji katastrofi – sicer nam borem ne več toliko, bolj mlajši generaciji, služili v obrambne namene, bodisi za namensko proizvodnjo, ali za skladišča.“

„Nepozabnih dogodkov iz NOV je vsekakor zelo veliko. Se mogoče še spomnite dogodka, ki se vam je najbolj vtisnil v spomin, dogodka, ki ga ne boste nikoli pozabili?“

„Da, na dogodek, ki ga bom sedaj povedal, sem se spomnil prav zato, kjer se je pripetil v bližini kraja Komen, kjer je bila letos osrednja republiška proslava ob 35. obletnici sklepa o priključitvi Slovenskega primorja k matični domovini.“

Še živo se spominjam, kako je četa južnoprimorskega odre da na čelu z narodnim herojem Stjenkom napadla motorizirano nemško-italijansko kolono na poti Komen–Branik ter jo popolnoma uničila. Samo enemu sovražnemu vojaku je uspelo pobegniti v postojanko Komen. Zaradi te akcije se je sovražnik maščeval tako, da je požgal Komen in Branik, prebivalce teh vasi pa odpeljal v zloglasna koncentracijska taborišča.“

Ta napad omenjam tudi zato, ker je pri njem sodelovalo večje število članov naše organizacije in zato, ker je bilo med izgnanci v taborišča veliko članov našega kolektiva, ki so kot nedorasli dotrpeli vsa grozodejstva neusmiljene in trde sovražnikove roke. Ob napadu na nemško-italijansko kolono sem bil v zavarovanju te borbe blizu vasi Gabrovica, takoj po končanem boju pa smo vsak po svojih močeh pomagali ranjenecem.

To so živi spomini na hude dni naše revolucije, ki se ne smejo nikoli več povrniti.“

Marko Rakušček

Mladinke in mladinci poslušajo poročilo predsednika.

Na isti dan, ob isti uri, ko se je pričel v Mariboru 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije, so se v dvorani delavskega samoupravljanja v Iskri – Avtoelektriki zbrali predstavniki osnovnih organizacij sindikata in predstavniki družbenopolitičnih organizacij vseh TOZD lociranih v Novi Gorici na skupni, svečani seji, posvečeni kongresu slovenskih sindikatov. Predsednik OOS iz TOZD Tovarne velikih zaganjalnikov Gabrijel Eržen je vse zbrane seznanil s potekom in delom kongresa ter prebral pozdravno brzojavko, ki so jo poslali udeležencem kongresa, med katerimi je bil tudi delegat iz novogoriške Iskre Jože Vodopivec. V brzojavki so poudarili prepričanje, da bo kongres delovni dogovor slovenskih sindikalnih delavcev za delo v naslednjih štirih letih ter da bodo stališča in sklepi še bolj pripomogli k vsestranskemu razvoju samoupravnih, družbenoekonomskih odnosov in delavskega samoupravljanja v naši socialistični Jugoslaviji.

V čast kongresa so mladi iz vseh TOZD okrasili delovne prostore, na dvoriščne zelenice pa so postavili panoje s kongresnimi plakati. V Sempetru, kjer ima sedež delovna organizacija, pa so postavili velik transparent s pozdravi kongresu tega tritisoč članskega kolektiva Iskre – Avtoelektrike.

Delovno predsedstvo KS ZSMS Avtoelektrike.

DRUŽINSKI PRAZNIK V FERITIH

„Naj bo to naše praznovanje delovnih jubilejev družinski praznik ob 26-letnici naše TOZD“, je dejal govornik ob uvodu v slovesno podelitev jubilejnih nagrad in priznanj TOZD, občinskih priznanj in odlikovanja tovariša Tita, v petek, 27. 10. Slavnostno sejo DS je začel predsednik DS in dal besedo slavnostnemu govorniku Dušanu Dolničarju.

SPOŠTOVANE TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Leto je minilo od 25-letnega jubileja, ko smo lani odpirali rekonstruirano tovarno tu v Stegnah ter nove prostore v Ljubnem in Solčavi. Današnji jubilej ne obeležuje podobne pridobitve, vendar je še bolj pomemben: naša pozornost je posvečena ljudem, ki vse to ustvarjajo: odlikovancu, trem jubilarom 20 in devetim jubilarom 10-letnega dela, 7 dobitnikom priznanja TOZD Feriti – 4 članom kolektiva in trem, ki niso člani našega ožjega kolektiva ter dvema dobitnikoma priznanja za razvijanje samoupravljanja in sindikalnega delovanja, končno pa tudi sprejetim 13 novim članom ZK.

V navadi je, da ob jubileju pregleamo, kaj smo storili in kaj moramo storiti v bodoče, da bomo bolje živeli. Spričo rezultatov, ki jih izkazuje naša temeljna organizacija, lahko ugotovimo, da smo od prejšnjega jubileja delovali uspešno. Naj v kratkem navedem, kaj smo, kaj nismo in kaj moramo še storiti. Obseg rasti tovarne presega 50 % tudi v tem letu. Že letos – torej dve leti prej – bomo dosegli raven, ki smo si jo postavili za zadnje leto srednjeročnega plana 76–80.

Izvoz je že dve leti kritičen – prvič letos je nižji od uvoza, a se mora – in se po vseh letošnjih akcijah tudi bo – v prihodnje popraviti.

Od lanskih 25 % smo letos prešli na 33 % profesionalnega programa. Čeprav neopazno, smo tudi letos organizirali v lani pridobljenem drugem objektu v Ljubnem, delavnico za profesionalne navite komponente. V teku je investicija, vredna skoraj 10 milijonov dinarjev za izpopolnitev opreme za poskusno proizvodnjo magnetnih feritnih mas iz domačih surovin, opreme za delno avtomatizacijo proizvodnje navitih komponent in instrumentarija za profesionalne meritve, za katero je doma možnost, da bo izpeljana do sredine prihodnjega leta.

Upamo, da bomo hkrati uspeli s pomočjo vseh faktorjev in zdrževanja sredstev v okviru IEZE izpeljati rekon-

strukcijo prostora za prehranjevanje delavcev. Tako upamo, da bomo ob naslednjem „rojstnem dnevu“ TOZD Feriti lahko spet pokazali nekaj novega.

Stopnja inovativnosti programa smo zadržali. Spisek izdelanih pozicij se je v enem letu povečal za 25 feritnih izdelkov, 20 navitih komponent in 100 pozicij za metacont.

Izboljšali smo lastnosti nekaterih feritnih mas in jih tako uvrstili med profesionalne ter osvojili osnovno maso za program pozistorjev. Osvojiti bi morali še več novih izdelkov, če bi hoteli uspeti dovolj hitro zagotoviti zadosti orodij, predvsem za plastiko, kovinske dele in velika orodja za segmente. To je tudi naloga, ki jo moramo v bodoče neodložljivo rešiti.

Če kdaj, potem lahko trdimo, da je bil v zadnjem letu storjen velik korak naprej v smeri udeležbe delavcev v samoupravljanju. Dvignila se je raven priprave materialov za seje samoupravnih organov. Porodne krče so prebolele naše „Informacije“, ki naj na razumljiv način informirajo vsakega delavca o dogajanjih v vseh delih TOZD. Morda največji uspeh pa je resničen začetek vplivanja delavcev na delitev osebnega dohodka na osnovi rezultatov dela, ki se odraža v vsakomesečnem ocenjevanju delavcev med seboj.

Zavedati se moramo, da je za izpeljavo takega načina ocenjevanja brez hujših konfliktov, potrebna visoka stopnja osveščenosti, tako predlagateljev, kot vseh delavcev. Očitno naš kolektiv tu ni zadnji.

Tudi ureditev osnovnih samoupravnih aktov v skladu z zakonom o združenem delu in dogovarjanje o organiziranju v delovno organizacijo IEZE poteka tako, da lahko verjamemo, da bomo imeli medsebojno povezovanje učinkovito urejeno.

Prvič letos smo resno posegli v organizirano izrabo sredstev za stanovanjsko graditev in ta sredstva tudi maksimalno oplo dili z bančnimi krediti. Odobrenih je bilo 1,30 milijonov din 13 prosilcem. Kaže, da bomo uspeli ob zaključnem računu prvič odvesti v ta namen tudi nekaj sredstev iz sklada skupne porabe.

Jubilanti in nagrajenci iz TOZD Feriti.

INDUSTRIJA AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV, NOVA GORICA

Novo vodstvo mladih

(Nadaljevanje z 11.strani)

bodo pri evidentiranju kandidatov za delegate v samoupravnih organih in SIS. Skrbeli bodo za čimboljše in pravilno informiranje članov OO ZSMS in ostalih članov kolektiva. V ta namen bodo izdajali „zeleni obveščevalci“, dvakrat letno bodo organizirali seminar o poslovanju DO, zavzemali se bodo za jasno tolmačenje samoupravnih splošnih aktov in poročil o poslovanju TOZD in DO.

Z ostalimi DPO bodo sodelovali in usklajevali aktivnosti. Vključevali se bodo v program dela OK ZSMS Nova Gorica in KS ZSMS SOZD Iskra. Izva-

jali bodo program sodelovanja z vojak iz obmejne karavle Lokvica. Sodelovali bodo na vseh srečanjih mladih v okviru ZSMS Nova Gorica in SOZD Iskra. Skrbeli bodo za organizacijo in razvoj klubskih dejavnosti in komisij, ki že delajo. Te so: komisija za informiranje, kulturo, obujanje revolucionarnih tradicij, pohodna četa, v prihodnjem letu pa bodo ustanovili foto klub in planinsko sekcijo. Zavzemali se bodo za pravilno kadrovanje mladih, ki bodo želeli sodelovati na mladinskih delovnih akcijah.

Program dela mladih v Avtoelektriki je dokaj obsežen in dobro sestavljen. Delali bodo in program izpeljali, v to smo prepričani!

Saj to hočejo in tudi zmorejo.

Njihovi cilji so jasni, volje za doseg le-teh pa je dovolj.

Marko Rakušček

Alojz Perko sprejema odlikovanje predsednika Tita iz rok predsednika IS SO Šiška Jožeta Dimnika.

Če pravimo, da je današnje slavlje namenjeno predvsem ljudem, ne moremo mimo ugotovitve, da smo v tem letu napravili velik korak v krepitvi kadrovske strukture. Na novo smo pridobili 6 delavcev z visoko in višjo izobrazbo, tako je trenutno od 300 zaposlenih, kolikor šteje danes naš kolektiv, že 14 delavcev z visoko in višjo izobrazbo, od tega 10 inženirjev, ki vsi ustvarjajo pogoje za hitrejšo rast tovarne s tem, da razvijajo nove

izdelke, pilijo tehnologijo izdelave in načrtujejo nove naprave, da bi dosegli večjo produktivnost in ekonomičnost proizvodnje.

Kar je za naše kadre najbolj razveseljivo pa je verjetno to, da se velika večina ne zadovoljuje le s povprečnostjo, ampak hoče ustvarjati več, želijo biti nadpovprečni. To pa je porok za še hitrejšo nadaljnjo rast vseh delov tovarne.

Če smo ob lanskem jubileju ugotovili, da smo se konsolidirali, potem lahko trdimo letos, da prehajamo v progresivno TOZD v okviru IEZE in vse Iskrine industrije.

Naj ob koncu čestitam vsem današnjim slavlencem z željo, da svojo pripadnost temu kolektivu – bodisi kot jubilarji, ali dobitniki priznanj – še v naprej zadržijo in z željo, da bi se jim vsako leto pridružili še novi.

Nato je sledila podelitev jubilejnih nagrad. Priznanja sta podelila predsednik DS in predsednik OO sindikata in sicer so jih prejeli: za 20-letno delo: Florjana Perme, Pavle Šega in Francka Trontelj; za 10-letno delo: Marija Bergant, Evgen Ivanič, Cirila Muhič, Darinka Narat, Djurdja Šneler, Ivan Travnik, Franc Zalaznik, Janez Jaklič in Janko Sitar.

Na predlog družbenopolitičnih organizacij TOZD pa sta dobila občinsko priznanje za angažiranje pri uveljavljanju delegatskega sistema v

preteklem obdobju v občini Šiška: Zarko Kranjc in Florjan Mlinar.

Priznanja DS TOZD Feriti za zavzeto in uspešno delo pri razvoju tovarne so prejeli: Radenko Stevanović, Naja Muratagić, Vojin Gardašević, Niko Lubinič, Branko Medič, Marko Mrak in Stanko Nikolič. Od zunanjih sodelavcev pa so dobili ta priznanja Franc Šifrar, zasebni kooperant ter Branko Dolinar in Malovrh Lojze, oba iz komercialne službe IEZE.

Za tem je predsednik IS SO Šiška Jože Dimnik podelil odlikovanje predsednika Tita Alojzu Perku, ki je s požrtvovalnim delom, tovariškim odnosom do sodelavcev in aktivnim delom v samoupravnih organih zaslužil to visoko priznanje.

Besedo je slednjič povzel glavni direktor DO IEZE Gojmir Blenkuš in je izrekel čestitke vsem jubilarom, nagrajencem in dobitnikom priznanj. Hkrati je čestital kolektivu k velikim uspehom, ki so jih dosegli zlasti v zadnjih dveh letih. „Lani za srebrni jubilej je TOZD našla samo sebe“, svojo programsko usmeritev in predvsem svoje solidno mesto na domačem in tujem trgu“. Zlasti je pohvalil visoko kvaliteto izdelkov in profesionano raven, ki so jo z velikimi napori dosegli. Zaželel je vsem mnogo uspeha v proizvodnji in celotnem poslovanju.

F. Kotar

TOZD FERITI

Novih 13 članov ZK

V četrtek 26. oktobra so v TOZD Feriti v Zvezo komunistov sprejeli 13 mladih novih članov. Ta sprejem je pomemben zlasti zato, ker so novosprejeti komunisti vsi razen enega člana iz neposredne proizvodnje. Nove člane je v imenu občinskega komiteja občine Šiška pozdravil in jim čestital Otmar Zorn.

Na intimno slovesnost so se zbrali vsi člani osnovne organizacije ZK v TOZD Feriti. Nove člane je nagovoril sekretar OO Bojan Gardašević in izrazil veselje nad izvršeno nalogo kongresov ZK, naj bi vrste komunistov pomladili, izpolnili z mladimi zlasti iz neposredne proizvodnje. Poudaril je tudi, da se je osnovna organizacija tako pomladila in povečala, da zdaj šteje 36 članov, kar je 14 % vseh zaposlenih v tovarni.

Nato je pozdravil nove člane in jim čestital član občinskega komiteja ZK občine Šiška Otmar Zorn. Med drugim je dejal: „Organizacija, kakršna je vaša, ki bo imela dovolj sposobnih članov ZK iz neposredne proizvodnje, bo mnogo pripomogla k doseganju ciljev Zveze komunistov, lastnih in ciljev vse naše družbe.“

Nato je vsem novim članom čestital tudi direktor TOZD Dušan Dolničar: „Ponosen sem, da lahko čestitam tolikim novim komunistom iz naše TOZD, zlasti zato, ker so zadostili trem ostrim kriterijem, ki smo jih postavili v naši OO ZK za sprejem: delavnost, pravilna družbenopolitična naravnost in samoupravna usmerjenost. Te temeljne lastnosti tolikega števila naših mladih komunistov pa so jamstvo, da bo naša tovarna še bolj uspevala, da bo kolektiv delal bolje in več.“

Tri nove člane ZK smo povprašali, s kakšnimi občutki vstopajo v vrste komunistov. Takole so povedali:

ŽURA MITJA, RTV mehanik: Sprejem v ZK mi pomeni dodatno zadolžitev in dodatne odgovorne dolžnosti do družbe in naše samoupravne ureditve in seveda do kolektiva, v katerem delam. Mislim, da bomo morali še več pozornosti posvetiti dvigu produktivnosti, da bomo

Novi člani OO ZK v TOZD Feriti.

tako več prispevali za družbo in bo tudi za nas od večje pogače ostal večji kos.

MIKLAVČIČ BREDa, ekonomski tehnik: Zame se s članstvom v ZK ne bo življenje bistveno spremenilo, saj vem, da moram svoje delo temeljito opraviti. Zaupanje tovarišev, ki so me sprejeli v ZK je le še nova spodbuda, da bom delala še bolj odgovorno in se še bolj tvorno vključevala s samoupravne tokove in akcije družbenopolitičnih organizacij. Predvsem pa je

RADENKO STEVANOVIĆ, delavec: Da sem sprejet v Zvezo komunistov mi mnogo pomeni, zlasti pa sem vesel zaupanja tovarišev iz ZK, ki so me sprejeli medse. Za nas mlade je velika čast, da smemo biti v avantgardi naše družbe, hkrati pa je to velika obveznost do dela v tovarni, v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

FY

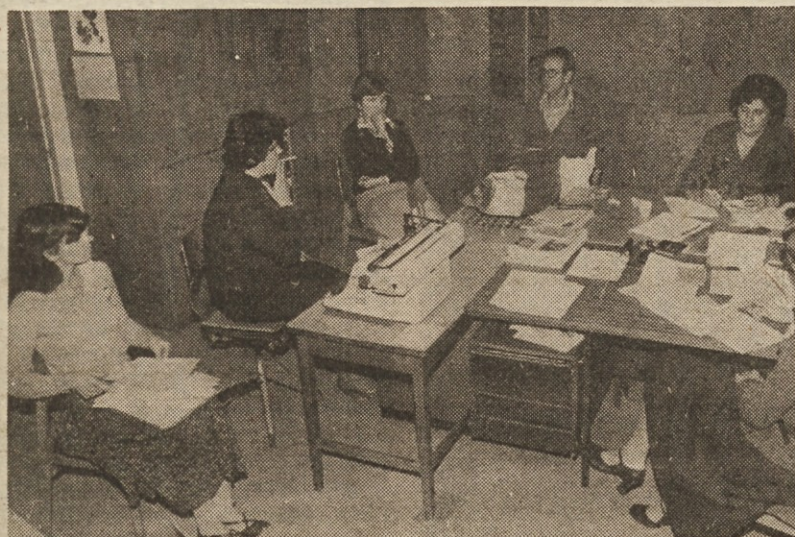

TOZD ELEKTROLITSKI KONDENZATORJI MOKRONOG: Zdene Schmautz, tehnik v razvoju, je v soboto, 14. oktobra s kolegi betoniral svojo jadrnico. Porabil je načrt prof. Jereba, je pa po lastni zamisli načrte precej izpopolnil. Ladja bo dolga 8 metrov, imela bo dva motorja: glavnega z 12 KM in pomožnega za občasno pomoč z 10 KM. Tako bo jahta zmogla kakih 7 morskih milj na uro, ali 14 km.

S kamero po TOZD

TOZD FERITI – DE SOLČAVA. V krajevni skupnosti Solčava je glasilo ZB TV-15 organiziralo ustni časopis, oz. delovni pogovor. Udeležili so se ga najvišji predstavniki občine Mozirje s predsednikom Hinkom Čopom na čelu, zastopniki Gozdnega gospodarstva, ZB, SZDL, PTT in drugi. Vsebinsko bo objavljena v TV-15. Na razgovoru je bil tudi direktor TOZD Feriti, ki ima svojo delovno enoto v Solčavi in ta zaposluje kar 24 % vseh zaposlenih v tej KS. Elektronska industrija je idealna za ta pasivni, pa vendar čudoviti gorski svet, ker ne onesnažuje okolja – tako so ugotovili sogovorniki, ki so pretresli vprašanja kmetijstva, gospodarstva nasploh, SLO, ZB, ZSMS in vprašanje kulture in šolstva.

DSSS: Ker je v IEZE v javni razpravi kar šest osnutkov samoupravnih splošnih aktov, je razprava zelo živahna in sindikalne skupine so zelo agilne. Na sliki je sindikalna skupina splošnih služb DSSS.

SINDIKALNA ORGANIZACIJA DSSS je namesto letnega piknika organizirala in sofinancirala izlet ali bolje ekskurzijo delavcev v Benetke, Verono, Bardolino in Sirmione. Nazaj grede pa so si ogledali še Padovo. V soncu lepe jeseni je bil obisk renesančnih in drugih spomenikov čudovito doživetje. Na sliki: IEZEjenci pri Katullovi jamah ob Gardskem jezeru.

SKUPNE SLUŽBE: V torek, 17. 10., so prišli v IEZE najvišji predstavniki občine Šiška s predsednikom SO Francem Dejakom. Z vodilnimi delavci Industrije elementov so se pogovarjali o gospodarskem položaju v tej DO in bodočem razvoju, predvsem na področju Stegen. Ob sprejemanju teh informacij so dali vso podporo ukrepi, predvidenim v srednjeročnem načrtu. Popolnoma soglašajo s konceptom razvoja DO in TOZD na področju industrijske cone v Stegnah. Priporočili pa so uskladitev razvoja z vsemi TOZD v Stegnah pri gradnji in investicijah, zlasti pri gradnji infrastrukture družbenega standarda. Strinjajo se tudi, da je treba čimprej urediti položaj prometa na tem kompleksu, ukrepati pa je treba hitro in dolgoročno.

INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA

V devetih mesecih v Trbovljah dobro gospodarili

V Trbovljah so se pred leti ubadali v Iskri z velikimi težavami. Zadnji dve leti pa so s sanacijskimi ukrepi stanje ne le normalizirali, ampak celo prese-gajo pričakovanja. Prve tričetrt leta so zaključili uspešno, v zadnjem trime-sečju pa bodo nadoknadili zamujeno v izvozu in tako presegli načrtovane poslovne uspehe.

Konec septembra so dosegli 88,10 % fizičnega obsega proizvodnje, prodali 70 % načrtovanih količin. Izvozili so za 32 milijonov dolarjev, ali 30 % S celotnim prihodkom so 5 % nad programom, ostanek dohodka pa je 3,4 % nad načrtovanim. Maso OD so povečali za 2,2 % in v sklade namenili ob polletju 1.608.000 din. Do konca leta bodo izvozili za 2,6 milijona dolarjev in tako bodo dosegli predvideni izvoz.

Imeli pa so tudi nekaj težav z nabavo opreme iz sanacijskih sredstev. Ta se je zakasnila in zato delajo s polno paro šele zadnje četrtletje. Izvoz je v začetku leta stagniral, ker ni bilo ustreznih pogodb, zato so z izvozom pohiteli drugo polovico leta in bodo tudi zamujeno nadoknadili. Sicer pa imajo za polprevodniško tehniko zelo dobro konjunkturo in lahko bi prodali še več, če bi jim to dovoljevale zmogljivosti.

Kotar

Zakaj tako?

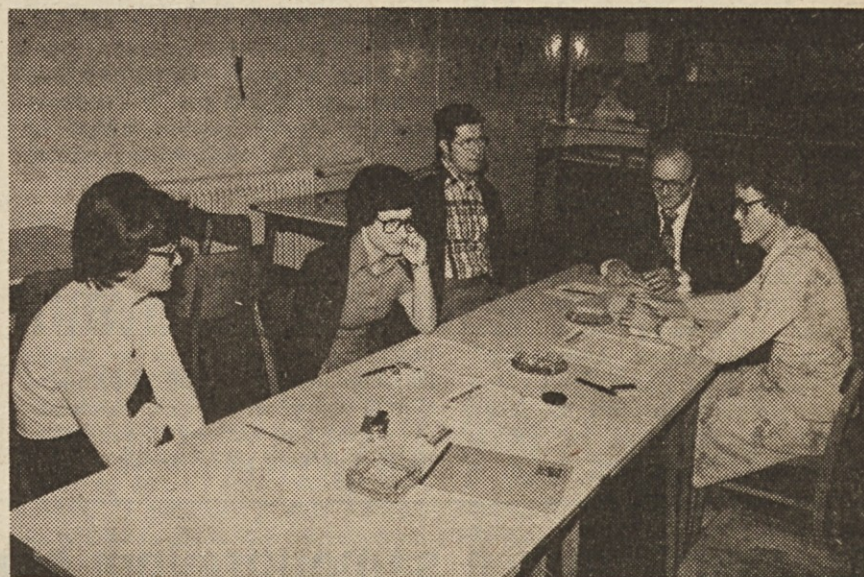
V sredo, 11. oktobra, je bila na Stegnah seja časopisnega sosveta in uredniškega pododbora Industrije elementov. Od dvajsetih delegatov teh dveh samoupravnih organov in petih vabljenih zastopnikov družbenopolitičnih organizacij je prišlo 5 (pet) delegatov.

Tisti, ki smo prišli na sejo, smo ugi-bali, zakaj je tako. Je sindikatu, mladini in ZK vseeno, kako smo obvešče-ni? Je vse tako idealno urejeno, da ni več kaj dodati? Kdo bi to vedel, kaj so mislili tovariši in tovarišice, ki niti dvakrat na leto ne utegnejo opraviti funkcije, ki jim jo je zaupal delavski svet.

Pa ne manjka problemov, niti za-nimivih tem, ki bi jih v IEZE morali rešiti, da bi zlasti v nekaterih TOZD bilo obveščanje bližje kolektivom. V pogovoru smo se pomenili o vrsti zadev, ki tiščijo delavce po tovarnah. Pa nihče nič ne reče, nič ne zapiše,

Vhod v tovarno polprevodnikov v Trbovljah.

„Mini“ seja Časopisnega sosveta in Uredniškega pododbora v IEZE.

kakor da se to kolektivov ne tiče. Naše pisanje, govorjenje na sestankih in obveščanje preko oglasne deske in s pismenimi informacijami je še vse pre-malo kritično, premalo je globine in širine.

V Trbovljah, v TOZD Feriti in v Žužemberku so sicer ustanovili lastne informativne biltene, s katerimi obveščajajo kolektive v TOZD o poslovanju, samoupravnem in političnem dogaja-nju ter proizvodnji v domačih hišah.

To je gotovo velik napredek, saj je pisana informacija v rokah vsakega de-lavca mnogo več, kakor list na oglasni deski, ki ga mnogo delavcev sploh ne opazi.

Vsekakor pa bo treba resneje vzeti informiranje v DO. Tudi delegati bodo morali tvornejše sodelovati pri tem, saj bo le tako IEZEjeva stran v Iskri naša, odraz tistega, kar hočemo, kar nas zanima in kar delamo.

FY

INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO, LJUBLJANA

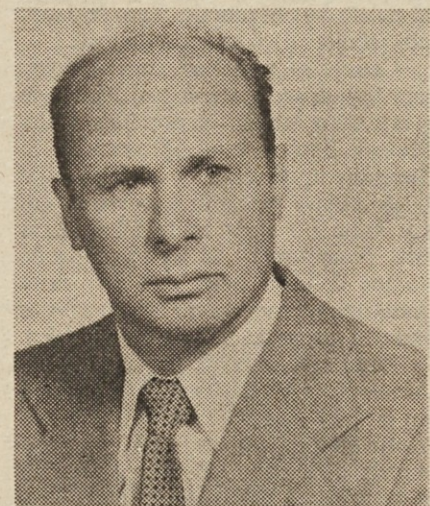
Osebnost sem optimist

Obdobje sprememb v organiziranju nove Avtomatike zahteva od vsakega delavca izredno delovno disciplino. Za Vreček Franca dipl. ing. in v. d. člana kolegijskega poslovodnega odbora za področje elementov in naprav bi lahko rekli, da je na njemu lasten – tih in skromen način vložil v Avtomatiko del sebe.

Glede na to, da Iskro kot SOZD dobro poznate, ste se v času vašega dosedanjega delovanja z Avtomatiko že okvirno srečali. Ali nam lahko poveste, kakšen je bil vaš vtis o Avtomatiki kot delovni organizaciji ob času vašega prihoda?

Z delovno organizacijo Avtomatiko in njenimi temeljnimi organizacijami sem uspešno sodeloval že na pred-hodnih delovnih zadolžitvah. Nekateri sodelavci so me v šali včasih imenovali „telaš“. Priznam, da me ta vzdevek ni prav nič motil, saj je veljala takratna TELA za vzorno organizacijo.

Ob ustanovitvi delovne organizacije Avtomatika so nastali problemi, ki so težko primerljivi z ustanovitvijo ostalih delovnih organizacij v okviru SOZD Iskra. Vsaka od temeljnih organizacij je imela svojo pred-zgodovino. Tela in SVN sta nastali iz bivše delovne organizacije TELA, Inženiringi so prišli iz bivšega IC, Napajanja so prišla iz bivše Elektro-mehanike, Orodjarna je bila nedono-šenček prvega večjega investicijskega posega nekoč centralno vodene Iskre, Ela in Tio pa sta ne dosti pred tem vstopila v Iskro in sta se do tedaj več ali manj po imenu priključili. Zaradi tega, ker so dale posamezne strukture prednost reševanju ožjih interesov in ker združene funkcije niso zadovoljivo opravljale svojih nalog, se je stanje iz dneva v dan slabšalo. Posamezne funkcije so se izvajale na več mestih in to ne usklajeno, prišlo je do prekri-vanja proizvodnih programov do

Franc Vreček, dipl. ing.

direktne konkurence na trgu in nazadnje do teženj formiranja mini-podjetij, ki bi ga v nekaterih primerih lahko označili kot navadno „vrtičkarstvo“. Procesi za sanacijo niso uspeli, ker se po eni strani že sprejeti sporazumi in dogovori niso izvajali, oziroma so si jih posamezniki razlagali vsaka po svoje, po drugi strani pa je bilo onemogočeno spre-jetje novih sporazumov, ker so pri dogovorih prevladovali parcialni interesi med skupinami.

Vaš prihod soupada z obdobjem sprememb v organiziranju Avtomatike in z izdelavo nove programske usme-ritve te delovne organizacije. Kakšen pomen imata po vašem mnenju tako Samoupravni sporazum o spremem-bah v organiziranju delovne organi-zacije in spremembah samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo kot Elaborat o program-ski usmeritvi za razvoj Avtomatike?

Elaborat o programski usmeritvi in samoupravni sporazum o spremembah v organiziranju in združevanju v delovno organizacijo predstavljata

brez dvoma temeljna akta za nadaljnji razvoj Avtomatike. Oba dokumenta izhajata iz ocene razvoja proizvodnih programov in iz delitve dela pri izva-jujanju posameznih funkcij. Posebnost obeh dokumentov je v tem, da obrav-navata predvsem srednjeročni razvoj in da sedanje stanje upoštevata le toliko, kolikor je to potrebno za čim bolj nemoten prehod v novo Avtomatiko. Bistvena ugotovitev programske usmeritve je v tem, da ima Avtomatika vrsto perspektivnih programov in da so ti programi medsebojno povezani, saj je možno vsak delež elementov vgraditi v naprave in velik del naprav v sisteme oziroma celotna postrojenja. V tozdihi materialne proizvodnje združujejo delo delavci po tehnoloških specializacijah v tozdihi skupnega pomena pa delavci, ki so specializirani po funkcijah. Tako delitev dela nam omogoča idealne pogoje za prehod na dohodkovne odnose.

Kakšne možnosti ima Avtomatika za razvoj proizvodnje in plasiranje na domači in tuji trg iz programov elementi avtomatike in naprave za avtomatizacije?

Na področju elementov avtomatike je bila že dosedanja programska usmeritev grajena na veliko serijski proizvodnji za domači trg in izvoz. Že danes gre ca. 18 % te proizvodnje na zunanji trg in to pretežno v razviti svet s konvertibilnimi valutami. Za bodočnost smo se dogovorili, da taka osnovna programska usmeritev ostane nespremenjena, da pa bomo pri novih izdelkih dali prednost tistim elemen-tom, ki jih rabimo za lastno proizvod-njo naprav in sistemov. Na področju naprav predvidevamo povečano udeležbo na zunanjih trgih in

(Nadaljevanje na 14.strani)

Osebnost sem optimist

(Nadaljevanje s 13.strani)

prednost pri osvajanju tistih naprav, ki jih vgrajujemo v sisteme v Iskri oziroma jih vgrajujejo v sistem partnerji, s katerimi imamo dolgoročne pogodbe o poslovno tehničnem sodelovanju. Dosedanje analize so pokazale, naslednje tržne možnosti:

delovne naloge medsebojno prepletajo. Za vsako nalogo, ki je lahko osnovana na čisti strokovni oceni, je potrebno pridobiti širok krog sodelavcev oziroma somišljenikov. Samo pod tem pogojem se je možno primerno organizirati. Vsaka konstruktivna razprava pa koristi tudi delavcu – strokovnjaku, saj na ta

anarhijo, neupoštevanje napredka in sprememb v stagnacijo, oboje pa brez dvoma v brezizhodnost.

Kako gledate na nadaljnje možnosti sporazumevanja?

Osebnost sem optimist, saj se število pristašev takega načina dela in takih organizacijskih in programskih rešitev iz dneva v dan večja. V zadnjem času sem bil prisoten na številnih sestankih in zborih, kjer smo z delavci novih tozdov in predstavniki občin-

programov Iskre, je glavna perspektivna veja Iskre. Zato bo pri vas potrebna koncentracija sil in osvajanja znanja. Več kot potrebno bo biti agresivnejši, več bo potrebno investirati in prenehati z lokalizmom, da se svet neha na pragu tozda. Zavedati se morate, da se tako čvrsta in izredno perspektivna programska orientacija lahko izpelje samo z izredno funkcionalno povezanostjo vseh TOZD Avtomatike“.

POVEZAVA:

O omenjeni problematiki so razpravljali tudi na sestanku osnovne organizacije ZK TOZD TELA 26. oktobra in v razgovoru med člani kolektiva TOZD TELA, predstavniki

SOZD Iskra in glasila Komunist, ki je bil 2. novembra.

Iz sklepov, ki so jih sprejeli člani osnovne organizacije ZK izhaja, ponovna potrditev, da sta tako programska usmeritev kot samoupravna organiziranost v skladu z zakonom o združenem delu. Da je potrebno takoj prekiniti vsako akcijo širjenja dezinformacij in kakršnih koli akcij, ki rušijo načrtano pot ter analizirati nastalo škodo kot posledico vzrokov vnašanja nemira v kolektiv.

Medtem ko bodo sklepne ugotovitve razgovora s predstavniki glasila Komunist objavljene v naslednji številki glasila.

Š. D.

Program	Leto 1978				Leto 1982			
	vrednost (000 din)	poraba v Iskri %	domači trg %	Izvoz %	Vrednost (000 din)	poraba v Iskri %	Domači trg %	Izvoz %
elementi								
avtomatike	450.000	12	70	18	990.000	25	57	18
naprave	590.000	40	50	10	1500.000	50	33	17

Realizacija takega programa bi zahtevala znatna vlaganja v kadre, opremo in prostore, ker je po eni strani dosedanja oprema do 70 % odpisana po drugi strani pa bi v tem obdobju bil potreben hiter prehod na proizvodnjo elementov avtomatike, ki jih bo možno vgrajevati tudi v moderne elektronske naprave in na proizvodnjo naprav, ki se bodo tehnološko in tehnično bistveno razlikovale od večine sedanjih naprav.

V tem času ni bilo vaše delo vezano samo na strokovno področje, pač pa ste aktivno sodelovali tudi v procesu oblikovanja nove samoupravne organiziranosti Avtomatike?

V sedanjih dobi delitev dela na strokovno področje in dela na samoupravni organiziranosti na mojem delovnem mestu ni mogoča, saj se

način pride do novih idej in spoznanj. Osebnost moram priznati, da so ravno tokom razprav v meni dozorevale ideje o programih in o organiziranosti Avtomatike.

Katere naloge in cilji so po vašem mnenju tista osnova nove Avtomatike, katere bi morali dosledno izvajati vsi delavci, ki v tej delovni organizaciji združujejo delo?

NALOGE IN CILJI, KI SO DOGOVORJENI, SO OBVEZNI IN JIH MORAMO PO MOJEM MNENJU DOSLEDNO IZVAJATI VSI IN VSELEJ. S srednjeročnimi, letnimi ali občasnimi sporazumi pa se seveda lahko sporazumemo tudi za drugačne cilje in naloge saj se tržne, tehnološke in sociološke razmere spreminjajo. Neizpolnjevanje nalog in ciljev vodi v

skih organov obravnavali Zasnovne programske usmeritve TOZD in Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v tozd.

Razprave so se seveda razširile tudi na druga področja na primer o investicijah, o delovni disciplini, o pomanjkanju materiala, o dvovalentnosti tozd, ki mora biti vezana na svojo regijo in na svojo OZD itd. IMAM OBČUTEK, DA VEČINA DELAVCEV ŽELI, DA PRIDE ČIMPRED DO SPORAZUMOV, DA SE TI DOSLEDNO IZVAJAJO IN DA SE ČIM VEČ ČASA POSVETI EKONOMIKI POSLOVANJA, KI PREDSTAVLJA NUJNO TEMELJNO NALOGO, ČE ŽELIMO REALIZIRATI POSTAVLJENE CILJE.

Š. D.

Na zborih tudi o samoupravnih odnosih

Zbori delavcev, ki so v Avtomatiki potekali v drugi polovici oktobra, so bili namenjeni sprejemu predloga samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v novo organiziranih tozdih oziroma delovnih skupnostih. Vendar pa je bil dnevni red nekaterih zborov v tozd TELA obširnejši, saj so delavci na tem mestu obravnavali tudi nekatere pojave, ki so tesno povezani z notranjo problematiko te temeljne organizacije.

Verjetno je marsikomu poznano, da se je v 43. številki glasila Komunist, pojavil članek Posledice zakonite poti, ki je po svoji vsebini in na način, kako je bil posredovan med delavce vnesel nervozo in zmedo v kolektiv, ki je na poti temeljnih sprememb v samoupravni organiziranosti.

Na zboru vodstva tozd, kadrovsko-organizacijskega sektorja, splošnega in računovodskega sektorja, sektorjev tehnološke priprave, materialne in operativne priprave in tehnične kontrole kvalitete, ki je bil 26. oktobra je bil med gosti tudi sekretar občinskega komiteja zveze komunistov Lojze Novak, ki je v svojem govoru takole ocenil trenutno stanje v Avtomatiki in TOZD TELA: „Zavedati se morate, da tudi družbenopolitična struktura spremlja vaša prizadevanja za boljšo samoupravno organiziranost in prilagajanje sodobni proizvodnji. Vaš proizvodni program zahteva zelo hitro prilagajanje strokovnjakov novim dosežkom v razvoju tehnologije. Vse to se odraža v hitrejših organizacijskih spremembah kot smo jih v naši družbi navajeni. V Avtomatiki ste tik pred realizacijo reorganizacije, ki ima v širšem jugoslovanskem prostoru globji pomen v graditvi odnosov med delavci, ki bi ustvarili takšne pogoje, da bi delavci lahko samostojno razpolagali z rezultati svojega dela tako v tozdih, delovnih organizacijah, kot v širši družbeni skupnosti. Gre za ustvarjanje takega sistema, v katerem bi vsak subjekt, ki sodeluje pri ustvarjanju, ekvivalentno sodeloval tudi pri razporejanju rezultatov dela. In Avtomatika je na tej poti. Seveda nikjer ne piše, da je oblika za katero ste se odločili dokončna, saj spoznavanja o tem, kako se organizirati v jugoslovanskem prostoru še niso povsem dograjena. V borbi za uveljavitev izbrane poti, sistema pa se na žalost pojavljajo tudi elementi, ki poskušajo na vse mogoče načine rušiti obstoječe oziroma zavlačevati z graditvijo novega. In ti elementi se največkrat pojavijo ravno v primerih, oz. obdobju, v kakršnem se

nahaja Avtomatika. Zato je potrebno nastale probleme razjasniti do konca in dati precizno politično oceno situacije.

Bistvo vaše reorganizacije je, da postavite sodobnejšo delovno organizacijo predvsem pa da postavite bolj racionalni sistem vodenja. Glede na to, da ste vsi iskraši in da je v vas globoko vsidran občutek pripadnosti Iskri sta se v tem času, ko so vas nekatere druge delovne organizacije v okviru SOZD-a prehitele pojavila napetost in nervoza. Vse preveč ste posvetili časa pregovarjanju in vse premalo realizaciji. Prav zato se proces, ki so ga nekateri izkoristili za svoje namene vse predolgo vleče. Prav tako se je v preteklosti dogajalo, da ste se dogovarjali tako, delali pa drugače. Zaradi teh vzrokov tudi računovodstvo ni delalo kot bi moralo. Zato še danes razčiščujete napake iz preteklosti.

Čeprav se podobne napake dogajajo tudi drugod, ste vi prvi, kjer se te stvari tako odprto in dosledno razčiščujejo. Zato so tudi oči vse Iskre in Slovenije uprte v vas in od tega, kako boste pojave razčistili je odvisno tudi to, kako bo stvar rešila Iskra. Zato tisti posamezniki, ki na vse mogoče načine delujejo proti konceptu nove Avtomatike, ne delajo slabega vtisa samo Avtomatiki pač pa celotni Iskri.

Znano je, da se je o reorganizaciji Avtomatike že dalj časa razmišljalo in da je v začetku tega leta prišlo do povzjetja ene od variant, za katero smo menili, da je najboljša, da je prava. Ko je bil koncept narejen bi morali z njim samo še pred kolektiv. Vendar se je v tem času pojavil majhen problem – borba za prevlado in uveljavitev mnenj. Škoda, da so se tega lotili tovariši, ki so se vzdignili iz vrst delavcev in tako veliko vložili v izobraževanje. V sodelovanju z vami smo se na sestanku Zveze komunistov zmenili, da se bomo skupno potrudili, da dosežemo dano programsko orientacijo in izpeljemo samoupravno organiziranost. Vendar so nekateri tovariši že takrat sodelovali s figo v žepu, z namenom, da ta koncept minirajo. Med nami so bile sile, ki so se vplele v voz realizacije koncepta, medtem ko so drugi samo šušljali. Rezultat je bil izid referendum! Rezultat je bil izid referendum!

Po tem obdobju ste se dogovorili, da boste več časa in pozornosti posvetili političnemu delovanju v nadaljnjem postopku reorganiziranja Avtomatike. V ZK ste se tudi dogovorili, da bo potrebno tovariše, ki namerno rušijo koncept, izključiti. Na žalost pa nekateri tega še vedno ne razumejo. Vendar pa je za nas to trenutno važen skupni problem, kako razčistiti stanje do katerega je prišlo. Tisti, ki v obdobju po referendumu niso sprevideli

se v imenu borbe za delavske pravice še vedno poslužujejo raznih dezinformacij.

Zato je naša dolžnost, da to dejanje politično ocenimo in ga pojasnimo celotnemu kolektivu. Še enkrat poudarjam, da gre v tem primeru za manipulacijo, za katero ZK ne stoji, kakor tudi uredništvo Komunističnega centra.

Kljub vsem pojavom pa ne gre za nemariti dejstva, da so bili zbori delavcev dobro pripravljeni in da je prav odraz delavčeve aktivnosti v času javnih razprav pokazal, da je kolektiv na pravi poti tako kar se tiče razčiščevanja notranjih odnosov, ki so predpogoj za vsako nadaljnjo akcijo kot glede programske usmeritve in organiziranosti.

„Nova organiziranost Avtomatike je istočasno tudi plan SOZD Iskre,“ je prisotnim spregovoril Miloš Kobe, član poslovnega kolegija SOZD Iskra. „Bistvene opredelitve tega plana se izražajo v večji profesionalizaciji proizvodnje, povečanju kvalitete in posodabljanju proizvodnje, vlaganju v domači razvoj, uveljavljanju računalništva, uvajanju modernejših elementov z uporabo mikroelektronike itd. Predvsem pa je dan poudarek na oblikovanje zaokroženih programskih celot v okviru delovnih organizacij, ki so nosilec kompletnih funkcij. In prav področje Avtomatike predstavlja kompletno programsko celoto. Je nosilec proizvodnje elementov in sistemov za avtomatizacijo v industriji, prometu in energetiki.

Iskra kot celota mora na področju avtomatike, gledano primerjalno s proizvodnimi programi drugih republik dohiti zamujeno. Semaforizacija, industrijska robotika, elektroenergetska krmiljenja, proizvodni procesi – povsod smo preskromni. Program Avtomatike je eden temeljnih

Kako so zborovali v Makolah

Prav v času, ko je štajerska metropola gostila delegate 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije, je tudi sindikalna organizacija sektorja proizvodnje programskih stikal in relejev imela polne roke dela. V tem času smo se na zborih delovnih ljudi v obeh obratih, Makolah in Poljčanah, skupaj s predstavniki Avtomatike, pogovorili o bodočnosti naših obratov oziroma o naši bodoči temeljni organizaciji združenega dela. Trenutno na tej lokaciji združuje delo 253 delavcev, večinoma so to delavke. Glede na petletni načrt proizvodnje pa bo še možnost zaposlitve. Vsi na tem področju tak načrt pozdravljamo, ter dajemo pohvalo vodstvu Avtomatike, saj je v naših krajih še veliko nezaposlenih žena.

Na referendumu 7. julija smo se namreč odločili za predlagano reorganizacijo, na referendumu 15. novembra pa bomo sprejemali samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v tozd. Na zboru delavcev, dne 25. oktobra smo osnutek tega temeljnega splošnega akta obravnavali,

dali svoje pripombe, tovariš Preskar, predsednik poslovnega odbora

Avtomatike, pa je na široko orisal našo bodočnost in poudaril pomen pravočasnega izvrševanja naših nalog, postavljenih rokov, kvalitete in količine naših izdelkov. V razpravi so sodelovali še tov. Godec, tov. Jere, tov.

Vreček, ter vodja sektorja tov. Trčko. Osnovna misel, ki jo moramo sprejeti: „Odločili smo se za neko pot, perspektive so ugodne, če si bomo vsi prizadevali za uresničitev dogovorjenega.“ Tej poti so dale politično podporo tudi vse družbenopolitične organizacije, pa tudi vsi delavci, ko so z dvigom rok potrdili osnutek sporazuma za sprejem. Na dan referenduma bi torej ne smelo biti omahovanja, je pa do takrat še nekaj časa in še bomo imeli priložnost, da se pogovorimo in razjasnimo kar je še nejasnega. Po predlogu OOS so v komisijo za izvedbo referenduma in komisijo za sestavo volilnega imenika imenovani: Blagotinšek Vinko, Vuk Nežika, Klokočevnik Marko, Slatenšek Bernarda, Kodrič Angela, Kos Lidija, Pogorelec Valerija, Vižintin Tanja, Velikanja Cvetka.

Po zboru je OOS pripravila kratek govor o pomenu 9. kongresa ZSS, udeleženci zbora pa so poslali delegatom na kongresu pozdravno pismo z naslednjo vsebino:

Z zbora delavcev Iskrinega obrata Poljčane–Makole, kjer se samoupravno odločamo o bodoči organiziranosti naše tozd po določenih zakonah o združenem delu, pošiljamo delegatom 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije pozdrave in zagotavljamo, da bomo izvrševali sklepe in stališča, ki bodo sprejeta na 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije.

Franc Mikložič

Odmevi na obisk mladih Korošcev v Trbovljah

Z več mladimi Korošci, člani Koroške dijaške zveze sem govoril o njihovem obisku pri Iskrini mladini. Enoglasno so bili nad srečanjem navdušeni. Čutili so se svoje med svojimi. Velikansko začudenje pa so pokazali nad moderno Ljubljano, nad sodobno tovarno v Trbovljah. Prej so si predstavljali vse bolj revno in majhno. Tako so slišali v šoli in tako berejo v nemških časopisih. Zanimivo, večina pa je bila prvič znotraj tovarne.

ANICA ZABLATNIK: Občudovala sem pridne ženske na trakovih v Tovarni polprevodnikov v Trbovljah. V Sloveniji sem bila že velikokrat, v Trbovljah pa prvič. Ker sem otroška negovalka, sem prvič videla tovarno od znotraj in že to je bilo zame doživetje. Predvsem pa me je presenetil lep in slovesen sprejem kot da smo kakšni državniki. Vaši fantje in dekleta pa so bili domači in prijazni, imela sem občutek, da sem prišla k resnično svojim.

MARTIN PANDEL, podpredsednik Koroške dijaške zveze: Vesel sem bil srečanja z Iskrino mladino. Čudovito je bilo. Veste, prav je, da dobimo pri mladih Jugoslovanih — Slovencih spodbude. Ta impulz nam mnogo pomeni, saj nam pogostokrat ni lahko biti Slovenec. Vendar se ne damo! Povsod in vselej smo Slovenci in lojalni Avstrijci. Meni so pri vojaki delali sitnosti, ker sem govoril slovensko. Menda sem bil prvi, ki se je uradno tako „pregrešil“. Bilo je veliko prahu zaradi tega, vendar so na najvišjem mestu rekli, da imam pravico govoriti slovensko. Vidite, za tako malenkost, pa so nacionalisti takoj užaljeni. Ne da

nam ne dajo pravic, celo komaj nas tolerirajo. Mislim, da moramo mladi tostran in onstran Karavank imeti še tesnejše stike, le tako bomo ohranili svoj jezik, kulturo in svojo bit, če bomo naslonjeni na matično narodno jedro.

ANICA PLESNIK: Prvič sem se vozila tako daleč po Sloveniji. Pa še sama sem bila za volanom. Veste, v

zadnjem trenutku sem morala vskočiti s svojim avtom, ko ni bilo kombija. Čudovita, lepa je Slovenija, njene doline, urejene vasi in mesta. Bogata dežela je Slovenija.

Kar v zadregi sem bila, ko ste nas sprejeli kot visoke osebnosti. Komaj sem izstopila sem dala intervju za radio. Bojim se, da je bila to polomija, od velike treme sem komaj vedela kaj govorim. Prav se mi zdi, da naša in Iskrina mladina tako lepo sodelujeta. To nam je v veliko pomoč. Sicer je naša koroška javnost vse preveč nemška, da bi se Slovenec počutil domačega. Sicer pa sem zadovoljna v naši lepi Koroški. Delam kot zdravniška asistentka in imam tako zanimivo delo z ljudmi. **KF**

Delo v likovni podobi

V počastitev 9. kongresa ZSS so 10. 10. 1978 v Razstavnem salonu Rotovž v Mariboru odprli zanimivo razstavo likovnih del profesionalnih in ljubiteljskih likovnih ustvarjalcev. Svoja dela je razstavljalo 35 akademskih likovnikov, 49 samorastnikov in 13 umetnostnih fotografov. Razstavljeno je bilo 167 del, med katerimi 7 del od treh članov Društva likovnikov Iskre.

V spremnem zapisu kataloga za razstavo je Miran Potrč zapisal: „Kulturo vsakega naroda in časa ne izražajo zgolj izjemna umetniška dela. Narodovo kulturo enako izraža tudi množična ustvarjalnost.“

Član žirije za izbiro del dr. Cene Avguštin je zapisal:

„V okviru razstave sta se izoblikovali dve skupini: nekoliko številnejša amaterska in druga, sestavljena v glavnem iz profesionalnih likovnikov. Za razumevanje razvoja likovnega življenja pri nas sta zanimivi obe skupini.“

Vodja razstavnega salona Rotovž in članica žirije Meta Gabršek-Presenc je zapisala:

„Napak razumljena tema, ki naj bi vodila nazaj v čase diktiranega socialističnega realizma, pomanjkanja spodbud za razstavljanje, kot so nagrade in zagotovljeni odkupi ter morda tudi tako bližnja sosesčina „amaterjev“ je precej slovenskih šolanih umetnikov odvrnila od sodelovanja. Toda že priprave na razstavo so nam odkrile, da se srečujemo z dvema svetovoma, ki se ne izključujeta, temveč dopolnjujeta.“

Na koncu si dovoljujemo grajo premajhne zavzetosti naših članov, ki se niso odzvali na razpisano temo „Delo v likovni podobi“, čeravno jim je tema — vsakdanjost.

Jože Volarič

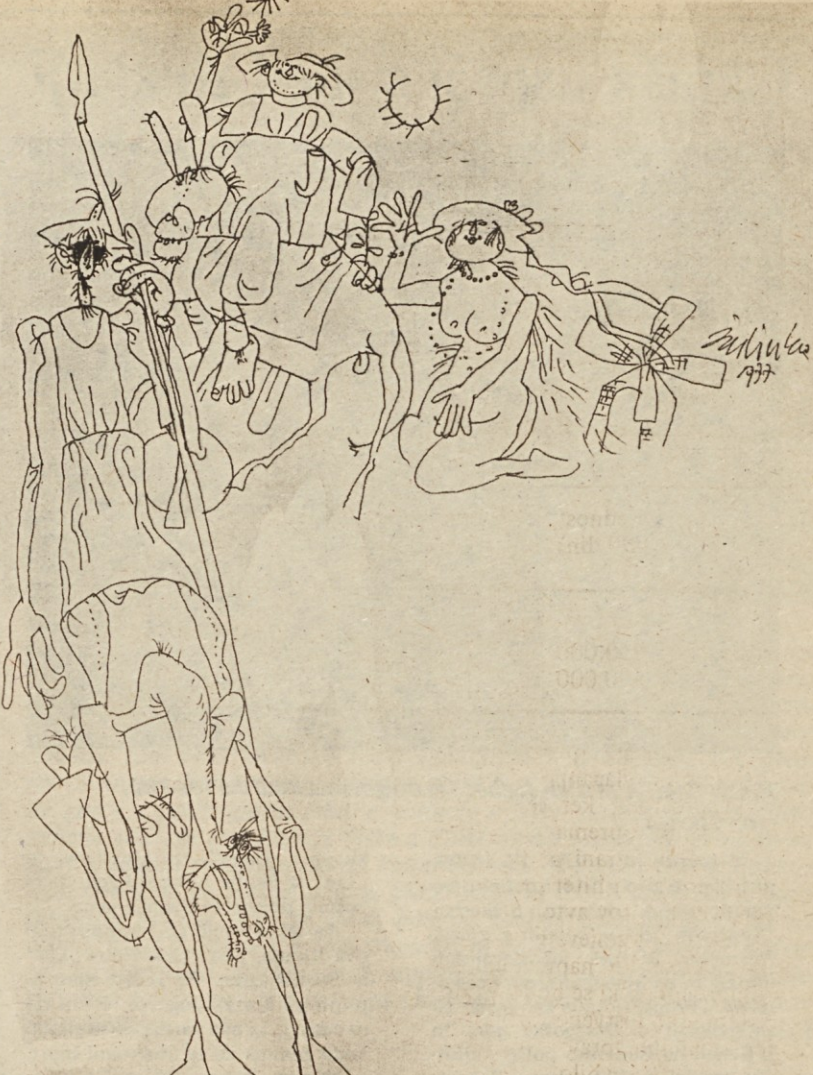
Literarna sozvočja

Naši redni bralci Ada Ažmana že poznajo. Občasno se oglašava v naši redakciji, nekaj njegovih literarnih prispevkov smo že objavili. V kranjski Iskri dela od 1948. leta, zdaj je v kontroli površinske obdelave v tovarni TEA.

S pisanjem pesmi in proze se ukvarja zadnjih pet let. Začel je pisati spomine na dogodeke iz NOB. V krajevni skupnosti Naklo so pred leti pričeli izdajati lokalno glasilo Naklanč. Ado Ažman se je seveda vključil med dopisnike in je sedaj tudi član uredniškega odbora.

V svojih pesmih in prozi opisuje razna navzkrižja, s katerimi se srečujemo pri današnjem hitrem življenjskem tempu. Zanimajo ga delavska problematika, trenja med spoloma ipd., večkrat zapiše tudi svoje občutke in razmišljanja ob premajhnem prizadevanju za čisto in zdravo okolje. Pisanje mu pomeni sprostitev notranjih napetosti, ki danes bremenijo človeka.

A. Boc

Ciuhov Don Kihot v Iskri

V Poslovnem centru Iskre v Ljubljani so nedavno odprli mikavno likovno razstavo, zbirko 22 sitotiskov znanega slovenskega slikarja Jožeta Ciuha na temo Cervantesovega Don Kihota. Že pred tem je izšla v švicarski galeriji na gradu Arbonu reprezentančna likovna mapa z naslovom „Moj prijatelj Don Kihot“. Uvodni esej, bolj rečeno uvodno pesnitev, ki jo je napisal sam slikar, ustvarjalec tudi na literarnem področju, je pri slovenskem slovesnem odpiranju razstave v naši Iskrini galeriji z močnim občutkom podal član drame SNG, igralec Boris Cavazza. Ciuhova razstava je deležna upravičene pozornosti obiskovalcev, ki se v našem centru množično srečujejo, hkrati pa je prireditelj še en primer skladnega sodelovanja med našim združenim podjetjem in Moderno galerijo v Ljubljani, ki je to kvalitetno likovno razstavo posređevala.

Jože Ciuha, po rodu iz delavskih Trbovelj, je po študiju veliko potoval po širnem svetu in spoznal mnogo civilizacij, mnogo filozofij in ljudi, od daljnega Vzhoda do Severne in Južne Amerike, a v srcu je ostal samo svoj. Zato s svojo nekoliko jedko, razmišljujočo, ikonsko privzdignjeno in hkrati grotesko izrazno umetnostjo žanje priznanje povsod, kjerkoli razstavlja. V zadnjih dveh letih so s posebnimi pohvalami sprejeli njegova dela zlasti v Ameriki, na Nizozemskem in v Nemčiji, pa tudi v Salzburgu, kjer pogosto predava na poletni mednarodni akademiji.

Še posebej pa je zanj seveda pomemben stik z občinstvom doma, v delavskem krogu, kot je tudi sedanje srečanje v Iskri. Nobena skrivnost ni, da preprosti ljudje vsake sodobne umetnosti ne razumejo, da v njej ne uživajo, pa to ne po svoji krivdi, ampak zato, ker so marsikateri umetniki stik s stvarnostjo in s človekom izgubili. Ciuha pa je umetnik, ki pri vsej svoji osebni izraznosti še kako zna govoriti vsakemu človeku. V tej luči je značilen tudi njegov osebni, prijateljski odnos s tragikomičnim likom Don Kihota, ki se je tudi z mlino na veter boril za pravico in lepoto. S poenostavljenimi risarskimi potezami je umetnik sršeče, včasih boleče, včasih šaljivo in protestno upodobil dolgega Don Kihota in njegovega slugo Sanča, konja Rozinanta in osla, pa še kako lepoto in mlin ob poti. V vsaki podobi lahko vsakdo razbere veliko, veliko pa še iz svoje domišljije doda. Te Ciuhove risbe Don Kihota so po svoji človeški izpovednosti in likovni dovršenosti nekaj podobnega kot so bile včasih v naši likovni zgodovini znamenite Smrekarjeve ilustracije Don Kihota. Sicer pa je Ciuha sam pojasnil svojo likovno predstavo z literarnim besedilom, v katerem je odkril, zakaj sta si z junakom iz Manče sorodna. Šaljivo je dodal, da se včasih z njim, ali Sančom, ali celo s kljustom Rozinantom poistoveti, samo z lepoto Kihotinega se nikoli ne izenači: V igri, ki jo igramo, je vselej na drugi strani! Razumljivo, možak nikoli ženska ne more postati, že zato, ker je možki in ker se v pogledih ljubezni v osnovi celo bolj strinja s preprostim, ljudskim gledanjem Sanča, kot s preveč platonskim lebdjenjem Don Kihota samega. Kljub temu med vsemi neka notranja zveza obstaja; Ciuha ima občutek, da je Don Kihotova zgodba že prastara, zato tudi vselej nova, zato tudi njegova. „Približno tako“ pojasnjuje sam svojo umetnost, „naj bi se razumele tudi moje risbe: ker koreninijo v nenehno se spreminjajoči se substanci meditacije te igre.“

Mara Ovsenik

PESEM

MILENE MAJCEN

Odhajam.
Daleč proč.
Stran od tebe,
moj nemir
in moj opoj.
Ti boš ostal, kjer si,
zagledan v sebe,
ponosen na svoj ponos.
Odnesele te bom s seboj,
v sanje.
Sen je lepši kot resnica,
ki boli.
V njem si takšen,
kot si te želim:
nežen, pozoren,
vedno pri meni,
ves moj.
Odhajam proč od tebe
s teboj.

MAVRICA

Ti sjajni obok narave
vse tvoje barve prelivajoče zdrave
odsev gozdov so in zelene trave,
odsev morja in belih cest
neba jasnine in bleščečih zvezd.

Le tvoj je lok enkrat — brez napake
človeku dano ni, da bi posnemal te.
Pogosto z vodo izpiramo roke
„mogoče“ pranja bolj potrebne so glave
kjer uničujejo misli se pode?

Vsaj upajmo, da čez stoletje dve
ostale barve tvoje bodo iste
pogoj za to so vode čiste.
Kaj prali bomo v njih ljudje —
„Vso srečo um“, drugače kaj se ve.

Ado

Prebrali smo za vas

Razen nekaj krajših spominov in fragmentarnih odlomkov ter zanimivega in literarno zasnovanega Bratkovega „Teleskopa“ nismo imeli doslej o koncentracijskem taborišču Gonars nikakršnega kompleksnejšega in dokumentarnega pričevanja. In to kljub temu, da je bil pojem Gonars že med vojno, zlasti pa še kasneje sinonim za italijansko fašistično preganjanje Slovencev, hkrati pa je bil tudi pojem odpora in kljubovanja zlasti tistega dela Slovenije, ki je prišel po jugoslovanski kapitulaciji 1941. leta pod okupacijo Italije.

Omenili smo že Bratkovo delo „Teleskop“, ki je doživelo tako pri nas kot tudi po svetu nedeljeno priznanje in zanimanje, vendar gre pri tem delu za literarni opis dramatičnega in edinstvenega bega iz Gonarsa skozi rov, ki so ga interniranci pod vodstvom in v organizaciji KPS izkopali pod geslom Teleskop.

Zdaj pa smo končno dobili prvo sistematičnejše, dokumentarno in avtentično delo o tem, danes že legendarnem begu pod naslovom Beg iz Gonarsa izpod peresa Jožeta Martinčiča.

Po uvodnih zapisih o razpadu stare Jugoslavije in ustanovitvi Osvobodilne fronte slovenskega naroda je naš avtor prvi del svoje knjige pod naslovom „Internacija“ posvetil podrobni razbor taborišča Gonars, saj nam je dokumentarno najprej predstavil italijanski oficirski kader v taborišču Gonars, dalje govori o taboriščnem redu za brezpravne, beri Slovence, o higieni v taborišču, o ambulantnem oddelku taborišča, o zobni ambulanti, dalje o okupatorjih, konfidentih in domačih hlapcih v taborišču in o misli, kako se v taborišču upreti, seveda pa se poprej še dobro organizirati. Tu so navedene zanimive organizacijske in druge priprave v taborišču samem, kjer se je pod vodstvom KPS, odlično organizirala Osvobodilna fronta, ki je dobro obvladovala položaj. Nadalje nam avtor v tem svojem poglavju še podrobneje govori o vsakdanjem življenju in trpljenju, o lakoti, boleznih in smrti v Gonarsu. Svetlejši strani tega mračnega interniranskega življenja pa je bilo organizirano kulturno življenje v taborišču, ki je hrabilo in dvigalo moralo internirancev v Gonarsu ter počasi, a zanesljivo uporniško oblikovalo naše ljudi v Gonarsu.

Drugi del knjige pod naslovom Beg skozi rov v svobodo pa nam podrobno avtentično in podprto s pričevanji pripoveduje o tem, kako je rov, imenovan Teleskop, postajal resničnost, dalje, kaj se je pripetilo po uspešnem begu v taborišču samem, o tem, kako so postala Goriška brda odprta za ubežnike iz Gonarsa in kako se po tem dogodku Italijani nikakor niso mogli otresti strahu.

V Epilogu pa nam avtor na kratko podaja strašno bilanco taborišča Gonars, ki je obstajalo od februarja 1942. leta pa do kapitulacije Italije 8. septembra 1943, v katerem je zaradi lakote in podhranjenosti umrlo 415 oseb.

Avtorjeva udeležba pri kopanju rova nam torej najbolje priča o njegovi kvalificiranosti za pisanje o Gonarsu in pobegu iz njega. Martinčiču je treba vsekakor priznati, da je zbral dovolj avtentičnega gradiva in nam tako predstavil ne samo dokumentarno samega pobega iz gonarskega taborišča, temveč tudi kompleksno in tragično podobo tega kraja, ki je ostal tako tragično in junaško zapisan na straneh našega narodno-osvobodilnega boja.

Knjiga prinaša tudi precej fotografskega gradiva, zlasti zanimive pa so reprodukcije likovnih stvaritev slikarjev taboriščnikov Nikolaja Pirnata, Nandeta Vidmarja, Dragota Vidmarja in Staneta Kumarja. Knjigo je izdala založba „Borec“ v opreči Cvete Štepančičeve.

D. Ž.

Iskraša uspešna med zmajarji

Vinko Šajn in Marjan Jazbec sta dolgoletna klubska tovariša, oba Iskraša.

V soboto in nedeljo, 28. in 29. oktobra, je bilo v Selški dolini prvo jugoslovansko državno prvenstvo „Dražgoše 78“ v poletih z zmaji. Nastopilo je pet jugoslovanskih klubov in en avstrijski izven konkurence. „Proga“ je bila zahtevna, saj so poletali z Dražgoške gore in pristajali na Rudniško polje – višinska razlika je 600 metrov. Povprečno so bili letalci v zraku po 15 minut. Pri tem tekmovalcu se ocenjuje čas, ki ga letalec prebije v zraku in točnost pristanka. Nekaterim je uspelo pristati točno v center 50 metrskega kroga, v katerega so se spuščali drzni fantje.

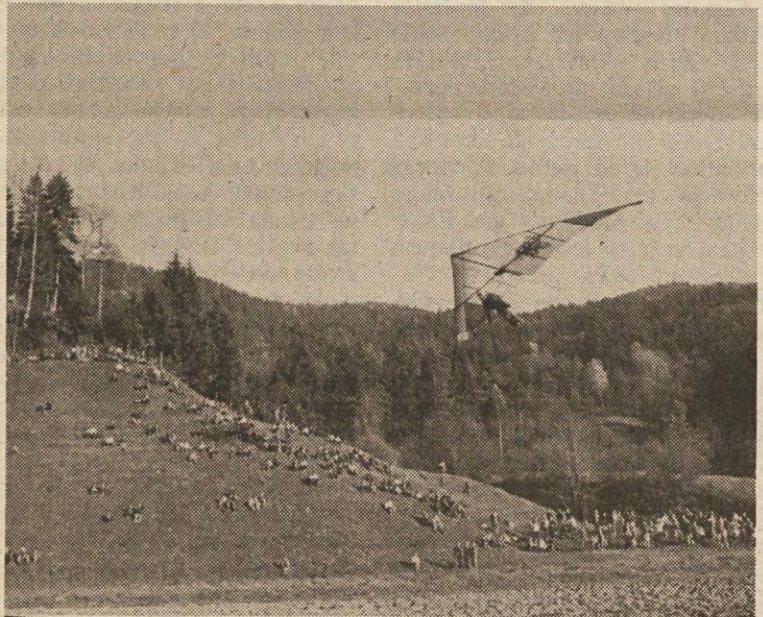
Vsak tekmovalec je poletel dvakrat na uradnem treningu in petkrat v konkurenci. Za končno oceno pa so upoštevali le štiri najuspešnejše lete. Ob odlični organizaciji in čudovitem vremenu je bila to res enkratna prireditev, kjer je 60 tekmovalcev pokazalo mnogo spretnosti, poguma in znanja. Ob razglasitvi rezultatov so prireditelji iz

klubov „Delta“ iz Ljubljane in „Let“ iz Škofje Loke zaželeli, da bi postalo prvenstvo tradicionalno.

Na tekmovalcu sta nastopila tudi dva Iskraša, oba člana kluba „Let“ iz Škofje Loke. Po poletu sem ju prosil za kratek pogovor. Rada sta se odzvala in bila vesela, da se glasilo Iskra zanima za ta atraktivni šport.

Marjan Jazbec, 28-letni orodjar in tehnolog, iz kranjske Elektromehanike: „Prav za tekmovalcu sem dobil novega boljšega zmaja. Nimam ga še povsem „v rokah“, zato tudi slabše „zadevam“ v cilj. Gotovo, da nisem najbolj zadovoljen s 16. mestom, čeprav je to v konkurenci 60 letalcev že kar nekaj. Letam že 3 leta. Lep in zanimiv šport je to.“

Vinko Šajn, 37-letni elektrotehnik, iz našega servisa v Rožni dolini: „Pravijo, da bi bil pri teh letih lahko bolj pameten in ne bi frčal. Sicer pa je to šport za mlade po srcu. Uvrstil sem se na 5. mesto in to je kar lep rezultat. Žal mi zadnji dan ni in ni šlo, sicer bi bilo lahko še bolje.“ F. Kotar

Marjan Jazbec v elementu.

PRVENSTVO ELEKTROMECHANIKE V STRELJANJU

Komisija za šport in rekreacijo razpisuje prvenstvo Elektromehanike v streljanju, ki bo od 20. do 24. 11. 1978, v strelski dvorani SD Stane Kovačič na Primskovem.

1. Razpis velja za ženske in moške.
2. Tekmuje se ekipno in posamično po pravilih SZJ.
3. Moška ekipa šteje 4 člane, ženska pa 3 članice.
4. Vsaka TOZD lahko prijavi največ dve ekipi (tako v moški kot v ženski konkurenci).
5. Pismene prijave sprejema Majda Vidic, tel. 23-95 do vključno 15. 11. 1978.
6. O razporedu tekmovalca boste obveščeni po prejemu prijav.

IZLET V NEZNANO

Za zaključek dokaj uspešne planinske sezone organizira planinska sekcija Iskre Elektromehanike Kranj v nedeljo, 12. novembra 1978, izlet v neznano.

Avtobus nas bo odpeljal izpred kranjskega hotela Creina ob 7. uri zjutraj, do kam se bomo peljali in potem nadaljevali peš, je seveda skrivnost. Vodič Jože je zaupal le to, da bo lahke hoje okrog štiri ure, vmes nam bo privoščil počitek z domačo malico, kulturnim programom a la „pokaži kaj znaš“ in srečelovom. Cena celotnega programa je 40 din.

Prijave in vplačila sprejema Volga Pajk, tajništvo ERO, tel.: 2822 do zasedbe avtobusa.

Vabljenil

NOGOMETNA TEKMA ISKRA: MOSKVA

Pred nedavnim je bila na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju odigrana prijateljska nogometna tekma med ekipama Iskre in Telekomunikacij in ATC iz Moskve, ki so pri nas na specializaciji. Pobudo za to srečanje je dala sindikalna enota TOZD, pokroviteljstvo pa je prevzel direktor tovarne ATC, Alfonz Medved.

Tekmo je sodil „priznani“ sodnik Janez, ki je imel pri sebi vse, kar mora imeti „strog“ in objektivni sodnik, t. j. kartončke, piščalko in dinar, ki naj bi odločil začetni udarec. Vreme ni bilo naklonjeno temu mednarodnemu srečanju, saj se je drugi polčas odigral v močnem nallivu. Čeprav maloštevilna, je zaploskala ob vsaki dobro izvedeni akciji na igrišču, pa naj je bilo to na eni ali na drugi strani. Med navijači je bila na tribuni tudi skupina iz Moskve, ki je spodbujala svoje igralce, seveda v svojem – materinem jeziku.

Tekma se je končala z rezultatom 5:3 v korist Iskrašev, sicer je bil cilj le prijateljska vez med nami in tovariši iz Sovjetske zveze. Po tekmi je bil v hotelu JELE N še družabni večer, na katerem je bilo izrečenih mnogo prijateljskih besed. Čeprav je bila tekma zgolj prijateljska, bo ostala igralcem in gledalcem v lepem spominu.

Edvard Erzetič

Ekipi Iskra - ATC in ATC Moskva tečeta na igrišču.

uspehe so dosegli. Potem so podelili priznanja najboljšim posameznikom in ekipam s tekmovalca, ki ga je strelska družina Bratstvo-enotnost organizirala v okviru praznovanja dvajsetletnice. Tekmovalca se je udeležilo deset ekip iz vse Slovenije. Med njimi je bila najboljša SD iz Izole, ki je prejela poleg priznanja tudi prehodni pokal in pokal v trajno last. Med posamezniki je bil najboljši Darko Ogrin.

V SD Bratstvo-enotnost je veliko prizadevnih članov, ki so za svoj trud in

niziral nekaj tečajev, predvsem za tiste učence, ki se bodo čez nekaj časa odločili o nadaljevanju šolanja.

Tečajniki se bodo seznanili z osnovami elektrotehnike in radio-tehnike. Spoznali bodo osnovne elemente kot so: upori, kondenzatorji, diode, tranzistorji, tuljave itd.

Poseben poudarek bo namenjen praktičnemu delu. Tako bodo učenci sami sestavili detektor in nizkofrekvenčni tranzistorski ojačevalce. Omenjeni sestavljenki je razvila Zveza radioamaterjev Slovenije. Vsaka sestavljena vsebuje elemente za določeno gradnjo in tehnično dokumentacijo za sestavljanje in umerjanje. Pri tovrstnih gradnjah je za mlade največji problem nabava potrebnih elementov, ker specializiranih trgovin ni, ostale trgovine s tehničnim blagom pa žal nimajo posluha za tovrstno dejavnost. V svetu so podobne sestavljene zelo razširjene, v nekaterih državah so jih že uvedli v učni program.

Tečaj, ki bo v prostorih Radiokluba Iskra v Kranju, Stritarjeva 5/I, bo obsegal približno 35 polnih ur, dvakrat tedensko po dve uri, in bo končan v dveh mesecih. Radioklub ima opremljeno delavnico z merilnim laboratorijem, 20 delovnih mest s potrebnim orodjem, tako da bodo udeleženci tečaja obe gradnji dokončali v klubu.

Cena tečaja je 200 din, vanjo je vključeno: sestavljena za detektorski sprejemnik, sestavljena za nizkofrekvenčni ojačevalnik (oboje s tehnično dokumentacijo) in naglavne slušalke.

Po končanem tečaju ostane vse to v lasti tečajnika. Radioklub krije dve tretjini stroškov, največji delež v ceni predstavljajo sestavljene, ki so drage zaradi posameznih elementov. Klub bo organiziral tudi nadaljevalne tečaje z zahtevnejšimi gradnjami. Prijave sprejemajo v prostorih Radiokluba v Kranju, Stritarjeva 5/I ob ponedeljkih in petkih od 17. do 20. ure.

S podelitve priznanj ob jubileju družine.

DVAJSET LET USPEHOV STRELSKE DRUŽINE BRATSTVO – ENOTNOST

Strelska družina Bratstvo-enotnost iz Kranja je 21. oktobra proslavila dvajsetletnico obstoja.

Na proslavi je Andrej Lipar, predsednik družine na kratko orisal njen razvoj, kako so člani premagovali težave in kakšne

večletno delo prejeli zlata, srebrna in bronasta odličja. Milutin Radojčić in Stane Toplišček, ki v družini aktivno sodelujeta že od prvega dne, pa tudi skromni darili.

V tej strelski družini so tudi člani, ki so zaposleni v Iskri, in dosegajo lepe rezultate.

S proslave so predsedniku Titu poslali pozdravni telegram.

Lilijana Juršak

TEČAJI IZ OSNOV ELEKTRO IN RADIO TEHNIKE

Zaradi velikega zanimanja učencev osnovnih šol za elektro in radio-tehniko, se je Radioklub Iskra v Kranju odločil, da bo tudi letos orga-

ZAHVALA ob izgubi dragega očeta FRANCETA KOŠIRJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavkam in sodelavcem v tovarni TEA in v tovarni Stikal za izraze sožalja, podarjene vence, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerki Slavka Ješe in Marija Zevnik

Ob tragični smrti najine hčerke in sestre JERNEJKE

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem Iskra – TOZD Feriti, za spremstvo in darovano cvetje. Posebno se zahvaljujemo tov. Smolnikarju za vso moralno pomoč in tov. Perku za slovo ob njenem preranem grobu. Hvala vsem!

mama in brat,

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta

IVANA ŠINKOVCA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam vrtalnice števec za izraze sožalja in denarno pomoč

hčerka Ivana Šajatovič z družino.

ZAHVALA

Ob smrti moje mame

MARIJE JERMANČIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD Stikala za izraze sožalja in podarjeni venec

sin Darko Jermančič,

Ob prerani, boleči in nenadomestljivi izgubi našega dobrega moža in očeta

ŽAGAR PETRA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v življenju imeli radi, ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, zasuli njegov grob z venci in šopki ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala velja aktivni ZB Iskra TEN za poslovilne besede s pevskega zborom, članom kolektiva Iskra TEN in Iskra SVN, organizaciji ZB KS Hinko Smrekar, sorodnikom in znancom za pomoč in skrb, vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: žena Pavla, hčerki Danica in Olga z možem,

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta

ANTONA URŠIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD TEA za podarjeni venec, denarno pomoč, izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoci hčerka Minka Volgemut,

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najine drage mame KATARINE DOLENC

se iskreno zahvaljujemo za darovana venca, denarno pomoč, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti. Vsakemu posebej najlepša hvala, posebno pa sodelavcem GPP TOVARNE ŠTEVCEV in sodelavcem na traku enofaznega števeca

sin Franci Dolenc hčerka Angelca Mravljica,

ŠAHOVSKI TURNIR ISKRE ELEKTROMECHANIKE

Sindikalna konferenca Iskre Elektromehanike Kranj razpisuje 2. tradicionalni moštveni odprti šahovski turnir v počastitev dneva republike.

Turnir bo v Delavski restavraciji ISKRA – Telekomunikacije na Laborah v Kranju, dne 26. novembra 1978 s pričetkom ob 9. uri. Turnirja se lahko udeležijo 4-članska moštva, ki bodo razporejena v jakostne igralne skupine, v katerih bo 10 moštve. Vsako moštvo mora ob nastopu imeti dve brezhilni šahovski uri in dva kompleta šahov s šahovnicami.

Ekipa se morajo obvezno prijaviti najkasneje do 15. novembra 1978 na naslov: Sindikalna konferenca ISKRA Elektromehanika Kranj, Savska loka 1, 64000 Kranj, Slovenija.

GORENJCI!

Te dni lahko **GLAS** naročite pri vašem pismonoši.

Do konca leta ga boste prejeli brezplačno

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra – Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente – Ljubljana.

V. d. glavni urednik Mitja Tavčar
Odgovorni urednik: Dušan Željčnov, tehnični urednik: Janko Colnar – Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Boris Čerin D O Široka, potrošnja, Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon: 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisnotiskarsko podjetje PRAVICA–DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.